

پسته

ویژه نامه انجمن پسته ایران

سال اول - مرداد ماه ۱۳۹۵ - شماره ۶

ارگانی هیوم

نام آوران پیشرو کشاورزی آلی کریمان (سهامی خاص)

بالاترین کیفیت جهانی بهترین کود آلی

کره زمین را برای فرزندانمان حفظ کنیم

با استفاده از محصولات ارگانیک

وضعیت : نهاده ارگانیک (دارای ۴۰ الی ۶۰٪ اسید هیومیک، فولویک)

بر اساس الزامات :

استاندارد ملی ارگانیک ایران (INSO-11000)

قانون ارگانیک اتحادیه اروپا (EU)

تحت کنترل، بازرسی و گواهی

شرکت بازرسی پارس گواه

کد گواهینامه : PARS_CERT_20_2003_94_95

قابل استفاده در بهبود تولید محصولات ارگانیک بر اساس الزامات استانداردها و قوانین ملی و بین المللی

آدرس: کرمان - خیابان آبنوس - آبنوس ۸
برج آبنوس - بلوک B - طبقه هشتم - واحد ۸۱
تلفن: ۰۳۴-۳۲۴۶۹۰۳۹ فکس: ۰۳۴-۳۲۴۶۹۰۳۸
تلفن همراه: ۰۹۱۳۶۶۶۴۲۵۲

www.organihume.org

سپاهان رویش

کلسینیت

معیار کیفیت نیترات کلسیم

Ca کلسیم

کلسیم برای:

کاهش ریزش دانه و خوشه
جلوگیری از سیاه شدن دانه
تشکیل بهتر پوسته استخوانی
کاهش عارضه لکه استخوانی
افزایش مقاومت گیاه در مقابل پوسیدگی ریشه
رشد بدون تنش در طول دوره
پسته مرغوب تر، از برداشت تا مصرف

N نیتروژن

نیتروژن به فرم نیترات برای:

دسترسی مطلوب به نیتروژن
جذب بهتر کلسیم
تسریع فرآیندهای رشد
تولید بیشتر
محصول درشت تر

ارتباط با دفتر فروش: ۳۳۳۶۹۱۴۸ (۳۱) ۳۳۳۶۰۹۴۸ (۳۱)

ارتباط مستقیم با مشاور گیاه پسته: ۰۹۱۵۳۳۳۵۰۵۸

www.srooyesh.com info@srooyesh.com

کارشناسان ما از ارائه خدمات

مدیریت تغذیه پسته

به شما بسیار خرسند خواهند شد.

موونتو (ساخت بایر آلمان)

MOVENTO®

جدید ترین و بهترین حشره کش
برای کنترل پسیل (شیره خشک) باغات پسته

شرکت کرمان زراعت
نمایندگی مجاز و رسمی بایر آلمان
در استان کرمان

موونتو اصله را از ما بخرید
به سفارشات عمده تخفیف ویژه داده میشود

شرکت کرمان زراعت

آدرس: کرمان، بلوار جهاد، نبش کوچه ۷۱، ساختمان گروه کشاورزی مسعود
تلفن: ۰۳۴-۳۲۷۳۵۶۵-۵۲ kerman.zeraat@yahoo.com طبقه همکف

Bayer CropScience

در حفظ آن بکوشیم باغ پسته میراث گرانبهائی است

کنسالت

- دارای مصرف کم
- حشره کش تماسی و گوارشی
- کم خطر برای زنبور عسل و حشرات مفید
- موثرترین حشره کش برای کنترل پسیل پسته و چوبخوار پسته

سازگان شیمی
SAZGAN CHEMI

شرکت سازگان شیمی (سهامی خاص)

آدرس: تهران - خیابان سید جمال الدین اسدآبادی - نرسیده به میدان کلاتری -
پلاک ۳۱۵ - طبقه دوم - واحد ۵ تلفن: ۰۲۱ ۸۸۶۲۷۰۲۱ فکس: ۰۲۱ ۸۸۶۱۷۰۳۲

Email: info@sazganchemi.com

Website: WWW.SAZGANCHEMI.COM

BENIZ TAJHIZ Co.

🌿 **سیلینوکس** حاوی سیلیسیم و پتاسیم تقویت شده با ترکیبات آلی خاص، به جهت جذب و عکس العمل بهتر، برای کلیه باغات پسته که در معرض انواع تنش ها محیطی هستند.

🌿 باعث حفظ و افزایش پتانسیل آب در گیاه و فتوسنتز بهتر در گرمای شدید می گردد.

🌿 باعث افزایش مقاومت به شوری از طریق افزایش پتانسیل آب در گیاه می گردد.

🌿 با رسوب در دیواره اسکلتنی سلول های سطحی و ترکیب با کلسیم و پکتین دیواره موجب استحکام سلولی شده و مقاومت فیزیکی سلول را افزایش می دهد. از این رو در برگ ها موجب مقاومت به آفات مکنده نظیر پسیل و سطح ریشه موجب کاهش نفوذ هیف قارچ ها که علت پوسیدگی ریشه هستند می شود.

شرکت بنیز تجهیز

دفتر مرکزی: تهران، بلوار ارتش، شماره ۷۷، ساختمان کیمیا
واحد های ۱۲، ۱۳، ۱۴ و ۱۵ کدپستی: ۱۹۵۵۷۵۳۶۸۴
تلفن: ۰۲۱-۲۲۴۶۸۰۸۳ فکس: ۰۲۱-۲۲۴۶۸۰۸۶
www.beniztajhiz.com

NEW
NUEVO

نسل جدید لوله‌های آبیاری قطره‌ای زیر سطحی

THE NEW GENERATION OF SUBSURFACE DRIP IRRIGATION PIPES

دارای مکانیزم آنتی سیفون
مناسب کاربری زیر سطحی
دامنه فشار کار کرد ۰/۵ تا ۵ بار

شرکت بنیز تجهیز

WWW.BENIZTAJHIZ.COM

TEL: 021 22468083-5

FAX: 021 22468086

شرکت بنیز تجهیز
نماینده انحصاری سانستریم در ایران
دفتر مرکزی: تهران، ضلع شمالی
بسلوار ارتش، پلاک ۷۷، طبقه ۴

ترمینال فرآوری پسته

وثوقی

تأسیس ۱۳۷۰

(نخستین واحد ضبط پسته عمومی در ایران)

به روز شدن دستگاهها همه ساله انجام گرفته

به نحوی که کمترین آسیب

و خسارت به محصول وارد نشود

فرآوری طبق نظر و سلیقه شما و متناسب

با تقاضای بازار مورد نظر شما انجام می گیرد

تمامی کارگاه و محوطه میدان ها

و انبار از طریق دور بینهای مدار بسته

تحت نظارت و کنترل دائمی است

ما سعی میکنیم ضمن امانت داری کامل

با تخصص و تجربیات ۲۵ ساله محصول شمارا

بهتر از خودتان فرآوری نماییم به نحوی

که همه خریدار و خواهان پسته شما باشند

نشانی: رفسنجان ، مهدی آباد واحد

کوچه ولیعصر ۱۸

تلفن همراه: ۰۹۱۳۱۹۱۱۱۸۵

و ۰۹۱۳۳۹۳۱۹۶۵

پسته

ویژه نامه انجمن پسته ایران

سال اول = مرداد ماه ۱۳۹۵ = شماره ۶

۴. گزیده ای از خبرنامه انجمن پسته کاران آمریکا (APG).....
۵. تحلیل قیمت پسته در آینده ای نزدیک.....
۶. تلاش انجمن پسته در بازنگری تعرفه واردات پسته ایران به آمریکا.....
۶. اطلاعیه برگزاری مجمع عمومی انجمن پسته ایران.....
۷. نظرات انجمن پسته ایران در کارگروه تعیین استانداردهای پسته.....
۷. نقش اتحادیه خشکبار اروپا (FRUCOM).....
۷. تعامل شورای جهانی خشکبار (INC) با صنعت پسته کشور.....
۷. هشدار امنیتی.....
۸. بروزسانی استاندارد کدکس جهانی در خصوص پسته.....
۸. مشکلات مالی دولت، عامل تعویق در پرداخت گرامت ها.....
۹. بهره وری باغ های پسته با همکاری باغداران و بخش تحقیقات افزایش می یابد؟.....
۱۰. کارگاه آموزشی تغذیه مناسب، باغ مناسب.....
۱۱. تشخیص علائم عارضه لکه پوست استخوانی و سن زدگی.....
۱۴. آبیاری قطره ای سطحی با آب های بی کیفیت.....
۱۵. معرفی سامانه آبیاری قطره ای زیر سطحی.....
۱۷. آشنایی با جزئیات نمونه برداری از برگ درختان پسته.....
۱۹. پتاسیم مقاومت درختان را به کم آبی، شوری، آفات و بیماری ها افزایش می دهد.....
- نکات کاربردی برای کنترل آفت پسیل معمولی پسته و استفاده از
- حشره کش موونتو در باغ های پسته.....
۲۱. سن های ناقل بیماری ماسوی پسته با محوریت سن های سبز.....
۲۳. راهکارهای مدیریت بیماری گموز درختان پسته.....
۲۵. زیست شناسی و مناسب ترین زمان مبارزه با شب پره پوست خوار میوه پسته.....
۲۸. طرح شراکتی خرید پسته.....
۳۰. کاهش چشمگیر تقاضا و مصرف در بازارهای هدف.....
۳۱. وضعیت صادرات مغز سبز.....
۳۲. تنزل ۲۸ درصدی فروش پسته آمریکا.....
۳۳. آنچه در گردهمایی سالانه فعالان صنعت پسته کشور در جزیره کیش گذشت.....
۳۴. گردهمایی های سالانه، فرصتی به منظور تعیین خط مشی آینده.....
۳۵. سیر تاریخی به بند کشیده شدن اقتصاد ملی توسط اقتصاد دولتی.....
۳۶. ارز چند نرخی، عامل فساد و رانت.....
۳۹. جایگاه ویژه صادرات در پیشبرد اهداف اقتصاد مقاومتی.....
۴۲. بررسی عوامل موثر بر تجارت جهانی آجیل ها.....
۴۳. بررسی گذشته، حال و آینده پسته در چین.....
۴۵. چینی ها خواهان افزایش کیفیت پسته صادراتی ایران هستند!.....
۴۶. حرکت لاک پشتی مسئولان در اجرای بازار آب.....
۴۷. اجرای بازار آب در گرو خصوصی سازی و کاهش دخالت دولت.....
۴۹. سیلی کم آبی و کاهش درآمدهای نفتی دولت را بیدار خواهد کرد؟.....
- ۵۰.

دفتر مشهد:

تلفکس: ۰۵۱-۳۶۰۵۸۱۱۸

Khorasanpistachio@gmail.com

نشانی جدید انجمن پسته شعبه خراسان: مشهد

بلوار آزادی - حدفاصل آزادی ۴۵ و ۴۷ - پلاک ۱۱۵

دفتر دامغان:

تلفن: ۰۲۳-۳۵۲۴۹۰۱۰ - نمابر: ۰۲۳-۳۵۲۴۹۰۱۰

پست الکترونیکی: info@iranpistachio.org

سایت: www.iranpistachio.org

صاحب امتیاز: انجمن پسته ایران مدیر مسئول: حمید فیضی

لیتو گرافی: الفبا

چاپ: کارمانیا

طراح: نرگس بامری

انجمن پسته ایران در قبال صحت و سقم ادعاهای مطرح شده در آگهی ها، هیچگونه مسئولیتی ندارد. استفاده از مطالب با ذکر مأخذ مجاز است.

سال اول - مرداد ماه ۱۳۹۵ - شماره ۶

گزیده ای از خبرنامه انجمن پسته کاران آمریکا (APG)

هر سال مسئولین انجمن پسته کاران آمریکا پس از برگزاری کنفرانس سالیانه، گزارش مربوط به آن به انضمام برخی از رویدادهای جاری در صنعت پسته آمریکا را در قالب یک خبرنامه به دبیرخانه انجمن پسته ایران ارسال می کنند. امسال نیز طبق روال قبل، در تاریخ ۵ تیرماه سال جاری این خبرنامه که به زبان فارسی ترجمه شده بود، دریافت شد. در ادامه گزیده ای از مطالب این خبرنامه جهت اطلاع اعضای انجمن پسته ایران عیناً آورده شده است.

گزارش کنفرانس

بیش از ۸۰۰ عضو انجمن پسته کاران آمریکا و دوستان صنعت پسته از چهارشنبه ۱۷ فوریه تا جمعه ۱۹ فوریه برای شرکت در کنفرانس سالانه انجمن پسته کاران آمریکا در بهشت کویری (JW Marriott Desert Spring Resort & Spa) هتلی در شهر پالم دیزرت در بخش ریورساید ایالت کالیفرنیا) گرد آمدند. محل برگزاری کنفرانس و برنامه های تنظیمی گسترده، فرصت های بدیع بیشتری را برای در هم آمیختن کار و تفریح در بزرگترین گردهمایی صنعت پسته فراهم نمود.

به رغم پشت سر گذاشتن سالی پرچالش برای بسیاری از پسته کاران که شرکای صنعت پسته نیز از عوارض آن برکنار نماندند، حامیان صنعت، پشتیبانی شگفت انگیزی از این گردهمایی کرده بودند که نتیجه آن پوشش بی سابقه و صد درصدی کلیه هزینه های کنفرانس و ضیافت بود. یک تورنمنت گلف، ۷۲ غرفه نمایشگاهی، فهرست بلند بالایی از سخنرانان برجسته و مطلع و سرانجام ضیافت پایانی با رنگ و لعاب دهه ی ۷۰، در تمام طول مدت گردهمایی سه روزه مهمانان را به شکلی شاد و سازنده به خود مشغول کرد.

مدیر اجرایی ریچارد ماتوین (Richard Matoian) مجمع عمومی روز پنجشنبه را با عنوان «وضعیت صنعت پسته» آغاز کرد و به دنبال آن گزارش بازاریابی جامع و روزآمدی با مشارکت گروه بازاریابی انجمن پسته کاران آمریکا، سفیران پسته کار چین و متخصص تغذیه تیم دنور برانکاس (Denver Broncos) قهرمان سوپر بال امسال ارائه شد. سرانجام سخنرانی هایی در خصوص مقررات مربوط به آب، ارتباطات پسته کاران و بیمه محصولات کشاورزی پایان بخش برنامه های روز بودند. روز جمعه با سخنان افتتاحی تام دیل

(Thom Dille) رئیس هیئت مدیره انجمن پسته کاران آمریکا آغاز شد که تریبون سخنرانی را در اختیار رئیس جدید هیئت مدیره آقای جیمی والو (Jimi Valov) گذاشت. پس از گفتاری وزین درباره ی قانون مدرنیزاسیون امنیت غذایی، دیوید واسرمن (David Wasserman) از مجله (The Cook Political Report) موضوع سبکتری را مطرح کرد و طی آن به تحلیل سال غیرعادی انتخاباتی امسال پرداخت. از جمله برنامه های اختیاری بعد از ظهر تشکیل جلسه پژوهشی تولید با شرکت پژوهشگران برجسته بود که فرصت های آموزشی مستمر و گزارش روزآمدی از فعالیت های جاری بنیان Pacific legal عرضه کردند. در نظرسنجی های ارائه شده بعد از رویداد، امتیاز بالایی به برنامه ریزی، سخنرانان و محل برگزاری کنفرانس امسال داده شده بود. هیئت مدیره و کمیته خدمات اعضا که کار نظارت بر کنفرانس را بر عهده دارد، بازگشت به پالم دیزرت را برای کنفرانس ۲۰۱۷ صنعت پسته برای روزهای چهارشنبه تا جمعه فوریه در همین هتل فعلی مورد تأیید قرار دادند.

گزارش لغو تحریم های ایران توسط ایالات متحده
ایالات متحده رسماً در تاریخ شانزدهم ژانویه ۲۰۱۶ اقدام به لغو تحریم های پسته ایران کرد و در نتیجه دوران تجاری تازه ای برای انجمن پسته کاران آمریکا و صنعت پسته آمریکا آغاز شد. باز شدن بازار آمریکا برای پسته ایران، امکان اقامه ی دادخواست های تجدید نظر را برای ما فراهم خواهد کرد که نخستین آن ها درخواست تجدید نظر درباره دستور موقت ضد دامپینگ پسته ی با پوست خواهد بود. علاوه بر تقاضای تجدید نظر دستور موقت، انتظار می رود شکایات و دادخواست های دیگری درباره مسائل اداری، فرستنده جدید و تغییر شرایط نیز اقامه شوند. کمیسیون قبلی پسته کالیفرنیا در سال ۱۹۸۶ در مورد دستورالعمل های غیرعادلانه تجاری اولیه (دامپینگ پسته خام با پوست، جبران خسارت پسته خام با پوست و پسته بوداده با پوست) پیروز شد. در سال ۲۰۰۵ نیز ما در حفظ دستور دامپینگ به عنوان یک قانون موقتی موفق بودیم. انتظار می رود روند تجدید نظر قانون موقت ۲۰۱۶ بین شش ماه تا یکسال به طول انجامد. پاسخگویی به تجدید نظرهای مختلف

مستلزم داشتن نمایندگی قانونی تجاری خاص و بودجه ای هنگفت است. روند قانونی نیز مستلزم همکاری پسته کاران و موسسات جانبی در خصوص تکمیل پرسشنامه ها، تهیه لوائح دفاعیه و حضور در کمیسیون تجاری بین المللی ایالات متحده، اداره کل تجارت بین الملل و وزارت بازرگانی ایالات متحده است. برای مثال استفاده از قیمت های ۲۰۱۴ برای محصولات کشاورزی به میزان ۱۰ سنت بوده و مضمن زیانی معادل ۵۱ میلیون دلار برای پسته کاران خواهد بود. ۲۰ سنت کاهش قیمت به معنی ۱۰۲ میلیون دلار زیان خواهد بود. در سال ۱۹۸۵ سیل پسته ایران بازار آمریکا را پر کرد و در نتیجه قیمت پسته آمریکا به میزان ۵۰ درصد کاهش یافت. هیئت مدیره شما در انجمن پسته کاران آمریکا اخیراً به نفع مشارکت در تجدید نظر در قانون موقت ضد دامپینگ پسته با پوست خام رأی داد.

گزارش روزآمد در خصوص مشارکت در تجارت و سرمایه گذاری

ایالات متحده و اتحادیه اروپا در ۲۶ فوریه ۲۰۱۶ دوازدهمین جلسه مذاکره خود را در خصوص مشارکت در تجارت و سرمایه گذاری که «توافق تجاری ایالات متحده و اتحادیه اروپا» نیز خوانده می شود، برگزار کردند. مقامات تجاری ایالات متحده و اتحادیه اروپا هر دو تمایل خود را برای تکمیل مذاکرات قبلی پیش از پایان دوران ریاست جمهوری اوباما اظهار داشته اند. برای نیل به این هدف، هر دو کشور دو جلسه مذاکره دیگر در سال ۲۰۱۶ برگزار خواهند کرد.

در جریان مذاکرات اضطراری، ترکیه اظهار تمایل کرده است بخشی از توافق نهایی بین ایالات متحده و اتحادیه اروپا باشد. ترکیه عضو اتحادیه اروپا نیست اما دو طرف به توافق گمرکی مشترکی دست یافته اند که جریان آزاد تجارت بین مرزها را امکان پذیر می کند. چنانچه ترکیه از توافق اصلی برکنار بماند، این کشور سالانه نزدیک به ۵ میلیارد دلار داد و ستد را از دست خواهد داد. صادرات پسته از ترکیه به اروپا در سال ۲۰۱۴ بالغ بر ۱،۶۷ میلیون پوند بود، در حالی که صادرات ایالات متحده از مرز ۱۱۳،۴ میلیون پوند فراتر رفته است. انجمن پسته کاران آمریکا خواهان لغو فوری ۱،۶ درصد عوارض اروپا بر پسته خام شده است.

متحد، والری براون از شانگهای و بروس زانین از پکن، هر یک در شهرهای خود به کنفرانس های مطبوعاتی ملحق شدند. در پکن، یک گردهمایی رسانه ای در مدرسه آشپزی بیجینگ یید (Beijing yide) برگزار شد که در آن پسته کاران ما همراه فیلیپ شال مشاور وزیر در امور کشاورزی، امکانات گسترده ی پخت و پز با پسته را به نمایش گذاشتند.

علاوه بر این، مصاحبه های رسانه ای نیز با چهار برنامه ی تلویزیونی ملی هر یک از شهرها برگزار شد. پسته کاران آمریکایی جیمی والو و دوین اوپلز به سوالات کشاورزی شرکت کنندگان پاسخ گفتند و نمونه هایی از پسته های وطنی خود را شادمانه به حاضران عرضه کردند.

هدف اصلی سفر ما بالابردن سطح آگاهی مصرف کنندگان درباره سلامت و فواید بهداشتی پسته آمریکایی و فراهم آوردن فرصتی برای آشنا شدن مردم چین با کشاورزان آمریکایی بود. تعهد ما برای کیفیت و سلامت غذایی نیز واجد پیامی کلیدی بود که طنین دلنشینی در بین مصرف کنندگان چینی داشت.

و روی چهار شهر اصلی شانگهای، نینگبو، چیان و پکن متمرکز شده بود. سفر آن ها همزمان با تعطیلات و درست پیش از سال نو چینی بود، فصلی که پسته غذای محبوب و در شمار اقلام هدیه ای به شمار می آید.

چین بالاترین اپیدمی دیابت را در جهان داراست و یک سوم افراد بالغ در چین به این بیماری مبتلا هستند. برای بالابردن آگاهی مردم در خصوص موثر بودن پسته به عنوان ابزاری در رژیم غذایی و کمک به پیشگیری از دیابت، در هر شهر دیداری با رسانه ها، مصرف کنندگان و کارشناسان بهداشت و تغذیه برگزار شد. در چیان، کارشناس تغذیه ما دکتر گه شنگ (Ge Sheng) در سمیناری با شرکت ۱۵۰ کارشناس تغذیه به گروه ما ملحق شد. در پکن، مسئولین انجمن پسته کاران آمریکا همراه با انجمن دیابت چین یک دوره آموزشی برگزار کردند.

کنفرانس های رسانه ای برگزار شده در چهار شهر مزبور، نمایندگان بیش از ۹۹ رسانه را به خود جذب کرد. مقامات بازرگانی کشاورزی وزارت کشاورزی ایالات

همچنین ویتنام یکی از بازارهای صادراتی پسته آمریکا است. با عملی شدن توافقات مربوطه، تعرفه پسته خام تا ۱۵ درصد کاهش خواهد یافت و در ابتدای سومین سال بعد از توافق به کلی حذف خواهد شد. انجمن پسته کاران آمریکا مذاکره کنندگان را تشویق کرده است که تعرفه پسته را لغو کنند و به همین منظور سفری به ویتنام داشت تا تعرفه مورد نظر خود را در آنجا اعلام کند. هنگامی که مذاکرات مربوط به TTP آغاز شد، تعرفه پسته ویتنام ۳۵ درصد بود؛ در جریان مذاکرات، دولت ویتنام به تدریج تعرفه را تا میزان ۱۵ درصد کاهش داد.

تور دسامبر ۲۰۱۵ چین

بری مورس (Bree Morse) و دست اندرکاران انجمن پسته کاران آمریکا از جمله جیمی والو، دوین الیز (Devin Aviles) و آلیسن ناگاتانی (Alison Nagatani) در یک تور روابط عمومی به منظور گسترش و شناساندن پسته آمریکایی به مصرف کنندگان چینی به این کشور سفر کردند. این سفر فشرده سراسر چین را در بر می گرفت

تحلیل قیمت پسته در آینده ای نزدیک

مترجم: ابوالفضل زارع نظری

سایر ارزها باعث شد که میزان صادرات پسته آمریکا ۴۳ درصد کاهش یابد.

در این گزارش ذکر شده است، با اضافه شدن باغ ریزی های جدید به مجموع سطح زیرکشت بارور پسته در آمریکا طی ۵ سال آینده، مقدار پسته تولیدی آمریکا متجاوز از ۴۵۰ هزار تن در سال خواهد شد. به عقیده بسیاری از فعالان صنعت آجیل، با وجود سایر آجیل ها در بازار، میانگین قیمت طی ۱۰ سال آینده روند کاهشی به خود می گیرد.

کرودر در پایان می افزاید: حتی با این کاهش قیمت، بازهم کشاورزان آمریکایی سود خواهند کرد؛ چون هزینه های تولید پسته در آمریکا کم است.

منبع: www.marketwired.com

انتظار دارند که فروش محصول امسال برایشان سودآور باشد.

طبق اظهارات نویسنده این مطلب آقای ورنون کرودر (Vernon Crowder)، رشد صادرات و افزایش قیمت ها ثابت می کند که هنوز موقعیت های زیادی برای رشد تقاضا وجود دارد. کرودر می گوید: میزان برداشت زیاد محصول پسته در سال های آتی نیازمند تلاش بیشتر به منظور حفظ قیمت ها و یافتن راهی برای فروش حجم زیاد محصول است. این یک مطلب داخلی نیست بلکه رقاباتی از قبیل ایران هم باید این موضوع را مدنظر قرار دهند. کرودر اذعان می کند: ایران یکی از بزرگترین تولیدکنندگان پسته است و محصول زیاد آنها در سال ۲۰۱۵ و همچنین تقویت دلار آمریکا در مقابل

گروه مشاوره و تحقیق رابو بانک (Rabobank) یک تیم جهانی است که با بیش از ۸۰ نفر تحلیل گر به ارزیابی و پایش رویدادهای موثر بر بازار جهانی محصولات کشاورزی می پردازد.

در گزارش ۱۳ خردادماه ۱۳۹۵ این گروه آمده است، افزایش محبوبیت پسته و سایر آجیل ها و همچنین کیفیت مطلوب محصولات آجیلی تولید شده در ایالات متحده آمریکا باعث تقویت بیشتر تقاضای داخلی و جهانی برای مصرف این محصولات شده است. این در حالی است که تولید پسته آمریکا در سال ۲۰۱۶، حدود ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار تن پیش بینی می شود. انتظار می رود این افزایش حجم محصول تولیدی، قیمت های محصول سال جاری را کاهش دهد. اگر چه بسیاری از تولیدکنندگان

تلاش انجمن پسته در بازنگری تعرفه واردات پسته ایران به آمریکا

دبیرخانه انجمن پسته ایران

مسئولین انجمن داشت. در مراجعه دبیرخانه انجمن به سایت کمیسیون تجارت بین المللی آمریکا صحت این مطلب تأیید شد. بعد از مشورت اعضای هیئت مدیره انجمن پسته ایران مقرر شد مستنداتی برای ارائه به این کمیسیون در دفاع از نقطه نظر صنعت پسته ایران تهیه شود. قابل ذکر است که مستندات ثبت شده توسط این کمیسیون جهت وضع تعرفه ها حدود ۲۰۸ صفحه و مستندات ارائه شده توسط شرکت بادام و پسته واندرفول (پارامونت سابق) حدود ۹۹ صفحه است.

با توجه به امکان افزایش تولید پسته در آمریکا و قوی تر شدن این صنعت نسبت به سال های شروع باغریزی، دیگر نیازی به حمایت تعرفه ای در مقابل پسته ایران ندارد و وضع این تعرفه بی معنی است. البته در این مدت برخی از شرکت ها با اعتراض به این تعرفه در دوره های مختلف سعی کردند که آن ها را حذف کنند. این اولین بار در تاریخ تعرفه ها است که انجمن پسته تلاش کرده در چارچوب تعریف شده توسط کمیسیون تجارت بین المللی آمریکا این اعتراض قانونی را انجام دهد.

ایرانی این قابلیت را داشته باشد که ارزان تر از پسته آمریکایی در بازار آمریکا عرضه شود. باید توجه داشت که یارانه ها در ایران مختص بخش کشاورزی پسته نیستند و میزان آن نیز به اندازه قبل نیست. هزینه تمام شده پسته ایران با احتساب استهلاک، بسیار فراتر از هزینه تولید پسته آمریکا است در حالی که میزان برداشت پسته ایران در هکتار خیلی کم تر از آن ها است. تمام این مسائل از نظر اقتصادی صنعت پسته ایران را نسبت به آمریکا ناتوان تر می کند. همچنین وضع این تعرفه حق انتخاب را از مصرف کننده آمریکایی گرفته و طبعاً این انحصار معقول نیست. شایان ذکر است که در مستندات تهیه شده توسط کمیسیون تجارت بین المللی آمریکا از دلارهای ارزان به عنوان یکی از اقلام یارانه ها یاد شده است.

در سال ۲۰۱۶، با به موفقیت رسیدن برجام، ممنوعیت صادرات پسته از سمت دولت آمریکا برداشته شد. در اسفندماه سال گذشته خبرنگاری از خبرگزاری بلومبرگ با انجمن پسته تماس گرفت و از بازنگری تعرفه پسته با پوست توسط دولت آمریکا خبر داد. او در این خصوص درخواست مصاحبه ای با

در دهه ۶۰ شمسی، پس از شروع جنگ تحمیلی درست در زمانی که شرکت تعاونی پسته رفسنجان بطور جدی تر فعالیتش را شروع کرده بود، ممانعتی برای صادرات پسته از ایران به آمریکا وجود نداشت. شرکت تعاونی حدود سال های ۶۲-۶۳ شمسی، صادرات پسته به آمریکا را شروع کرد. در آن زمان آمریکا تولیدکننده بزرگی نبود و کل پسته تولیدی این کشور مصرف داخلی داشت و حتی نیاز به واردات پسته نیز داشتند.

در سال های بعد یعنی حدود سال ۶۵ شمسی، با افزایش سطح زیرکشت پسته در آمریکا، تولیدکنندگان پسته کالیفرنیا با دولت و کنگره آمریکا رایزنی سیاسی کردند و توانستند بر پسته وارداتی از ایران تعرفه بگذارند. این تعرفه از ۹۹ درصد شروع شد و نهایتاً در سال ۱۳۸۴، به حدود ۳۲۰ درصد رسید. همچنین در دوره ای با افزایش تحریم های آمریکا علیه ایران، حتی ورود پسته ایرانی به آمریکا غیر قانونی اعلام شد. به گفته مقامات آمریکایی، صنعت پسته ایران از یارانه های غیرعادلانه از طرف دولت برخوردار است که این باعث می شود پسته

اطلاعیه برگزاری مجمع عمومی انجمن پسته ایران

و تصویب صورت های مالی سال قبل، تعیین میزان حق عضویت اعضای پیوسته و وابسته در سال جاری و انتخاب اعضای هیئت امنای برای دوره ۴ ساله بوده است. شایان ذکر است که تصمیمات اخذ شده توسط مجمع، با نصف به علاوه یک رأی از اعضا (اصالتاً و وکالتاً) رسمیت خواهند داشت. این مجمع نماینده قانونی کلیه اعضا بوده و تصمیمات آن در مورد تمام اعضا اعم از حاضری و غایبین نافذ خواهد بود.

صنایع و معادن و کشاورزی کرمان تشکیل خواهد شد. مجمع عمومی عادی توسط هیئت رئیسه ای مرکب از یک رئیس، یک نفر منشی و ۲ نفر ناظر، توسط اعضا که از بین اعضای حاضر در جلسه انتخاب می شوند اداره می گردد. ریاست مجمع بر عهده مسن ترین عضو انتخاب شده برای هیئت رئیسه خواهد بود. تاکنون عمده موارد مطرح شده در جلسات مجمع، ارائه گزارش عملکرد

مجمع عمومی عادی سالیانه انجمن پسته ایران از اجتماع اعضای حقیقی و یک نماینده از طرف شخص حقوقی (مدیرعامل یا یک نفر از اعضای هیئت مدیره) تشکیل می شود. شایان ذکر است این جلسه هر سال یکبار در سه ماهه دوم سال تشکیل می شود. طی سالیان گذشته عمدتاً جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه در مردادماه تشکیل شده است و امسال نیز در تاریخ ۱۴ مردادماه در محل سالن زنده یاد کامیابی اتاق بازرگانی،

نظرات انجمن پسته ایران در کار گروه تعیین استانداردهای پسته

دبیرخانه انجمن پسته ایران

قصد دارد در ابتدای سال ۲۰۱۷، بعد از اعمال تغییرات، ویرایش نهایی آن را قطعی کند. ضمناً در کنار تدوین این استاندارد فیزیکی، یک استاندارد نمونه برداری هم وجود دارد که قرار است به اجرا در آید. این استاندارد فیزیکی، مربوط به پارامترهای ظاهری پسته است که بصورت کمی قابل سنجش هستند؛ مانند اندازه پسته که در آنس تعریف شده است. امسال دکتر امان اله جوانشاه رئیس پژوهشکده پسته ایران از ۷ تا ۹ تیرماه با حکم وزارت جهاد کشاورزی در این جلسه شرکت کرد و انجمن نقش مشاور ایشان را برای تبیین نقطه نظرات صنعت پسته ایران برعهده گرفت. پسته ایران نسبت به نوع آمریکایی از عیار بالاتری برخوردار است و نسبت مغز به پوست آن بیشتر است، این مزیتی برای مصرف کننده محسوب می شود، چون مصرف کننده با پرداخت هزینه مشابه می تواند مغذی بیشتری خریداری نماید.

ندارند ولی برحسب منافع خودشان اقدام به رایزنی می کنند. در واقع استانداردهای تصویب شده در این نهاد جزو توافقات بین کشورها است و روی صنایع آن ها اثر گذار است. باید توجه داشت که این استانداردها برای کشورهای عضو کمیسیون اقتصادی اتحادیه اروپا اجباری هستند.

حجم مبادلات تجاری اعضای این نهاد با یکدیگر بسیار زیاد است و از توان مالی خوبی برخوردارند. از این رو رقیبی برای کدکس برشمرده می شود، چون کشورهایی که تحت لوای این نهاد حرکت می کنند مبادلات تجاری بهتری خواهند داشت. کشورهایی که عضو کمیسیون اقتصادی اتحادیه اروپا هستند و استانداردهای تدوین شده را رعایت می کنند براحتی می توانند حجم بیشتری از کالاهایشان را صادر کنند.

هم اکنون این کمیسیون، استاندارد فیزیکی برای پسته تدوین کرده است و

کمیسیون اقتصادی اتحادیه اروپا (UNECE) از نهادهای سازمان ملل است که در دهه ۴۰ میلادی و بعد از جنگ جهانی دوم با کمک آمریکا تأسیس شده و هدف از ایجاد آن، کمک به بازسازی اقتصادی اروپا بوده است. بعد از دهه ۷۰، فعالیت این تشکل گسترده تر شد و کشورهای دیگر از جمله ترکیه و قزاقستان در آن شرکت کردند. این تشکل حمایت کننده بلوک های تجاری است که شامل قسمت هایی از اروپای شرقی و غربی، ترکیه، قزاقستان و آمریکا است. این کمیسیون حمایت های خود را از طریق استانداردگذاری و ایجاد یک مرجع برای حل اختلافات تجاری بین کشورهای عضو انجام می دهد.

کمیسیون اقتصادی اتحادیه اروپا یک نهاد دولتی است. در جلسه های این نهاد، نماینده های بخش های مختلف دولت و بخش های خصوصی حضور دارند. نمایندگان بخش های خصوصی حق رأی

تعامل شورای جهانی خشکبار (INC) با صنعت پسته کشور

انجمن پسته ایران عضو شورای جهانی خشکبار است. رایزنی های این شورا در سطح بین المللی و در خصوص امور تجاری بوده و در تدوین استانداردهای فیزیکی پسته، آلاینده ها و باقیمانده سموم اثرگذار است. این شورا از تشکل های بزرگی است که در کدکس حضور داشت و در گذشته در تدوین استانداردهای بین المللی افلاتوکسین با تشکل های تولید پسته همراه بود. حضور انجمن در شورای جهانی خشکبار قدرت چانه زنی صنعت پسته ایران را افزایش می دهد.

نقش اتحادیه خشکبار اروپا (FRUCOM)

فروکام اتحادیه خشکبار اروپاست و امسال چهارمین سال عضویت انجمن پسته در این تشکل است. نقش این تشکل رایزنی با مسئولین اتحادیه اروپا در خصوص قوانین مربوط به خشکبار است. فروکام فقط قوانین اتحادیه اروپا را بر عهده دارد و هیچ نقشی در سیاست های خارجی اتحادیه ندارد. انجمن از سال ۲۰۱۴ به بعد در نشست سالانه فروکام به عنوان عضو وابسته حضور داشته است و همواره تلاش داشته با همکاری اعضای انجمن نقطه نظرات صنعت را منتقل کند و بر تصمیم گیری های این تشکل اثرگذار باشد.

هشدار امنیتی

به اطلاع اعضای محترم انجمن پسته ایران می رساند گزارشاتی مبنی بر هک شدن ایمیل برخی از فعالان صنعت پسته و سوء استفاده های مالی دریافت کرده ایم. لذا توصیه می شود جهت اطمینان و جلوگیری از سوء استفاده های احتمالی در صورت ارسال فاکتور و یا صدور دستور پرداخت از طریق ایمیل، برای اطمینان از عدم کنترل ایمیل و دستکاری فاکتورها و دستور پرداخت ها توسط کلاهبرداران اینترنتی تمهیدات لازم را اتخاذ نمایید.

بروزرسانی استاندارد کدکس جهانی در خصوص پسته

نماینده انجمن پسته ایران این حدود به ترتیب به ۸ ppb و ۱۰ ppb افزایش یافتند. هم اکنون طبق استاندارد کدکس حد بین المللی افلاتوکسین برای پسته آماده مصرف ۱۰ ppb و ۱۵ ppb برای فرآوری مجدد با هدف کاهش افلاتوکسین در نظر گرفته شده است. البته آمریکایی ها رئیس کارگروهی بودند که به این مطلب رسیدگی می کردند و آن ها هم از این استاندارد حمایت کردند. نماینده کشور ایران در کدکس، سازمان استاندارد است و انجمن پسته ایران تنها تشکل خصوصی در بررسی آلاینده ها است.

و هدفش بازبینی و بازنویسی استاندارد سال ۱۹۸۱ است. ایران نقش مهمی در اجلاس کدکس داشته و قرار است این اجلاس در واشنگتن دی سی در تاریخ ۲۲ تا ۲۶ شهریور برگزار شود. در گذشته انجمن پسته ایران در تدوین استاندارد افلاتوکسین در چارچوب کمیته آلاینده های کدکس شرکت داشته است. پیش از تدوین استاندارد کدکس و بر طبق استانداردهای اتحادیه اروپا حد افلاتوکسین پیش از سال ۲۰۰۹ برای افلاتوکسین نوع B1، حد ۲ ppb و افلاتوکسین کل ۴ ppb بوده است که در سال ۲۰۰۹ با رایزنی

کدکس (Codex) سازمان تدوین استاندارد های مواد غذایی در جهان است و در چارچوب سازمان تجارت جهانی (WTO) به عنوان یک مرجع شناخته می شود. این تشکل را اروپایی ها ایجاد کرده اند که بعدها قسمتی از نهاد سازمان ملل (UN)، سازمان بهداشت و تجارت جهانی (WHO و FAO) شد و تمام کشورهای عضو سازمان ملل عضو کدکس جهانی هستند. استانداردهای کدکس برای کشورهای عضو سازمان تجارت جهانی اجباری هستند. در حال حاضر این نهاد در حال بررسی استاندارد فیزیکی پسته نیز هست

در جلسه ستاد بیمه استان مطرح شد:

مشکلات مالی دولت، عامل تعویق در پرداخت غرامت ها صندوق بیمه کشاورزی به دنبال فعالیت اقتصادی نیست!!

کشاورزی در ادامه با اشاره به عملکرد مثبت این صندوق در بیمه محصولات باغی عنوان کرد: در بیمه باغات با ۹۷ هزار هکتار، ۱۰۹ درصد سطوح ابلاغی بیمه حاصل شده است. وی همچنین مدعی شد: در سال جاری با توجه به خسارات به وقوع پیوسته نگرانی از پرداخت غرامت وجود ندارد. جواد احمد زاده در پاسخ به انتقاد نماینده انجمن از ساز و کار ناکارآمد صندوق بیمه محصولات کشاورزی گفت: صندوق بیمه کشاورزی در باغات صرفاً نقش حمایتی برای پوشش هزینه های تولید پسته را دارد و جبران کننده حجم خسارت وارده به محصولات نیست. وی تأکید کرد: دولت از طریق تخصیص اعتبارات دولتی به صندوق بیمه کشاورزی به دنبال حمایت هدفمند از تولیدات بخش کشاورزی است و این صندوق به دنبال انجام یک فعالیت اقتصادی نیست. در پایان نمایندگان ادارات و سازمان های حاضر در جلسه گزارشات مربوط به اقدامات صورت گرفته و همچنین نقطه نظرات خود را در جهت رفع موانع، مسائل و مشکلات بیمه محصولات مختلف کشاورزی ارائه نمودند.

است که تقریباً ۳ برابر هزینه دریافتی از کشاورزان بوده است. وی همچنین اظهار داشت صندوق بیمه استان مطابق روال همه ساله تمامی مدارک و مستندات مربوطه را قبل از آبان ماه به صندوق بیمه کشاورزی ارسال کرده است ولی به دلیل عدم تأمین اعتبار به موقع و کافی، موفق به تسویه کامل جبران خسارت ها نشدیم. وی با اشاره به پیگیری های مداوم جهت تأمین اعتبار جهت تسویه مطالبات غرامت افزود: بخشی از غرامت عوامل خسارت سال گذشته به صورت پایاپای (تهاتر) تسویه شده است؛ به این صورت که سهم بیمه امسال بهره برداران از محل مطالبات غرامت سال گذشته محاسبه شده است. احمد زاده گفت: مبلغ ۱۰۵ میلیارد ریال مانده معوق شده غرامت های سال گذشته می باشد که عمده آن مربوط به محصولات باغی خصوصاً عمده مالکان پسته و خرما است. وی گفت: امیدوار به دریافت اعتبار دولتی برای تسویه این مطالبات هستیم و تا زمانی که اعتباری اختصاص نیابد توان پرداخت غرامت نخواهیم داشت. مدیر گروه خدمات بیمه ای بانک

جلسه ستاد بیمه محصولات کشاورزی استان کرمان، یکشنبه ۱۳ تیرماه سال جاری در محل سالن همایش مدیریت شعب بانک کشاورزی استان کرمان برگزار شد. هدف از برگزاری این جلسه بررسی نحوه پرداخت غرامت سال زراعی ۹۳-۹۴ و همچنین گزارش عملکرد سال زراعی ۹۴-۹۵ این صندوق بود. شایان ذکر است در این جلسه مدیران سازمان جهاد کشاورزی و ادارات تابعه، مدیر کل اداره هواشناسی استان، مدیر کل دفتر مدیریت بحران استانداری و دبیر خانه کشاورز و نماینده انجمن پسته ایران حضور داشتند. در این جلسه جواد احمد زاده مدیر گروه خدمات بیمه ای بانک کشاورزی شمال استان کرمان ضمن اشاره به تعویق پرداخت غرامت سال زراعی گذشته، اذعان کرد: مشکلات مالی سال های اخیر دولت موجب شده که اعتبارات و کمک های دولتی به صندوق به موقع اختصاص پیدا نکند. همچنین در سال زراعی ۹۳-۹۴ سهم دریافتی این صندوق از بیمه گذار یا کشاورز ۲۷۹ میلیارد ریال بوده در حالی که غرامت برآوردی عوامل خطر حادث شده در استان کرمان در سال گذشته ۸۵۶ میلیارد و ۷۹۱ میلیون ریال

بهره وری باغ های پسته با همکاری باغداران و بخش تحقیقات افزایش می یابد؟

ابوالفضل زارع نظری - الهام نوذری

در این طرح، تعیین میزان حلالیت منابع فسفر در آب و نحوه حرکت آن در خاک است.

او معتقد است برنامه ریزی جهت تغذیه مناسب و علمی درختان پسته باید با بررسی و تفسیر نتایج حاصل از آزمون های برگ، خاک و آب و از همه مهم تر مدنظر قرار دادن تاریخچه تغذیه ای درختان هر باغ انجام شود. حسینی فرد در پایان با اشاره به اینکه این تحقیقات کاربردی باید برای بخش خصوصی منافع مالی در پی داشته باشد، اذعان کرد: متأسفانه تاکنون به دلیل ضعف تحقیقات در کشورمان و وجود مشکلات اقتصادی، پیوندی بین باغداران و بخش تحقیقات برقرار نشده است. وی تأکید کرد: بدون همکاری بخش خصوصی نیل به اهداف تحقیقاتی و افزایش بهره وری در باغ های پسته امکان پذیر نیست و مشارکت بخش خصوصی برای اجرای تحقیقات هدفمند بسیار تأثیر گذار است.

موضوع ما را بر آن داشت که این طرح را اجرا کنیم.

عضو هیئت علمی پژوهشکده پسته خاطرنشان کرد: با همکاری مرکز تحقیقات کشاورزی کرمان و با کمک باغدارانی که در منطقه کاظم آباد کرمان حضور دارند، ۸ طرح تحقیقاتی بر روی ۴ منبع فسفر انجام خواهد شد. از آنجایی که جداول نتایج آزمون برگ فعلی برای کوددهی در سال بعد مناسب است، دکتر حسینی فرد یکی از اهداف مهم در پروژه تحقیقاتی پیش رو را تعیین ضوابطی برای تأمین فسفر مورد نیاز درختان در همان سال با استفاده از آزمون برگ ذکر کرد و افزود: یکی از شاخص هایی که در طرح تحقیقاتی فعلی مد نظر داشتیم این بوده است که غلظت عنصر فسفر در برگ در طول فصل چه تغییری می کند تا بتوانیم با اندازه گیری فسفر در اردیبهشت و خرداد ماه، برای همان زمان توصیه کودی مناسبی داشته باشیم. یکی دیگر از موارد قابل بررسی

چندی پیش با خبر شدیم پژوهشکده پسته و مرکز تحقیقات کشاورزی کرمان با همکاری علی راسخ از باغداران عضو انجمن پسته ایران در حال اجرای طرح های تحقیقاتی کاربردی هستند. در این راستا با مدیر این پروژه دکتر سیدجواد حسینی فرد، به گفتگو نشستیم تا با کم و کیف اجرای این طرح ها بیشتر آشنا شویم.

حسینی فرد با اشاره به اینکه هم اکنون طرح های تحقیقاتی زیادی در دست اجرا داریم، گفت: اخیراً تحقیقاتی در خصوص یافتن ارتباط عملکرد درختان پسته با عناصر مختلف غذایی داشتیم و متوجه شدیم عنصری که اثر خوبی بر عملکرد درختان پسته داشته عنصر فسفر است و این عنصر غذایی در بسیاری از مناطق پسته کاری به عنوان عامل محدود کننده شناخته شده است. او در این خصوص افزود: طبق آزمون های انجام شده، عملکرد گیاه با درصد فسفر برگ ارتباط نزدیکی دارد و این

کارگاه آموزشی تغذیه مناسب، باغ مناسب

حجت حسینی سعدی

اولین کارگاه آموزشی انجمن پسته ایران به منظور آشنایی اعضای انجمن با شرایط تغذیه مناسب یک باغ نمونه در ۱۹ خرداد ماه سال جاری در بخش نوق شهرستان رفسنجان برگزار شد. این کارگاه شامل دو بخش، بازدید از باغ نمونه و توضیح مسائل تغذیه ایی در قالب کلاس تئوری بود. البته به دلیل استقبال بی نظیر اعضا انجمن، این کارگاه آموزشی مجدداً در تاریخ ۲۳ خرداد ماه برای کسانی که موفق به شرکت در اولین دوره نشده بودند برگزار شد و تعداد شرکت کنندگان در این کارگاه به ۸۰ نفر رسید.

شایان ذکر است، تحقق برگزاری این کارگاه های آموزشی جزو یکی از بندهای یادداشت تفاهم همکاری انجمن پسته ایران با مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان رفسنجان است که در خبرنامه تیرماه ۱۳۹۵ انجمن، جزئیات آن به تفصیل بررسی شد.

طبق برنامه ریزی و هماهنگی قبلی، در ابتدای این سفر کوتاه آموزشی از باغ های پسته ای تحت مدیریت مهندس حسین رضایی بازدید به عمل آمد. رضایی در خصوص خاک، آب، دفع آفات، انواع پایه و پیوند، تحقیقات انجام شده و در دست اقدام و مسائل تغذیه ایی درختان پسته، اطلاعات کاملی در اختیار اعضای انجمن قرار داد.

بهینه درختان پسته است به چشم می خورد. انصافاً این باغ کلکسیون از انواع طرح های تحقیقاتی اجرا شده در زمینه باغبانی پسته است.

در ادامه برنامه آموزشی، کاروان علاقمند به یادگیری اصول تغذیه ایی باغ های پسته، در محل مرکز خدمات جهاد کشاورزی اسماعیل آباد بخش نوق شهرستان رفسنجان گرد هم آمدند. سپس رضایی سوابق و الزامات تغذیه ای تکمیلی را در قالب یک پاورپونت ارائه داد و حاضرین در این خصوص به بحث و تبادل نظر پرداختند.

مهندس رضایی تغذیه مناسب و علمی یک باغ پسته را یکی از ارکان حفظ سلامت محصول و درختان می داند. وی معتقد است باغ هایی که با برنامه ریزی مناسبی از نظر تغذیه ایی اداره می شوند، محصول بیشتر و سال آوری کمتری دارند و خسارات ناشی از آفات، سرمازدگی ها و سایر عوامل محیطی در آن ها نسبت به سایر باغ ها کمتر است.

در جای جای این باغ اثرات آزمون و خطاهای انجام شده توسط مهندس رضایی که شیفته پرورش پسته و شناخت عوامل موثر بر باروری و محصول دهی

تشخیص علائم عارضه لکه پوست استخوانی و سن زدگی

ابوالفضل زارع نظری-الهام نوذری

منیزیم است و این نسبت باید حداقل بالای ۱ باشد. این نسبت در بیش از ۵۰ درصد از آب های آبیاری شهرستان رفسنجان کمتر از ۱ است. همچنین در سال های اخیر کودهای بیشتری استفاده شده که باعث افزایش رشد رویشی و متعاقباً افزایش نیاز گیاه به کلسیم شده است. در صورتی که به این نیاز پاسخ مناسبی داده نشود این عارضه ایجاد می شود.

در ادامه مهندس هاشمی راد، دیگر عضو هیئت علمی پژوهشکده پسته کشور مطالب تکمیلی را در خصوص عارضه لکه پوست استخوانی و هجوم سن های قرمز به باغ ها ارائه داد.

هاشمی راد تاریخچه بروز عارضه لکه پوست استخوانی را این چنین توضیح داد: رویت این عارضه به اواسط دهه ۷۰ شمسی بر می گردد. طبق تحقیقات انجام شده در آن زمان مشخص شد که ارقام کله قوچی، اکبری و تعداد بسیار کمی از واریته اوحدی به این عارضه حساس تر هستند. بعضی از ارقامی که در کلکسیون پژوهشکده پسته وجود دارند و جزو ارقام تجاری نیستند، مانند رقم پوست خرمایی و پوست پیزی شدیداً دچار این عارضه می شدند. حساسیت به این عارضه در استان قزوین در رقم آق پسته و سمنان در رقم عباسعلی مشاهده شده است. به نظر بنده امسال درصد بالایی از خسارت در باغ ها مربوط به کمبود کلسیم بود و در ادامه سن ها مزید بر علت شدند.

است. حسینی فرد عواملی از قبیل خنک تر شدن هوا، بارندگی و افزایش رطوبت نسبی هوا را عامل کاهش حرکت عنصر کلسیم در گیاه ذکر کرد و گفت: تأمین نیاز کلسیم در میوه پسته با تعرق گیاه صورت می گیرد و کلسیم از برگ به طرف میوه هدایت می شود. در بسیاری از مواقع کلسیم در برگ وجود دارد، ولی میوه سیاه رنگ می شود. دلیل این عارضه این است که در هنگام تشکیل پوست استخوانی، میوه نیاز بالایی به این عنصر دارد ولی قادر به جذب آن از برگ نیست.

او اذعان کرد: نتایج تحقیقات نشان می دهد، آبیاری سنگین در هنگام تشکیل پوسته استخوانی این عارضه را افزایش می دهد.

حسینی فرد در پاسخ به این سوال که چرا در گذشته این عارضه وجود نداشته است، خاطرنشان کرد: برای جذب کلسیم توسط گیاه، این عنصر باید در خاک وجود داشته باشد. در نتایج بدست آمده از تحقیقات نشان داده شده که هر چه سن باغ ها افزایش می یابد، درصد سولفات کلسیم (گچ) موجود در خاک کاهش می یابد؛ چون به مرور زمان و طی سالیان سال این گچ در آب آبیاری حل و از پروفیل خاک خارج می شود.

وی دلیل دیگر ایجاد این عارضه را در سال های اخیر تغییر کیفیت آب دانست و اظهار داشت: یکی از فاکتورهای مهم در کیفیت آب آبیاری، نسبت کلسیم به

وجود عارضه لکه پوست استخوانی امسال از برخی باغ های مناطق پسته خیز گزارش شد. عده ای معتقدند که این خسارت سن قرمز بوده و بعضی ها کمبود کلسیم یا عدم جذب آن را دلیل این عارضه ذکر می کنند. به هر حال بر اساس خبرهایی که از گوشه و کنار به دبیرخانه انجمن پسته ایران رسید، نیاز به برگزاری جلسه ای در این خصوص ضروری می نمود. در این راستا جلسه ای در تاریخ ۱۲ خرداد ماه سال جاری در اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان کرمان برگزار شد.

در این جلسه دکتر حسینی فرد و مهندس هاشمی راد از اعضای هیئت علمی پژوهشکده پسته کشور، مهندس رضایی مدیر جهاد کشاورزی شهرستان رفسنجان، خانم فاطمه نظری رئیس کمیسیون باغبانی انجمن پسته ایران، مهندس حسینی سعدی دبیر کمیسیون باغبانی و دکتر علوی دبیرکل انجمن و سایر کارشناسان و باغداران عضو انجمن پسته ایران حضور داشتند.

دکتر حسینی فرد و مهندس هاشمی راد با ارائه مطالبی به توضیح تفاوت علائم عارضه لکه پوست استخوانی پسته و خسارت ناشی از هجوم سن قرمز و تشخیص علائم این دو بر روی میوه پسته اشاره کردند.

در ابتدای جلسه تریبون سخنرانی به دکتر حسینی فرد سپرده شد، او با اشاره به اینکه کلسیم عنصری است که بوسیله تعرق در گیاه حرکت می کند، افزود: علت ایجاد عارضه لکه پوست استخوانی کمبود کلسیم و تداخل کلسیم و منیزیم در گیاه

شکل ۱- علائم عارضه در مرحله شروع تفکیک و سخت شدن پوست استخوانی

مصرف شوند. او افزود: طبق تحقیقات انجام شده، مصرف کلسیم خاکی به شکل نیترات کلسیم با محلول پاشی کلات های کلسیمی مناسب، بهترین نتیجه را می دهد.

در ادامه به سوال های اعضا و حاضرین در جلسه پاسخ داده شده که مشروح آن را می خوانید:

چه ترکیبات کلسیمی در برطرف کردن عارضه لکه پوست استخوانی موثرترند؟

دکتر حسینی فرد- بهترین ترکیب کلرید کلسیم است. کمبود کلسیم در دیگر میوه ها هم شایع است و کتاب های مرجعی در این موارد نوشته شده است. در خاک های با شوری بالا و EC ۱۰ هزار، بهترین جواب را کلرید کلسیم با مقدار ۴ در هزار در اوایل ارزنو شدن داده است. همچنین در اوایل تشکیل پوست استخوانی به میزان ۲ در هزار به فاصله ۱۰ روز این محلول پاشی جواب خوبی داده و عارضه را از ۲۰ درصد به حدود ۲ درصد کاهش داد.

ترکیبات حاوی نیترات کلسیم یک شمشیر دو لبه است، چون به دلیل وجود نیترات می تواند رشد رویشی را افزایش دهد و باعث تحریک نیاز گیاه به کلسیم بیشتر شود. ترکیب خاکی نیترات کلسیم در اسفند ماه می تواند نیتروژن را تا حدودی تأمین کند و کلسیم آن تا حدودی برای گیاه مفید باشد.

زمستان گذرانی مصرف نکنند و طبیعتاً در بهار قویتر ظاهر شدند. باید توجه داشت که سن قرمز می تواند براحتی کل باغ را در مدت چند روز نابود کند.

هاشمی راد تأکید کرد: در مرحله خارج شدن میوه و ارزنو شدن پسته، عارضه لکه پوست استخوانی ناشی از کمبود کلسیم شباهت زیادی با سن زدگی دارد (شکل ۴). بهتر است یک هفته مانده به رسیدن میوه به این مرحله، اولین نوبت محلول پاشی کلسیم انجام شود و این محلول پاشی به فاصله ۱۰ تا ۱۵ روز تکرار شود و تا ۳ نوبت استفاده از منابع کلسیم می تواند کمک زیادی کند.

او با اشاره به اینکه افزایش منیزیم سبب بروز کمبود کلسیم می شود افزود: برخی منابع کلسیم بصورت محلول پاشی و یا بصورت گچ شیرین به رنگ قهوه ای هستند. باید توجه داشت که میزان شوری گچ مورد استفاده نباید بالای ۴ هزار باشد. هاشمی راد پیشنهاد داد: بهتر است آبیاری ارقام حساس مانند کله قوچی در اردیبهشت ماه انجام نشود و افزودن گچ تحت نظر کارشناسان تغذیه باشد.

در ادامه مهندس رضایی استفاده از کودهای کلسیمی را که از منیزیم پایین تری برخوردار باشند توصیه کرد و گفت: استفاده از کلات های کلسیم EDTA اثر تشدید کنندگی عارضه را به دنبال دارد و باید ترویج شود که خیلی با احتیاط

او گفت: از زمان تشکیل میوه تا رسیدن و برداشت محصول این عارضه قابل مشاهده است و بیشترین خسارت و علائم از اواخر فروردین تا اواخر اردیبهشت مشاهده می شود. هاشمی راد افزود: در این مرحله از رشد، درخت پسته به میزان زیادی کلسیم برای تشکیل شدن پوست استخوانی نیاز دارد و هر عاملی که باعث کاهش کلسیم میوه پسته شود، اضمحلال و تخریب پوست استخوانی را در پی دارد.

هاشمی راد مهمترین علامت این عارضه را تخریب تمام میوه ها از رأس به سمت قاعده عنوان نمود و تصریح کرد: جنین میوه هایی که به این عارضه دچار شده باشند کاملاً سالم هستند؛ در صورتی که در سن زدگی ابتدا جنین آسیب می بیند و لکه های قهوه ای رنگی بر روی آن مشاهده می شود.

همچنین در اوایل تخریب پوست استخوانی به دلیل کمبود کلسیم، ظاهر پوست رویی سالم است ولی زیر پوست کاملاً پوسیده و سیاه رنگ می شود. در نهایت میوه پسته کاملاً سیاه می شود که به اصطلاح به آن داغو زدگی می گویند (شکل ۱). هیچ عامل قارچی و باکتریایی یا ویروسی و یا آفات از این عارضه جداسازی نشده است. عضو هیئت علمی پژوهشکده پسته کشور ادامه داد: خسارت سن ها، شبیه اضمحلال پوست استخوانی است. با دقت زیاد، علائمی از قبیل فرورفتگی خرطوم سن و خارج شدن شیره گیاهی قابل تشخیص است. در سن زدگی لکه سفید توری ماندی داخل پوست ایجاد می شود و سیاه شدگی دانه نامنظم است، ولی در عارضه لکه پوست استخوانی سیاه شدگی منظم و فقط از رأس پسته به سمت قاعده پیشروی می کند (شکل ۲و۳).

حمید هاشمی راد در خصوص زیست شناسی و طغیانی شدن سن ها گفت: در زمان بارندگی حملات این گونه آفات بیشتر است؛ چون در بیابان ها رستنی ها رشد کرده و منابع غذایی این آفات فراهم شده و تخم گذاری افزایش می یابد و جمعیت شان زیاد می شود. امسال خسارت سن قرمز خیلی بالا بود. سن های قرمز در زمستان امسال در حال تغییر ابعاد بدنشان بودند تا بتواند مسافت های طولانی را پرواز کنند و زمستان معتدل امسال باعث شد که این حشرات انرژی برای آب کردن چربی ذخیره ای برای

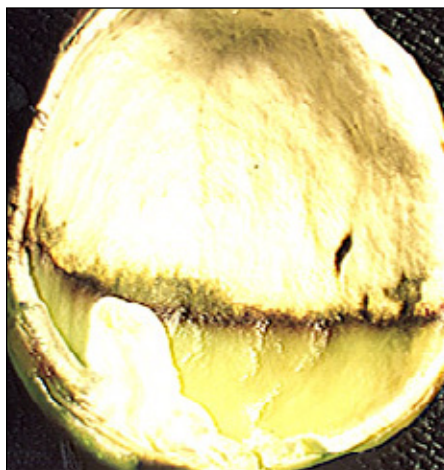
بیشتر کمک می کند که کلسیم از چه راهی استفاده شود.

استفاده از گچ در خاک دو هدف دارد: یکی با هدف رفع کمبود نسبی کلسیم در خاک و دیگری اصلاح خاک های قلیایی و شور. اگر بخواهیم برای اصلاح خاک از گچ استفاده کنیم با یک سری فرمول ها میزان کلسیمی که قصد داریم از طریق گچ به خاک اضافه شود را محاسبه می کنیم. ولی برای رفع عارضه لکه پوست استخوانی باید منبعی از کلسیم در خاک داشته باشیم. باید توجه داشت که گچ در بهترین حالت در سال به میزان حدود ۱۵ تن در خاک حل می شود.

در خاک هایی که درصد آهک شان ۳۰ تا ۴۰ درصد است می توان با اضافه کردن اسید سولفوریک، آهک را به گچ تبدیل کرد و در این شرایط کلسیم آزاد می شود. در آبیاری غرقابی می توان در اواخر اسفند و خرداد از اسید سولفوریک استفاده کرد. معمولاً منبع حاوی ۲۰۰ تا ۳۰۰ لیتر اسید سولفوریک ۹۸ درصد خالص، بر روی جوی اصلی قرار داده می شود و سپس به فاصله ۵ متر pH آب را می سنجند و وقتی pH روی ۴ تا ۴٫۵ قرار گرفت، شیر خروج اسید سولفوریک از منبع را تنظیم می کنند.

شکل ۲- لکه سفید و توری مانند در سطح داخلی میوه پسته ناشی از سن زدگی

شکل ۳- تشکیل لکه سفید در سطح داخلی پوست استخوانی به دلیل کمبود کلسیم

شکل ۴- خسارت سن قرمز در سال ۹۵ بر روی میوه پسته

نتایج مطالعات طی دو سال نشان می دهد محلول پاشی کلات کلسیم بعد از برداشت هم خوب بوده است. استفاده از ترکیبات کلسیمی مختلف به شرایط بستگی دارد و علاوه بر دانستن منبع کلسیم، تاریخچه باغ، تاریخچه عارضه و وضعیت باغ را باید سنجید و منبع مناسب را انتخاب کرد.

طبق پیشنهاد مهندس هاشمی راد بهتر است در اردیبهشت ماه آبیاری نداشته باشیم. ولی باغداری که هر دو ماه یک نوبت آب دارد باید چگونه عمل کند؟ هاشمی راد- در بین ارقام پسته دو رقم کله قوچی و اکبری از همه حساسترند. یک باغدار امکان دارد در باغش سه رقم پسته داشته باشد؛ مثلاً علاوه بر این ارقام، رقم فندق می هم داشته باشد در این صورت می تواند در این مدت فقط فندق هایش را آبیاری کند.

حسینی فرد- سنگین آب دادن به باغ هایی که سابقه این عارضه را دارند، باعث تشدید این عارضه می شود. اگر باغ ها به روش قطره ای آبیاری شوند این عارضه کمتر اتفاق می افتد. به هنگام محلول پاشی فقط میوه ها باید مورد هدف باشند تا کلسیم مورد نیاز از طریق میوه جذب شود.

رضایی- برای تأمین رشد گیاه در اول فصل بهتر است هنگام آبیاری، ازت به همراه فسفر استفاده شود. در ضمن باید توجه داشت کلسیم با فسفر سازگاری ندارد. اما در نوبت بعدی آبیاری می توان از نیترات کلسیم استفاده کرد که کارایی بیشتری دارد. **تأمین کلسیم از ریشه موثرتر است یا از طریق محلول پاشی؟ گچ و اسید سولفوریک را چگونه استفاده کنیم؟**

رضایی- در طرح تحقیقاتی که سال گذشته اجرا شد مصرف توأمشان با هم بهتر جواب داد.

حسینی فرد- این قضیه به شرایط هر باغ نیز بر می گردد. تعیین زمان آبیاری و استفاده از نتایج آزمون خاک

آبیاری قطره ای سطحی با آب های بی کیفیت

نگارش: احمد یعقوبی

عضو پیوسته انجمن پسته ایران

شایان ذکر است شاخص های موجود در جدول بر اساس منابع عمومی جهانی است و شرح جداگانه آنها برای آبیاری قطره ای در باغات پسته بنا به تجارب محلی در ستون آخر جدول قید شده و برخی از آن ها خارج از جدول توضیح داده شده است.

عنوان یک عامل محدود کننده معرفی شده و راه حل مناسب جهت کاهش اثرات زیان بار آن ارائه گردیده است. پارامترهای مهم که در مطالعات اولیه و در آزمایش آب جهت طراحی سیستم آبیاری قطره ای لازم است در جدول ۱ ذکر شده اند.

در مباحث قبلی برخی از دلایل عدم توسعه روش های نوین آبیاری در باغ های پسته از جمله خرده مالک بودن بررسی شد و راهکارهایی نیز برای آن معرفی شد که استفاده از سیستم های آبیاری خاص، جزء آنها بود. در ادامه کیفیت نامناسب آب به

جدول ۱- نتایج آزمایش آب یک چاه و تفسیر علمی آن مطابق با منابع جهانی						
نوع مشخصه	مقدار اندازه گیری شده	محدودیت شدید	محدودیت کم تا متوسط	بدون محدودیت	تفسیر بر اساس منابع جهانی	بر اساس تجربیات
هدایت الکتریکی (EC*10 ⁶)	600	>3000	750-3000	<750	بدون محدودیت	تا 6000 بدون محدودیت
اسیدیته (PH)	7.7	-	-	6.5 - 8.4	بدون محدودیت	7-8 بدون محدودیت
مجموع املاح محلول (TDS)(mg/lit)	384	>2000	500-2000	500	بدون محدودیت	تا 4000 بدون محدودیت
نسبت جذب سدیم (SAR)	0.8	>18	10-18	0-10	بدون محدودیت	مطابق معیار جهانی
کربنات سدیم باقیمانده (RSC)(meq/lit)		>2.5	1.25-2.5	<1.25	بدون محدودیت	مطابق معیار جهانی
کلاس آب	C1s1	C4-S4	C3-S2	C1-S1	بدون محدودیت	
کربنات (CO3--)	-	-	-	-	--	
بیکربنات (HCO3-)	2.8	>8.5	1.5-8.5	<1.5	محدودیت متوسط	تقریباً مشابه معیار جهانی
کلر (Cl-)	1.21	>10	4 - 10	< 4	بدون محدودیت	تا 10 قابل استفاده با تمهیدات لازم
سولفات (SO4--)	2	>10	4 - 10	< 4	بدون محدودیت	مطابق معیار جهانی
کلسیم (Ca++)	1.7	-	0 - 5	-	بدون محدودیت	""
منیزیم (Mg++)	3	-	0 - 5	0	بدون محدودیت	""
سدیم (Na+)	1.2	>9	3-9	<3	بدون محدودیت	""
بر (B)	-	>2	0.75 - 2	<0.75		""

معمولاً رسوب گذاری در آبیاری قطره ای در حین آبیاری در تجهیزات انجام نمی شود بلکه با قطع شدن آبیاری و ماندن آب تا دوره بعد در لوله و تجهیزات این اتفاق می افتد. البته شاید این عمل (پر کردن سیستم با آب مناسب از نظر کیفی) برای هر دو یا سه نوبت آبیاری کافی باشد؛ اما اگر آب شیرین در دسترس نباشد می توان از تزریق اسید در ساعات انتهایی آبیاری جهت شستشوی لوله ها استفاده نمود و در دو ساعت آخر فقط آب بدون اسید داخل سیستم فرستاد. این آب به دلیل شسته شدن جداره لوله ها با اسید، تمایل زیادی برای رسوب گذاری نخواهد داشت.

در صورت شور بودن خاک و یا سنگین بودن بافت خاک و در صورتی که امکان آبخویی با آبیاری غرقابی در زمستان فراهم نباشد، چنانچه بخواهیم از آب های با کیفیت کم استفاده نماییم بهتر است روش آبیاری قطره ای زیر سطحی را بکار برد. در این روش بدلیل عدم تبخیر، از تجمع نمک ها و ازدیاد آنها در سطح جلوگیری می شود و در صورت آبیاری مناسب، شوری خاک بیشتر از شوری آب نخواهد شد.

ثانیاً کلیه قسمت های سیستم از فیلترها تا لوله های آبدیده باید از نظر ایجاد رسوب در هر دوره آبیاری کنترل شود. بهتر است برای فیلتراسیون بجای فیلترهای فلزی از مواد پلاستیکی یا استیل استفاده شود. همچنین کنترل رسوب گذاری جهت تعیین معیار یا محدوده زمانی رسوب گذاری آب مهم است و می توان از این طریق تمایل آب به رسوب گذاری را پس از یک نوبت آبیاری تشخیص داد. برای جلوگیری از رسوب گذاری در سیستم می توان در انتهای زمان آبیاری کلیه قسمت های سیستم مثل پمپ، فیلتر، لوله ها و قطره چکان ها را از آب شیرین پر کرد. برای این کار نیاز به حدود ۵۰ متر مکعب آب شیرین با کیفیت مناسب در هر شبانه روز یا شیفیت آبیاری است. با کمک گرفتن از یک آب شیرین کن با ظرفیت کم (یک اینچ) و شیرین کردن ۵۰ متر مکعب آب در روز و ذخیره آن در مخزنی جداگانه، پس از پایان آبیاری وارد سیستم نمود؛ با این عمل هم از رسوب کربنات کلسیم در لوله و قطره چکان جلوگیری شده و هم با خارج شدن این آب از قطره چکان غلظت نمک در محدوده سطح خاک اندکی کاهش پیدا می کند.

EC یا هدایت الکتریکی تا مرز ۸۰۰۰ میکروموس بدون محدودیت (در صورت اسیدی نبودن آب یعنی pH ۷ یا بیشتر) pH بین ۷ تا ۷٫۵ بدون محدودیت و کمتر از ۷ با محدودیت و بیش از ۷٫۵ با تمهیدات خاص. باید توجه داشت که آب های اسیدی می توانند حاوی مقدار زیادتری از املاح محلول خصوصاً املاح کربناتی یا آهکی باشند که به محض تغییر pH به سمت قلپایی شدن، فوری رسوب گذاری می کنند.

HCO₃- تا مرز ۶ میلی اکی والان بر لیتر در صورت اسیدی نبودن آب و بیش از آن تا مرز ۱۰ با تمهیدات خاص محدودیتی ایجاد نمی کند.

می دانیم که امروزه کیفیت آب های کشاورزی بسیار کاهش یافته است. اگر مجبور باشیم از آبی که با EC بیش از ۸۰۰۰ و بی کربنات ۸ میلی اکی والان بر لیتر استفاده کنیم؛ باید چه تمهیداتی اندیشید؟

اولاً در صورتی که آب اسیدی باشد باید آن را وارد استخر نمود تا اصطلاحاً هوادهی انجام گیرد و pH آن بالاتر رود. با این عمل مقداری از املاح رسوب کرده و خطر رسوب گذاری در لوله و قطره چکان ها کمتر می شود.

معرفی سامانه آبیاری قطره ای زیر سطحی

نگارش: امیر اسلامی

عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان فارس

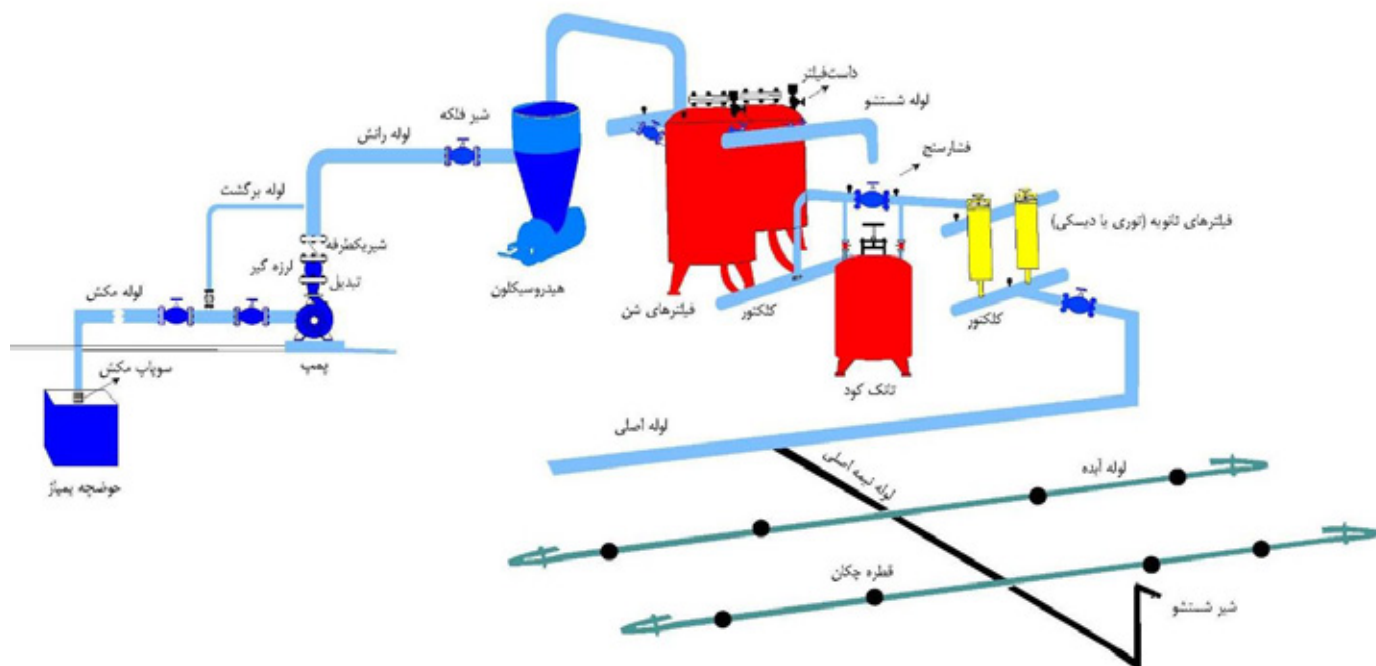
شود. در آبیاری قطره ای زیر سطحی لازم است در انتهای هر واحد آبیاری، یک لوله به عنوان لوله شستشو قرار گیرد. همچنین نصب یک شیر تخلیه هوا بر روی لوله شستشو، برای خروج هوا از لوله های زیر سطح خاک ضروری است. لوله های آبدیده در سیستم آبیاری قطره ای زیرسطحی در زیر سطح خاک قرار گرفته اند و با دارا بودن قطره چکان های مخصوص، امکان گرفتگی در آن ها به حداقل ممکن می رسد (شکل ۲). این قطره چکان ها خودشوینده و جبران کننده فشار هستند.

ایستگاه پمپاژ این سامانه شامل استخر یا حوضچه، سوپاپ مکش، لوله مکش، پمپ، لرزه گیر، شیر یکطرفه، لوله برگشت، لوله رانش و شیر فلکه انتهایی می باشد. واحد کنترل مرکزی به طور معمول شامل هیدروسیکلون، فیلترهای شن با متعلقات (داست فیلتر، فشارسنج، کلکتور و لوله شستشو)، تانک کود و فیلترهای ثانویه (توری یا دیسکی) است. واحد آبیاری این سامانه به مجموعه لوله نیمه اصلی، لوله آبدیده (لاترال) همراه با قطره چکان های روی آن و لوله شستشو اتلاق می

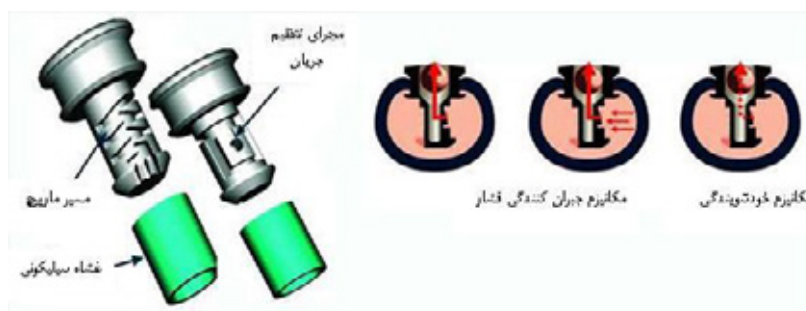
اجزاء سامانه آبیاری قطره ای زیر سطحی

سامانه آبیاری قطره ای زیر سطحی همانند سامانه آبیاری قطره ای سطحی از قسمت های مختلفی مانند ایستگاه پمپاژ، واحد کنترل مرکزی، لوله های اصلی، نیمه اصلی و آبدیده، قطره چکان ها و شیر آلات مختلف تشکیل شده است (شکل ۱). تنها تفاوت این سامانه با آبیاری قطره ای سطحی در نوع قطره چکان، نحوه ی قرارگیری لوله های آبدیده در زیر سطح خاک و نصب شیر تخلیه هوا است.

شکل ۱- شمایی از اجزاء مختلف یک سامانه آبیاری قطره ای

شکل ۲- جزئیات قطره چکان های مخصوص زیر سطح

مزایای آبیاری قطره ای زیر سطحی

- ۱- امکان استفاده از آب های شور و در نتیجه کاهش گرفتگی قطره چکان ها به علت عدم وجود تبخیر
 - ۲- امکان کاهش دور آبیاری و در نتیجه افزایش کیفیت و کمیت محصول
 - ۳- افزایش حجم خیس شدگی خاک
 - ۴- کاهش علف هرز و عملیات خاک ورزی
 - ۵- افزایش کارایی مصرف آب
 - ۶- کاهش آفات و بیماری ها به دلیل کم شدن میزان رطوبت محیط
 - ۷- کاهش اثر شرایط آب و هوایی مانند بادهای شدید و یخبندان
 - ۸- امکان انجام عملیات زراعی در طول فصل
- معایب آبیاری قطره ای زیر سطحی

۱- هزینه زیاد لوازم و نصب لوله های آبده

- ۱- شستشوی سیستم با علف کش تریفلورالین به تعداد دوبار در سال و به مقدار ۰,۲۵ cc برای هر قطره چکان و به مدت ۲۰ الی ۳۰ دقیقه
 - ۲- شستشوی اولیه شبکه به روش باز (انتهای تمام لوله ها باز باشد) قبل از رسیدن هر گونه آب به قطره چکان
 - ۳- کنترل دائمی سیستم فیلتراسیون و شستشوی به موقع آن ها
 - ۴- تمیز کردن لوله های آبده (لوله های ۱۶ میلیمتر) حداقل هر ماه یکبار از طریق باز و بسته کردن لوله شستشو در انتهای لوله های آبده
 - ۵- استفاده از فیلتراسیون با مش حداقل ۱۵۰
- در زیر خاک
- ۲- چنانچه مدیریت صحیح کنترل ریشه انجام نشود یا از قطره چکان های مناسب استفاده نگردد، امکان گرفتگی قطره چکان ها توسط ریشه گیاهان وجود دارد
 - ۳- رساندن خسارت به لوله ها توسط جوندگانی مثل موش های صحرایی
 - ۴- مدیریت پیچیده تر نسبت به سامانه آبیاری قطره ای سطحی به دلیل قرار گرفتن قطره چکان ها در زیر سطح خاک
- توصیه های لازم در بهره برداری سامانه**
- برای اینکه یک سامانه آبیاری قطره ای زیر سطحی عملکرد مناسبی داشته باشد، بهتر است توصیه های زیر را مورد توجه قرار

آشنایی با جزئیات نمونه برداری از برگ درختان پسته

ابوالفضل زارع نظری-الهام نودری

تعیین کمبود و یا بیش بود عناصر در گیاه عموماً بر پایه نتایج آنالیز برگ و از روی علائم ظاهری برگ و یا محصول صورت می گیرد. همچنین در کشاورزی علمی رایج است که برنامه ریزی جهت تغذیه درختان باغ و تأمین نیازهای کودی و تعیین مقادیر مصرف کودها مبتنی بر نتایج آنالیز خاک و برگ انجام می شود. بر آن شدیم در این خصوص با مهندس علی تاج آبادی پور دانشجوی دکترای فیزیولوژی اصلاح درختان میوه دانشگاه تهران، که از سال ۱۳۷۴ در پژوهشگاه پسته کشور مشغول به کار شده است به گفتگو بنشینیم.

پسته آقای مهندس! لزوم گرفتن آزمون برگ چیست؟

عدم تعادل برخی عناصر در خاک، شرایط آب و هوایی در منطقه و ژنتیک گیاه از لحاظ پایه و پیوندک که باعث جذب متفاوت مواد غذایی موجود در خاک می شود، ما را به انجام آزمون برگ نیازمند می کند. در کنار تجزیه برگ باید تجزیه خاک هم انجام داد. ممکن است یک سری عناصر در خاک وجود داشته باشند، ولی این عناصر در برگ نباشند و درخت آثار این کمبود را نشان دهد. اگر بخواهیم تفسیر خوبی از مواد غذایی گیاه و خاک داشته باشیم بهتر است که آزمون برگ انجام شود تا شرایط جذب عناصر از خاک را بهتر مشخص کنیم.

پسته در چه زمانی بهتر است نمونه برداری انجام شود؟

بهترین زمان اوایل مرداد ماه است. در این موقع میوه در حال مغز پر کردن است و بیشترین جذب مواد غذایی توسط برگ انجام می شود. البته به سال نیز بستگی دارد. بطور مثال در سالی که رشد زودتر آغاز شود، آزمون باید در اواخر تیر انجام شود و اگر رشد دیرتر اتفاق افتد تا ۱۵ مرداد می توان نمونه گیری را انجام داد.

پسته طریقه جمع آوری نمونه برگ به چه صورت است؟

نمونه گیری برگ باید از شاخه های بدون باری که در معرض نور خورشید قرار دارند، باشد. معمولاً از برگ های

برگ چقدر قابل اتکا هستند؟ آیا به تنهایی می توان آنها را تفسیر کرد؟

آزمون برگ به تنهایی قابل اتکا نیست. تجزیه نوع خاک، شوری و یا شیرینی، سبکی یا سنگینی آن و آب آبیاری همه در تفسیر آزمایش موثرند. نمونه برگ باید حتماً به آزمایشگاهی داده شود که مورد اطمینان باشد و آنالیز واقعی را در اختیار ما قرار دهد.

پسته چگونه بین غلظت عناصر در برگ و خاک رابطه برقرار می کنید که بتوانید توصیه کودی انجام دهید؟

توصیه کودی براساس تجزیه خاک انجام می شود. همچنین تفاوت مقدار عناصر برگ با حد مطلوب آن ها در نظر گرفته می شود و سپس بر اساس مقدار وزنی خاک، عمق ریشه ها و وضعیت خاک، میزان کود مناسب محاسبه می شود. همچنین باید وضعیت عناصر خاک و اثر آنها بر روی جذب یکدیگر و سایر شرایط خاک از نظر بافت خاک، زهکشی، pH خاک و شوری در مقدار عناصری که باید به خاک اضافه گردد در نظر گرفته شود و طوری برنامه ریزی شود که از جذب یکدیگر جلوگیری نکنند و سمیتی نیز پیش نیاید.

پسته رابطه بین غلظت مواد غذایی برگ و فراهمی عناصر در خاک چیست؟ عناصر براساس جذب گیاه از خاک در

وسط شاخه نمونه گرفته می شود و بهتر است برگچه انتهایی انتخاب شود (شکل ۱). برگ ها باید کاملاً سالم باشند و هیچ گونه علائم کمبود یا بیماری نداشته باشند. تجزیه برگ ارقام مختلف پسته باید جداگانه انجام شوند. اگر سال پر بار است حتماً از درختانی که پر بار هستند نمونه گیری صورت گیرد و اگر سال کم بار است باید از درختانی که حداکثر سال آوری را دارند نمونه گیری کرد. بسته به مساحت باغ، تعداد نمونه های برداشت شده فرق می کند. نمونه برداری بیشتر به صورت ترکیبی انجام می شود، یعنی با حرکت در ردیف ها بصورت تصادفی از شاخه هایی که در ارتفاع متوسط درخت قرار گرفته اند برگ های مورد نظر انتخاب می شوند.

پسته در یک هکتار چند عدد برگ را نمونه گیری می کنید؟

از اطراف درخت حدود ۴ تا ۵ برگ را به عنوان نمونه انتخاب می کنیم. بطور مثال در یک هکتار باغ حدود ۵۰ تا ۶۰ برگ جمع آوری می شود.

پسته آیا نمونه برداری برگ کار باغدار است؟

بله. کار سختی نیست. با یک بار آموزش می توان آن را یاد گرفت. باغدار بدلیل شناختی که از درختانش دارد بهتر می تواند نمونه گیری را انجام دهد.

پسته اعداد بدست آمده از آزمون

شکل ۱- انتخاب برگچه انتهایی برای آزمون برگ

هستند و ضخامت زیادی ندارد بهترین میزان جذب وجود دارد، بتدریج که رشد متوقف می شود برگ ها ضخیم شده و جذب کاهش می یابد، ولی همین جذب پایین از سقط جنین جلوگیری می کند. استفاده از عناصر میکرو برای محلول پاشی بیشتر تأکید می شود و بعضی از عناصر غذایی از جمله کلسیم را تا چند نوبت می توان محلول پاشی کرد. در زمان مغز رفتن، با استفاده از محلول های پتاسیمی می توان تاحدی کمبود این عنصر را جبران کرد. زمان دیگر محلول پاشی اواخر فصل و بعد از برداشت است. در اواخر آبان در باغ هایی که مشکل لکه پوست استخوانی دارند، کلسیم بر روی جوانه ها پاشیده می شود.

پیشینه آیا کار تحقیقاتی بر روی اثر منفی آب های بی کیفیت بر راندمان محلول پاشی شده است؟ آب های شور یک سری عناصر دارند که مورد نیاز گیاه نیست و مخصوصاً برای گیاهی که تحت سمیت این عناصر قرار دارند بهتر است محلول ها با آب های شور مخلوط نشوند؛ چون جذب گیاه را بالا کاهش داده و احتمال گیاه سوزی را بالا می برد، بنابراین کیفیت آب مهم است.

آزمون آب را نیز هر زمان می توان انجام داد. برای نمونه برداری از آب باید حداقل یک ساعت از زمان شروع بکار موتور پمپ گذشته باشد و ظرف نمونه گیری کاملاً تمیز باشد و در معرض نور قرار نگیرد و تا ۲ یا ۳ روز آنالیز انجام شود.

پیشینه اصول تغذیه خوب و علمی که منجر به محصول دهی مناسب شود، شامل توجه به چه مواردی است؟

در شرایط فعلی محدودیت های زیادی برای تغذیه خوب و مناسب داریم که مهمترین آن کاهش کمیت و کیفیت آب است. اگر کیفیت و کمیت آب خوب نباشد مصرف عناصر می توانند باعث ایجاد تنش آبی شود. چون وضعیت فراهم کردن مواد غذایی در خاک وابسته به آب است. در حال حاضر از محلول پاشی ها بهتر می توان استفاده کرد. **پیشینه** تا چه زمانی محلول پاشی ها را توصیه می کنید؟

محلول پاشی ها به چند زمان تقسیم می شوند. معمولاً از زمان متورم شدن جوانه تا کامل شدن برگ ها، ۸۰ درصد باغ ها به محلول پاشی نیاز دارند. زمانی که برگ ها خیلی جوان

برگ تجمع می یابند و در واقع نشان دهنده عملکرد ریشه هستند. باید توجه داشت که عوامل دیگری هم در جذب دخیل اند. هم اکنون مهمترین مشکل در جذب بهینه عناصر، کمبود و بی کیفیتی آب است. عناصر برای جذب باید در آب محلول باشند. گیاه وقتی آب در اختیارش نباشد عملاً نمی تواند حد بهینه عناصر را از خاک فراهم کند تا بتواند تغذیه مناسب داشته باشد.

پیشینه در زمانی که ما نمونه برداری می کنیم و آزمون برگ می گیریم، امکان اجرای برنامه تغذیه بر اساس نتایج آزمون برگ در همان سال وجود ندارد. راهکار شما برای رفع این مشکل چیست؟

با آزمون برگ فقط برآوردی از وضعیت باغ می توان داشت، سپس از طریق نتایج آزمون خاک و بررسی وضعیت جذب عناصر توسط گیاه، تغذیه در باغ مشخص می شود. زمان نمونه برداری از برگ تقریباً ۸۰ درصد تغذیه انجام شده و نتیجه آزمون ها برای تغذیه سال بعد مهم است.

پیشینه برخی از افراد در ماه های مختلف نمونه برداری می کنند، چقدر نتایج آزمون آنها برای تغذیه در طول همان فصل موثق است؟ شاید برای کارهای تحقیقاتی خوب باشد ولی برای باغ هایی که اقتصاد برایشان مهم است، ارزشی ندارد و بهتر است زمان بهینه ای برای این کار انتخاب کنند. **پیشینه** شرایط و نحوه نمونه برداری آزمون خاک و آب چگونه است؟

نمونه برداری از خاک بهتر است توسط تکنسین مجرب انجام شود. زمان نمونه برداری از خاک مهم نیست ولی اگر خاک شور است بهتر است آزمون خاک در زمان برگ ریزی و هنگامی که تجمع شوری در خاک وجود دارد انجام شود، ولی برای خاک های شیرین زمان مهم نیست. عمق نمونه برداری از خاک مهم است. معمولاً در احداث باغ نمونه برداری از عمق ۱،۵ متری انجام می شود، ولی برای تغذیه و آبشویی از نمونه هایی که از عمق های ۰ تا ۴۰ و ۴۰ تا ۸۰ سانتی متری برداشته شده اند، استفاده می کنیم. پروفیل نمونه برداری باید در محل آبیاری حفر شود و از روی چاله کود نمونه گیری انجام نشود.

پتاسیم مقاومت درختان را به کم آبی، شوری، آفات و بیماری ها افزایش می دهد

ابوالفضل زارع نظری-الهام نوذری

به این معنی است که حدود ۶۵ کیلوگرم پتاسیم خالص از خاک جذب شده که این ۶۵ کیلوگرم باید با پتاسیمی که در زمستان به باغ داده می شود، جبران گردد. باغ های با عملکرد بالا به پتاسیم بیشتری نیاز دارند.

پستنه حد پتاسیم در برگ و خاک چه مقدار باید باشد؟

حد بهینه پتاسیم در برگ بین ۱٫۵ تا ۲ درصد است. بسیاری از کارشناسان حد ۲ را توصیه می کنند. در خاک های شنی حد پتاسیم ۲۵۰ ppm و در خاکهای رسی ۳۵۰ ppm باید باشد. با توجه به شوری و کم آبی هایی که داریم این حدود برای درختان مناطق پسته خیز کم است و حداقل باید بین ۴۰۰ تا ۵۰۰ ppm باشد.

پستنه پتاسیم را در چه خاک هایی باید بیشتر استفاده کرد؟

در خاک های رسی مقداری از پتاسیم در خاک تثبیت می شود. بنابراین مقدار پتاسیم بیشتری در این نوع بافت خاک باید استفاده شود. در خاک های شنی پتاسیم قابل دسترس تر است و خاک آن را راحت تر در اختیار گیاه قرار می دهد. به ازای هر واحد EC باید ۲۵ کیلوگرم پتاسیم در هکتار اضافه بدهیم تا از این طریق اثرات شوری کاهش یابد و پتاسیم جایگزین سدیم شود.

پستنه آیا میزان پتاسیم مورد استفاده در سال های آور و ناآور باید متفاوت باشد؟

برگ مشاهده می شود و اطراف برگ به عرض یک تا دو میلیمتر می سوزد ولی پیشروی نمی کند؛ اگر این حاشیه سوختگی پیشروی کرد بدلیل اثرات شوری است. عنصر پتاسیم به باز و بسته شدن روزنه های برگ کمک می کند. تعداد روزنه ها در حاشیه برگ بیشتر از پهنک برگ است. زمانی که هوا گرم می شود سلول های لوبیایی شکل با کمک پتاسیم بسته می شوند که تبخیر آب در برگ به حداقل برسد. وقتی کمبود پتاسیم وجود داشته باشد روزنه کارکرد مناسبی نخواهد داشت و بنابراین آب مکرراً تبخیر می شود و اطراف برگ می سوزد (شکل ۱).

دومین علامت کمبود پتاسیم این است که سطح رویی برگ نسبت به زاویه تابش نور خورشید تغییر جهت می دهد تا نور به شکل مستقیم به برگ نتابد.

پستنه چگونه می توان نیاز درختان به پتاسیم را برطرف کرد؟

قبل از هر اقدام بهتر است که نتایج آزمون برگ و خاک را داشته باشیم. معمولاً در سال های آور، میزان پتاسیم برگ افت می کند و بهتر است در سال های ناآور هم آزمون پتاسیم را انجام دهیم. آزمون خاک ۳ سال یک بار کافی است، ولی آزمون برگ باید هر ساله انجام شود. میزان محصول باغ در تعیین مقدار مورد نیاز پتاسیم مهم است. اگر هزار کیلوگرم پسته خشک از هر هکتار برداشت شود

مغز پر نکردن در پسته به عوامل متعددی از جمله کمبود عناصر، خسارت برخی آفات و شرایط اقلیمی و فیزیولوژی درخت بستگی دارد. در این بین مراقبت های تغذیه ایی گیاه خصوصاً استفاده از کودهای پتاسه به منظور کاهش درصد پوکی و پر کردن کامل مغز در بین محققین مورد اجماع است. در ادامه نظرات تغذیه ایی مهندس حسین رضایی کارشناس ارشد باغبانی را در این زمینه می خوانید.

پستنه آقای مهندس! نقش پتاسیم در درخت پسته چیست؟

گیاهان به همه ی عناصر برای رشد نیاز دارند ولی تفاوت عمده این است که برخی گیاهان بعضی از عناصر را برای حفظ کمیت و کیفیت محصولشان بیشتر احتیاج دارند. در این بین دانه های آجیلی خصوصاً پسته به پتاسیم بیشتری برای پر کردن مغز نیازمند است.

پستنه علائم ظاهری کمبود پتاسیم در درخت پسته چگونه قابل تشخیص است؟

پتاسیم یک عنصر پرمصرف است و در صورت کمبود می توان علائم آن را در کل گیاه دید. تمایز بین کمبود عناصر پرمصرف و کم مصرف به این شکل است که کمبود عناصر کم مصرف به صورت لکه ای روی درختان در نقاط مختلف یک باغ قابل رویت است. اولین علامت کمبود پتاسیم در حاشیه

شکل ۱- حاشیه سوختگی برگ ها به دلیل کمبود پتاسیم

پتاس ۵۰ درصد پتاسیم دارد و بهتر است در خرداد و تیر در یک سمت درخت به شکل نواری و تجمعی مصرف شود، چون شیرازنی باعث آسیب به ریشه ها می شود. باید توجه داشت که این کود به دلیل تحرک بالا براحتی آبشویی می شود.

پسته آیا استفاده بیش از حد از پتاسیم باعث ایجاد مشکل نمی شود؟

پتاسیم مثل ازت و فسفر نیست که در درختان ایجاد مسمومیت کند. به حدی این عنصر برای گیاه ارزش دارد که درخت آن را ذخیره و در سال بعد از آن استفاده می کند. پتاسیم اختلالی در جذب سایر عناصر ایجاد نمی کند و به میزان کمی جذب کلسیم و منیزیم را دچار اختلال می کند. پتاسیم مقاومت درختان به کم آبی، شوری، آفات و بیماری ها را افزایش داده و عوارضی از قبیل پوکی و زود خندانی را کاهش می دهد (شکل ۲).

پسته اگر محلول پاشی ها بعد از خرداد ماه باشد باعث ایجاد چه مشکلی می شود؟ میزان قابل توصیه در این زمان چقدر است؟ در تیر ماه به دلیل گرمای هوا لایه ای که روی برگ درخت وجود دارد، ضخیم می شود و بنابراین جذب پتاسیم پایین می آید. مقدار قابل توصیه برای محلول پاشی این عنصر بین ۲،۵ تا ۵ در هزار است و اگر بعد از آبیاری باشد راندمان جذب آن بالا می رود.

بله. اشتباه اکثر باغداران این است در سال هایی که محصول بر روی درخت است به درخت به خوبی رسیدگی می کنند ولی سال هایی که پسته کمتری دارند مصرف کودها را قطع می کنند. باید توجه داشت درختی که حتی محصولی را روی آن وجود ندارد به پتاسیم احتیاج دارد، ولی میزان جذب فرق می کند. در سال های کم بار حدود ۵۰ درصد جذب پتاسیم کمتر است.

پسته بیشترین میزان مصرف پتاسیم چه زمانی است؟

۹۰ درصد جذب پتاسیم هنگام پر کردن مغز است و از اواخر ماه خرداد تا مرداد ادامه دارد. این موضوع کاملاً به زمان رشد درخت بستگی دارد که در سال های مختلف، متفاوت است.

شکل ۲- از بین رفتن دانه پسته به دلیل کمبود پتاسیم

پسته منابع کود پتاسیم چه هستند و چگونه می توان راندمان استفاده از پتاسیم را افزایش داد؟

۴ منبع پتاسیم وجود دارد: سولفات پتاسیم، کلرور پتاسیم، نترات پتاسیم و سولوپتاس.

سولفات پتاسیم را باید همزمان با کودهای حیوانی در زمستان در عمق ۳۰ تا ۴۰ سانتی متری و بصورت نواری استفاده کرد. سولفات پتاسیم را از ۲۰۰ تا ۸۰۰ کیلوگرم در هکتار می توان به باغ داد. کودهای فسفاته و پتاسه هر چه کمتر با خاک در تماس باشند جذب بالاتری

دارند. استفاده از کودهای کلرور پتاس به دلیل شوری بالا، کمتر توصیه می شود ولی جاهایی که آب شیرین باشد استفاده از کلرور پتاسیم مناسب است.

کود نترات پتاسیم ۴۶ درصد پتاسیم دارد و بیشتر در محلول پاشی ها از آن استفاده می شود، چون قیمت آن گران است و در خرداد ماه ۲ تا ۳ نوبت می توان روی درختان پاشید.

کود سولوپتاس همان سولفات پتاسیم است که با تکنولوژی نانو، حلالیت و قابلیت جذب آن افزایش یافته است. سولو

نکات کاربردی برای کنترل آفت پسیل معمولی پسته و استفاده از حشره کش موونتو در باغ های پسته

سید یحیی امامی عضو هیئت علمی پژوهشکده پسته

باغ های سمپاشی شده با این آفت کش در رفسنجان انجام شد، اثر نسبتاً خوب این آفت کش مورد تأیید قرار گرفت. بررسی جمعیت آفت در سال ۱۳۹۵ نشان می داد که تراکم جمعیت پسیل پسته از ابتدای فصل بیشتر از زمان مشابه در دو سال قبل بود. همچنین در ادامه فصل نیز عوامل جوی و طبیعی (مانند باران و سردی هوا و غیره) که معمولاً در ابتدای بهار جمعیت پوره های آفت را کاهش می دهند روی جمعیت آفت کمتر موثر واقع شدند. این امر باعث گردید که جمعیت در اواسط فصل بهار نسبت به سایر سال ها اندکی بیشتر باشد و مبارزه با آفت پسیل پسته زود تر از دو سال اخیر شروع گردد. بعضاً در شهرستان رفسنجان کاربرد حشره کش موونتو را که در سال های قبل از اواخر خرداد یا اواسط تیر ماه شروع می گردید، در سال ۱۳۹۵ کمی زود تر و از اواخر اردیبهشت و اوایل خرداد بکار برده اند. بررسی باغ هایی که در سال جاری از موونتو استفاده کرده اند نشان می دهد، در اغلب باغ هایی که در شرایط و زمان مناسب از این حشره کش استفاده کرده اند نتیجه نسبتاً مناسبی گرفته اند. ولی در موارد معدودی هم تأثیر این حشره کش اندکی نسبت به میزان مورد انتظار کاهش داشته است. ارزیابی این موضوع که آیا نسبت به آفت کش (موونتو) مقاومتی در حال شکل گیری است یا

پسیل معمولی پسته با دوز ۰،۵ در هزار مورد تأیید مراجع ذیصلاح قرار گرفت و به لیست سموم مجاز برای کنترل پسیل معمولی پسته اضافه شد. همان طور که گفته شد نتایج تحقیقات نشان داده که اثر آفت کش موونتو گرچه کمی دیر (پس از حدود یک هفته) ظاهر می شود ولی با گذشت زمان میزان تأثیر آن افزایش یافته و از سایر سموم دوام طولانی تری دارد. به عبارت دیگر ظهور مجدد آفت در قطعات تیمار شده با موونتو بسیار دیرتر اتفاق می افتد. بررسی منابع تحقیقاتی نشان می دهد که موونتو اثر کشندگی زیادی بر روی حشرات کامل آفت ندارد و اثر این آفت کش روی حشرات بالغ پسیل به صورت کاهش باروری و کاهش تخم گذاری ظاهر می شود. این موضوع در مطالعات مشاهده ای محققین و کارشناسان در ۲ سال اخیر هم دیده شده است. قابلیت های پسیل پسته و توانایی های فیزیولوژیک این حشره در مقاومت به حشره کش ها و یا کم اثر کردن آنها در موارد متعددی مشاهده شده است. با توجه به این توانایی های آفت از همان ابتدا طی توصیه هایی از کشاورزان خواسته شد که با تمهیداتی از مقاومت زود هنگام آفت به این حشره کش جلوگیری نمایند. در طی بررسی های متعددی که در سال های قبل از

پسیل معمولی پسته (شیره خشک) در همه مناطق پسته کاری کشور حضور گسترده ای دارد و همه ساله خسارت اقتصادی بالایی وارد می کند. در چند سال اخیر کشاورزان از کاهش میزان تأثیر و یا عدم تأثیر برخی حشره کش ها شکایت داشتند. در طی سال های ۱۳۹۰ - ۱۳۹۱ اثر حشره کش موونتو اس سی ۱۰ درصد (10 Movento SC) با ماده موثره اسپیروتترامات (Spirotetramat) بر روی پسیل پسته در طی یک پروژه تحقیقاتی تعیین شد. در این بررسی ها اثر آفت کش موونتو با غلظت های ۰،۵، ۰،۶، ۰،۷۵ و ۱ لیتر در هزار در مقایسه با بعضی از سموم مجاز دیگر در آزمایشات تحقیقاتی مورد مطالعه قرار گرفت. نتایج نشان داد تیمار های حشره کش موونتو در ۲ روز بعد از سمپاشی به طور معنی داری اثر کمتری نسبت به سایر سموم مورد مقایسه داشتند. این نتیجه نشان می دهد که این حشره کش تأثیر سریع و آنی بر روی آفت ندارد. ادامه نمونه برداری ها در نوبت های بعدی نشان داد که اثر موونتو با گذشت زمان افزایش زیادی می یابد، به طوری که در ۷ روز پس از سمپاشی همانند سایر سموم و تا ۱۴ و ۲۱ روز بعد از سمپاشی به طور معنی داری، بیشتر از سایر سموم جمعیت پسیل را کاهش داده است. این بررسی نشان دهنده این مطلب بود که افزایش اثر آفت کش موونتو تا سه هفته بعد از سمپاشی نیز ادامه می یابد، در حالی که اثر سایر سموم پس از ۱۴ روز روند کاهشی پیدا می کند. اثر بلند مدت حشره کش موونتو باعث شده که آلودگی مجدد باغ ها دیرتر اتفاق افتد و باغ دیرتر به سمپاشی نیاز پیدا کند. همچنین این بررسی نشان داد که میزان تأثیر موونتو با غلظت های ۰،۵، ۰،۶، ۰،۷۵ و ۱ لیتر در هزار در کنترل آفت با یکدیگر تفاوت آماری چندانی ندارند. یعنی هر ۴ دوز آزمایش شده اثر تقریباً یکسانی بر روی آفت داشتند. با توجه به این آزمایش ها حشره کش موونتو برای مبارزه با آفت

۱۱- از اختلاط موونتو با دیگر سموم بخصوص سموم دارای طیف وسیع جداً خودداری شود. ۱۲- توصیه می شود که حشره کش موونتو از فروشگاه های مجاز و قابل اعتماد تهیه گردد. ۱۳- در بعضی باغ ها ممکن است بعد از سمپاشی، جمعیت هایی از حشرات بالغ آفت (که دارای قدرت پرواز هستند) زنده مشاهده شوند. در این زمان سمپاشی باغ ضرورت ندارد و برای بررسی تأثیر موونتو لازم است جمعیت پوره های آفت روی برگ ها که بعد از سمپاشی زنده مانده اند مد نظر قرار گیرند. ۱۴- چون تأثیر موونتو حدود ۵ تا ۷ روز بعد از سمپاشی ایجاد می شود، لذا بعد از سمپاشی با این حشره کش ممکن است بعضی برگ های درختان چسبنک و یا دارای شکرک و یا شیریه گیاهی به صورت پخش شده روی برگ ها و یا قطرات در حال ریزش باشند، که بعضاً به همراه اجساد پوره های مرده ظاهر ناخوشایندی در برگ ها ایجاد می کنند. این امر ممکن است باعث نگرانی کشاورز و گاه سمپاشی های اضافی و بدون فایده شود. در این موارد باید گفت که برای بررسی میزان تأثیر حشره کش لازم است تعداد پوره های زنده آفت توسط کارشناسان گیاه پزشکی بررسی شود. باید ذکر کرد که چسبنک بودن برگ ها در صورتی که پوره های زنده روی برگ ها مشاهده نشوند و همچنین ریزش برگ نیز دیده نشود، قابل تحمل بوده و خطر زیادی برای تولید ایجاد نمی کند. لذا در این موارد نیاز به سمپاشی های مجدد نیست.

منابع:

امامی سید یحیی و همکاران. ۱۳۹۱. بررسی اثر آفت کش مونتو اس سی ۱۰۰ بر روی پسیل معمولی پسته و تعیین اثرات جنبی آن بر روی دو گونه از دشمنان طبیعی این آفت. موسسه تحقیقات پسته کشور. گزارش نهایی پروژه تحقیقاتی. ۳۲ صفحه.
مهر نژاد محمد رضا. ۱۳۸۱. پسیل پسته و سایر پسیل های مهم ایران. وزارت جهاد کشاورزی، سازمان تحقیقات و آموزش کشاورزی ۱۱۴ صفحه.
A. Cantoni et al. 2008. Development of Movento on key pest and crops in European countries. In Bayer crops science journal. (261).

برگ های درخت را پوشش دهد. ۶- موونتو در pH ۵,۵ تا ۶,۵ اثر بیشتری دارد. همچنین تهیه محلول سمپاشی با آب های شور اثر دراز مدت سم را کاهش می دهد. لذا در صورت امکان از آب مناسب برای تهیه محلول سمی استفاده شود و در غیر این صورت محلول سمی سریع مورد استفاده قرار گیرد.

۷- با توجه به این که اثر موونتو بعد از حدود یک هفته ظاهر می شود لذا در این رابطه لازم است باغداران دقت داشته باشند که برای باغ هایی که دارای آلودگی زیادی به صورت پوره های سنین مختلف هستند و مخصوصاً باغ های با ارقام حساسی مانند اکبری، احمدآقایی و کله قوچی (ارقامی که ریزش برگ در آنها زودتر صورت می گیرد) لازم است جمعیت آفت سریع تر کاهش داده شود. در این موارد برای نتیجه گیری بهتر لازم است در این مرحله از سموم مجاز دیگری که دارای اثر سریع تری هستند (مانند فوزالون، دارتون و کنفیدور و یا صابون ها و مواد شوینده با توصیه کارشناس) استفاده کنند و کاربرد موونتو به مرحله بعد موکول شود.

۸- در صورتی که درختان باغ آلودگی کم یا متوسطی به پوره های آفت دارند (در حدود ۱۰ پوره روی هر برگچه) و تخم گذاری آفت هم زیاد است می توان به همراه موونتو ۱,۵ تا ۲ لیتر صابون سمپاشی استفاده کرد.

۹- فرمولاسیون موونتو به راحتی در قوطی ها ته نشین می شود، لذا لازم است قبل از استفاده قوطی حاوی حشره کش کاملاً تکان داده شود تا محتویات آن باهم مخلوط شوند و همچنین برای سمپاشی نیز باید از سمپاش های دارای هم زن استفاده نمود.

۱۰- برای اینکه پدیده مقاومت به موونتو به تاخیر افتد و بتوانیم سالیان بیشتری از آن استفاده نماییم لازم است حتی المقدور در هر سال فقط یک نوبت از آن استفاده شود. چنانچه به هر دلیل بعد از مصرف موونتو نیاز به سم پاشی برعلیه پسیل بود لازم است از سموم دیگر استفاده شود و از تکرار موونتو خودداری شود

خیر، نیاز به بررسی های بیشتری دارد. اما آنچه که مشخص است در صورت عدم رعایت مدیریت مناسب در استفاده از سموم برای کنترل آفت پسیل این مقاومت دیر یا زود ایجاد خواهد شد. به نظر می رسد کشاورزان با مدیریت مناسب استفاده از حشره کش موونتو در کنار دیگر حشره کش های مجاز می توانند در عقب انداختن زمان این مقاومت موثر باشند. لذا در این نوشته بار دیگر نکات ضروری برای دستیابی به نتیجه بهتر از مبارزه شیمیایی با سموم، از جمله موونتو یاد آوری می شود و از کشاورزان درخواست می شود با توجه و آگاهی از خصوصیات سموم و بخصوص موونتو از حشره کش ها در باغ های خود استفاده نمایند. ۱- دوز توصیه شده حشره کش موونتو ۰,۵ لیتر در هزار لیتر آب است. بهتر است حشره کش موونتو را در زمانی که درختان پسته به آفت حساس تر هستند یعنی در زمان به مغز رفتن پسته ها در ماه تیر و در اوقات خنک شب یا روز به کار رود. ۲- اثر آفت کش موونتو تماسی و آنی نیست که یک یا دو روز پس از سمپاشی قابل مشاهده باشد. بلکه این آفت کش اثر گوارشی دارد که پس از تغذیه ایجاد می شود به همین علت مرگ حشره به آهستگی و با گذشت چند روز بعد از سمپاشی آغاز می شود، لذا نمی بایست از این آفت کش انتظار مرگ فوری حشره و کاهش سریع جمعیت را داشت. ۳- با توجه به اینکه حشره کش موونتو از طریق برگ جذب می شود، لذا در صورتی که برگ های درخت تمیزتر باشند تأثیر بهتری از موونتو دیده می شود، هر چند در صورت داشتن مقدار کمی آلودگی به پسیل و عسلک باز هم موونتو تأثیرگذار خواهد بود. ۴- موونتو بر روی پوره های آفت پس از گذشت چند روز از تغذیه آنها تأثیر می گذارد و چنانچه در زمان سمپاشی جمعیت هایی هم از تخم وجود داشته باشد پوره های حاصله (که در چند روز آینده از تخم خارج می شوند) پس از تفریخ و کمی تغذیه از بین می روند. ۵- لازم است سمپاشی در هوای خنک و بدون باد صورت گیرد و تمام

سن های ناقل بیماری ماسوی پسته با محوریت سن های سبز

نگارش: حسین فریور مهین - کارشناس ارشد حشره شناسی

عضو هیئت علمی بازنشسته موسسه تحقیقات پسته کشور

شکل ۱- سن سبز *Brachynema SP*

شکل ۲- سن سبز *Acrosternum SP*

شکل ۴- سن قهوه ای *Apodiphus amygdali*

شکل ۳- سن قرمز *Lygaeus panderus*

شوند. در اصطلاح محلی به این حالت داغو یا داغوزدگی می گویند. به غیر از حمله سن ها عوامل دیگری نظیر انواع سنک ها، سایر حشرات مکنده مانند پوره پسیل، پوره زنجره، پوره شپشک ها، پوره و حشره بالغ تریپس و همچنین لارو پروانه هایی مثل میوه خوار پسته، چوبخوار پسته (کرمانیا)، پروانه کرارش، پروانه هلیوتیس و یا حتی در بعضی از سال ها که هوا طوفانی توأم با گرد و خاک است هر ضربه ای که ذرات شن به دانه پسته تازه تشکیل شده وارد آورند، موجب سیاه و خشک شدن دانه و حالت داغوزدگی آن می شود.

بوته های گیاهان مختلف و یا گاهی در پناهگاه های درختان در ارتفاعات می گذرانند و در بهار به محض مساعد شدن هوا روی بوته های اسپند، شور، اشنان، قیچ و غیره تخم ریزی نموده و پوره ها که از تخم بیرون می آیند پس از ۵ مرتبه تعویض جلد تبدیل به حشره کامل می شوند. بنابراین نسل اول این حشرات معمولاً روی علف های هرز می باشند و از نسل دوم به بعد در بعضی از سال ها از اواسط بهار به درختان پسته حمله نموده و با نیش زدن به دانه های پسته قبل از سخت شدن پوست استخوانی، موجب سیاه و خشک شدن آنها می

بیماری فساد مغز پسته که در کرمان بنام محلی ماسو نامیده می شود، در سال های ۱۳۴۳ و ۱۳۵۱ علاوه بر پسته کاری های استان کرمان در سراسر کشور طغیان داشت و پراکندگی بیماری در همه جا به چشم می خورد. در سال ۱۳۴۳، عامل این بیماری قارچی بنام *Nematospora coryli* مشخص گردید؛ ولی نحوه انتقال آن به پسته روشن نبود تا اینکه در سال ۱۳۵۱ بار دیگر این عارضه با شدت بیشتری در پسته کاری ها بروز و به حالت طغیانی و تهدیدکننده ای برای باغداران پسته خودنمایی کرد. با بررسی های زیادی که از طرف محققین ذریبط در آزمایشگاه بررسی آفات و بیماری های گیاهی رفسنجان و موسسه تحقیقات آفات و بیماری های گیاهی در تهران بعمل آمد نحوه انتقال بیماری مشخص گردید و معلوم شد که انواعی از سن ها باعث و ناقل قارچ مذکور می باشند. لذا از سال ۱۳۵۲ بررسی های اساسی به منظور شناسایی حشرات ناقل و مطالعه مرفولوژی، بیماری زایی و بیولوژی این عوامل آغاز گردید و نهایتاً ۴ گونه از سن ها به عنوان عامل اصلی خسارت های وارده به باغ های پسته معرفی گردیدند (شکل های ۱، ۲، ۳ و ۴):

- ۱- سن سبز *Brachynema SP* (رنگ سبز با لکه سفید در پشت)
 - ۲- سن سبز *Acrosternum SP* (رنگ سبز یکدست)
 - ۳- سن قهوه ای *Apodiphus amygdali* (بنام سن قهوه ای بادام)
 - ۴- سن قرمز *Lygaeus panderus* (با رنگ قرمز و لکه های سیاه رنگ)
- بعداً با مطالعات بیشتری که انجام شد گونه های سن های سبز نیز مشخص گردیدند. ضمناً نظر به اینکه در منطقه، ۲ گونه سن سبز فوق الذکر بیشتر از سایر انواع سن ها وجود داشت، حمله ی همه گونه های سن را در باغات پسته به سن های سبز نسبت دادند. دو گونه سن سبز *Acrosternum* و *Brachynema* معمولاً زمستان را زیر

روش های مبارزه و کنترل سن های سبز ناقل بیماری:

۱- جلوگیری از کندن و از بین بردن میزبان های وحشی سن ها در مناطق کوهستانی و دشت های اطراف و مجاور باغ های پسته.

۲- ممانعت و خودداری از کندن و از بین بردن علف های هرز میزبان اطراف و داخل باغ های پسته در زمانی که سن ها به سمت باغ ها هجوم آورده اند.

۳- از بین بردن علف های هرز در اوایل فصل قبل از هجوم سن ها به سمت باغ های پسته و در اواخر فصل پس از برداشت محصول جهت از بین بردن کانون های زمستانگذرانی آفت.

۴- انجام مبارزه شیمیایی موثر در کنترل سن ها در صورت نیاز و با توجه به تراکم جمعیت و مرحله رشدی میوه پسته تحت نظر کارشناسان صاحب نظر و باتجربه در این امر.

منابع:

- ۱- کتاب راهنمای پسته (کاشت، داشت و برداشت) ۱۳۸۱، دفتر خدمات تکنولوژی آموزشی، معاونت آموزشی و تجهیز نیروی انسانی وزارت جهاد کشاورزی، صفحات ۱۱۶-۱۱۹
- ۲- یادداشت های شخصی و بررسی های انجام شده توسط نگارنده از سال ۱۳۴۳ به بعد

این سن و سایر انواع دیگر به محصول پسته باعث لکه دار شدن مغز و کمی وزن دانه و تلخ شدن قسمت آلوده مغز و نهایتاً کاهش ارزش اقتصادی محصول می شود.

ضمناً در ابتدای فصل زمانی که سن ها حمله می کنند، بر اثر تغذیه آن ها در روی پوست سبز پسته، شیره گیاهی بصورت قطرات شفاف خارج شده و محل تغذیه کاملاً مشخص می باشد. همچنین در سطح داخلی میوه شبکه های تور مانند سفید رنگی مشاهده می شود.

از مرحله سخت شدن پوست استخوانی تا مغز بندی میوه ها، علائم تغذیه و لکه های قهوه ای رنگ در روی پوست سبز رویی دیده نمی شود و محل تغذیه سن ها در سطح داخلی پوست استخوانی بصورت نقاط سیاه رنگ است.

تغذیه سن ها در این مرحله از جنین در حال رشد، سبب پوکی و اسفنجی شدن آن گردیده و در مغز پسته باعث ایجاد لکه های نکروزه و فرورفته قهوه ای رنگ می گردد، در این مرحله سن ها قادر به انتقال قارچ بیماری ماسوی پسته هستند.

پس از سخت شدن پوست استخوانی با توجه به آلودگی خرطوم سن ها به قارچ عامل بیماری ماسو از راه کانال ورودی خرطوم سن که توسط ترشحات آنزیمی مسیر خود را باز کرده و نطفه پسته و مغز را آلوده و فاسد می کند. (ماسوی پسته: سفید و لغزنده شدن اطراف مغز میوه پسته که بعضی از مولفین و محققین به اشتباه اسم ماسو را گرفته از کلمه ماست یا ماستو ذکر کرده اند که نظر اینجانب که از اواخر سال ۱۳۴۳ در رابطه با حمله سن ها و علت بروز این عارضه شاهد ماجرا بوده ام کلمه ماسو هیچ ربطی به ماست و رنگ سفید آن نداشته و در گویش کرمانی به حالت چربی مانند لزج، بعنوان مثال نتیجه حاصله از سوختن شمع و ایجاد قطرات اشک آن که در موقع سرد نشدن به دست می چسبد و یا حالت چربی ناشی از پیه گوسفند که پس از پخته و سرد شدن ایجاد می شود و به اصطلاح به دست یا زبان مصرف کننده می ماسد است) (شکل ۵ و ۶).

با توجه مطالعات بیولوژی سن سبز *Brachynema*، این حشره سالانه ۴ تا ۵ نسل تولید می کند. حمله آخر فصل

شکل ۵ و ۶ - تشکیل ماده سفید رنگ لزج بین پوست دانه و لپه های مغز (عکس از مهندس هاشمی راد)

راهکارهای مدیریت بیماری گموز درختان پسته

ابوالفضل زارع نظری-الهام نوذری

شکل ۱- گره شدن ریشه های درخت پسته در اثر فعالیت نماتدها

دکتر امیر حسین محمدی فارغ التحصیل دکترای بیماری شناسی گیاهی از دانشگاه شیراز است. او از اواخر سال ۱۳۷۹ در پژوهشکده

پسته به کارهای پژوهشی در زمینه بیماری های گیاهی پرداخته است. به سراغ ایشان در پژوهشکده رفتیم تا از نظرات کارشناسی اش در شناخت و کنترل بیماری گموز پسته استفاده نماییم. گمان می رود، شیره سیاه یکی از مهمترین بیماری ها در بین درختان پسته است که عامل اصلی پدید آورنده آن در درختان پسته قارچ «فیتوفترا» است. طی مصاحبه با ایشان متوجه شدیم که ظاهراً بیماری های دیگری از قبیل آرمیلاریا و نماتدهای پسته ید طولتری نسبت به گموز در نابودی درختان پسته مناطق پسته خیز دارند. در ادامه صحبت های کارشناسی او را در این زمینه می خوانید.

پسته آقای دکتر! لطفاً درباره بیماری گموز در درختان پسته و شیوع آن توضیح دهید.

اولین بیماری که در پسته مورد توجه واقع شد بیماری گموز و سپس بیماری ماسوی پسته بود. بنابراین سرآغاز مطالعه و شناسایی بیماری های پسته، گموز بوده است که مربوط به سال ۱۳۳۹ است. عامل این بیماری قارچ فیتوفترا است که آن را از درختان پسته منطقه قزوین جداسازی کردند. بیشترین تحقیق در مورد بیماری های پسته به غیر از تحقیقاتی که بر روی افلاتوکسین انجام داده اند مربوط به گموز است.

بیماری گموز وابستگی بسیار شدیدی به نوع آبیاری دارد. عامل اصلی پراکنش و ایجاد این بیماری آبیاری غرقابی است. از زمانی که سیستم آبیاری ها به سمت تحت فشار رفته است به نوعی باعث کاهش این بیماری شده است.

در مورد بیماری گموز میزان مرگ و میر را در برخی باغ ها ۳ درصد و در برخی

توان گفت تشابه بیماری ریشه گری با کمبود عناصر غذایی، باعث عدم توجه به نماتد شده است و مهم تر اینکه بسیاری از باغداران اطلاعی راجع به نماتد ندارند. برای مبارزه با نماتدها، نماتدکش جدیدی نداریم یا اگر هم باشد کمیاب است. تقویت درخت با عنصر پتاسیم، سنگین کردن و آفتاب دهی خاک، و استفاده از نهال گواهی شده و سالم در کنترل نماتد موثر است. آفتاب دهی خاک با توجه به شرایط آب و هوایی ایران به نظر می رسد که تأثیر خوبی داشته باشد و اینکه چقدر موثر باشد مشخص نیست ولی به عنوان مدیریت تلفیقی روش خوبی است. **پسته قارچ عامل بیماری گموز در مناطق پسته کاری از کجا وارد شده است؟**

هیچ کس اطلاع دقیقی ندارد. ممکن است این قارچ ها حتی قبل از کشت پسته نیز در منطقه وجود داشته و روی سایر محصولات موجود در مناطق پسته کاری فعالیت می کرده است؛ یا اینکه با نهال آلوده وارد منطقه شده باشد. در مورد دامنه میزبانی گونه های مختلف فیتوفترا هنوز تحقیقات کامل نیست، ولی برخی از این گونه ها شاید ترجیح میزبانی داشته باشند.

پسته از زمانی که قارچ در شرایط مساعد

دیگر تا ۱۱ درصد اعلام می کنند. ما در مورد همه بیماری ها آمار دقیقی نداریم که بتوانیم ۱۰۰ درصد آمار را ارائه دهیم. در حال حاضر نماتدهای ریشه گره ای جزو عوامل بیماریزای خطرناک محسوب می شوند چون هم خسارت بیشتری می زنند و هم پراکنش بالاتری دارند. این نماتدها به جز تیره گندمیان به اکثر گیاهان حمله می کنند. در مورد این نماتدها کم کار شده است و با علائمی مثل کمبود عناصر غذایی و یا زردی اشتباه می شود. بنابراین بدلیل آماري که از باغداران و باغ ها جمع آوری کرده ایم می توانیم بگوییم بیماری اول درختان پسته گموز نیست بلکه بیماری ریشه گرهی پسته است (شکل ۱).

پسته شیوع نماتد چگونه است و راهکار مبارزه با آن چیست؟

در برخی از باغ های پسته سیرجان در ۲۰ نقطه از باغ نماتد را می بینیم؛ در حالی که در ۲ نقطه آن گموز قابل مشاهده است. علائم گموز می تواند زردی خفیف یا رنجوری و در نوع شدید آن سبز خشکی را نشان می دهد. در مورد نماتد درخت دچار زردی عمومی و شدیدتر از گموز شده و غده های متعددی در ریشه تشکیل می شوند. بنابراین می

شکل ۲- سبز خشکیدگی درخت پسته در اثر بیماری گموز

فعالیت خود را شروع می کند چه مدت طول می کشد تا درخت به طور کامل از بین برود؟

به سن درخت، شرایط زمین و آبیاری بستگی دارد. هر چه دوره های آبیاری کوتاهتر باشد و سن درخت پایین تر باشد و مدت زمان غرقاب ماندن خاک های سنگین بیشتر باشد باعث می شود جمعیت قارچ بالاتر رود و قارچ با جمعیت بیشتری به گیاه حمله می کند. ولی در شرایط عادی در درختان بارده معمولاً از زمان شروع آلودگی، حداقل حدود ۲ تا ۳ سال طول می کشد تا درخت از بین برود. هر چه باردهی درخت بالاتر باشد حساسیت آن به بیماری بالاتر است. شوری آب و خاک و رقم پسته در مقاومت گیاه موثرند.

پسته این قارچ چه قسمت هایی از درخت را درگیر می کند؟

آلودگی به دو صورت است: پوسیدگی طوقه و پوسیدگی ریشه. پوسیدگی ریشه به مراتب خطرناک تر و ریشه آسیب پذیرتر از طوقه است. زمانی که درخت دچار سبز خشکیدگی شده است، عمده‌تاً با پوسیدگی ریشه طرف هستید (شکل ۲). اما ممکن است در مواردی که پوسیدگی طوقه نیز شدید باشد این اتفاق بیفتد. پوسیدگی طوقه در معرض دید باغدار است که علائم را ببیند. در آلودگی طوقه می توان پوسیدگی را تراشید و با قارچ کش ها محل آلوده را ضدعفونی کرد، ولی اگر بیشتر از نصف تنه آلوده باشد احتمال برگشتن درخت کم است.

پسته آیا شوری اثر این بیماری را افزایش می دهد یا خیر؟

شوری چند اثر دارد. یکی اینکه بر روی خود قارچ موثر است و در ابتدا فعالیت آن را افزایش و سپس فعالیت قارچ را کاهش می دهد. دیگر اینکه شوری بر روی گیاه اثر گذار است و آن را ضعیف می کند. البته باید توجه داشت که نوع ایزوله قارچ عامل بیماری و حساسیت درخت به شوری از جمله عوامل مهم و تأثیر گذار روی بیماری می باشند. ولی به طور کلی می توان گفت که سطوح پایین تر شوری، معمولاً بیماری را افزایش داده و با بالا رفتن شوری بیماری نیز کمتر می شود، ولی باید توجه داشت که این یک قاعده کلی نیست.

پسته آیا همه ی پایه ها به این

نوع قارچ حساسند؟

در این مورد نتایج متناقض هستند. برخی از پایه ها مقاومت ندارند، ولی تحمل دارند. برخی از ارقام مثل پایه قزوینی یا بادامی نسبتاً متحمل ترند و برخی از پایه ها مثل سرخس حساسند.

پسته آیا آبیاری قطره ای می تواند در کاهش بیماری زایی قارچ موثر باشد؟

بله. تغییر سیستم آبیاری به قطره ای به همراه سایر روش های کنترلی می تواند شدت بیماری را در باغ ها کاهش دهد. واقعیت اینست که وقتی باغی به یکی از بیماری های خاکزاد آلوده شد نمی توانیم آن را به طور کامل از بین ببریم، فقط باید با آن کنار آمد و آن را مدیریت کرد. وقتی آبیاری غرقابی انجام می شود و آب چندین ساعت روی سطح خاک باقی می ماند، به نوعی قارچ را به تکثیر و رشد بیشتر تحریک می کنیم. در باغ هایی که به شیوه غرقابی آبیاری می شوند، با ایجاد تشنگی اطراف تنه درختان و یا درست کردن بازه ها در فاصله حدود نیم متری تنه درخت می توان از تشدید بیماری جلوگیری کرد. در برخی مناطق که یک لایه سخت در عمق خاک وجود دارد، بهتر است باغدارها این لایه را بشکنند تا مانع از ماندابی شدن شود. در غیر این صورت ریشه ها در عمق ۱،۵ متری محدود می شوند و از پایین شروع به پوسیدن می

کنند. استفاده از جوه های سیمانی برای آبیاری و اولویت بندی قطعات باغ به منظور آبیاری جداگانه قطعات آلوده در کنترل این بیماری موثرند. اگر بخواهیم درخت جدید بکاریم باید جای درخت آلوده را با قارچ کش هایی مانند اکسی کلرور مس یا بوردو ضدعفونی کرد.

پسته چه قارچ کش هایی برای کنترل این بیماری وجود دارد و توصیه شما چیست؟

تنها قارچ کشی که برای این بیماری ثبت شده است برندی به نام الیت است. پژوهشکده پسته کشور، قارچ کش الیتی که آزمایش کرده از نوع چینی است و ترکیب آن فوزتیل آلومینیوم است. نام برند آلمانی آن که ساخته شرکت بایر است، آلیت است. در پژوهشکده آلیت آزمایش نشده است. این یک قارچ کش سیستمیک است. استفاده از قارچ کش الیت را از هفته دوم اردیبهشت به فاصله ۷ تا ۱۰ روز با چهار نوبت سمپاشی و با غلظت ۲،۵ در هزار را پیشنهاد می کنیم. مناطقی که از اطراف درختان آلوده و خشک شده هستند، چه در خود ردیف و چه در ردیف های کناری این مناطق باید در ۳ نوبت دیگر به فاصله ۷ تا حداکثر ۱۰ روز با غلظت ۲ در هزار سمپاشی شوند. محلول پاشی الیت در سال بعد، باید حتماً با نظر کارشناس گیاه پزشکی صورت گیرد.

پسته الگوی شروع بیماری در داخل باغ چگونه است؟

شکل ۳- درخت آلوده به قارچ آرمیلاریا

پوست ناحیه طوقه درختان آلوده به آرمیلاریا به راحتی کنده شده و زیر آن یک لایه سفید یا سفید متمایل به کرم از میسلیم های قارچ دیده می شود (شکل ۳).

سیرجان و دامغان گزارش شده است و گمان می رود که از طریق کود و جنگل های شمال وارد استان شده باشد. در ابتدا علائم آرمیلاریا با گموز اشتباه می شود ولی با پیشرفت بیماری

نمی توان الگوی مشخصی را برای این بیماری در باغ ذکر نمود. معمولاً این بیماری در باغ بصورت لکه ای دیده می شود و چند درخت اطراف منبع آلودگی اصلی زودتر از سایر درختان علائم بیماری را نشان می دهند. ولی باید توجه داشت که چون همه درختان پسته مقاومت و تحمل یکنواختی در مواجهه با این بیماری ندارند، نمی توان انتظار داشت که کل درختان یک باغ یک دفعه نشانه های بیماری را از خود بروز دهند.

پسته درختانی که کمتر از ۵۰ درصد آلودگی دارند آیا امکان برگشت شان وجود دارد؟

بله. معمولاً اگر آلودگی در طوقه کمتر از نصف طوقه را گرفته باشد، می توان امیدوار بود با تراشیدن بافت های آلوده طوقه و ضد عفونی آنها، درخت را از مرگ نجات داد. ولی باید توجه داشت که عوامل متعددی در برگشت درختان بیمار موثر هستند که از آن جمله می توان به پیشرفت احتمالی آلودگی در ریشه درختان، وضعیت تغذیه درخت و حتی نوع رقم آن اشاره نمود. هنوز به طور کامل مشخص نشده که همه ی گونه های فیتوفترا ترجیح ریشه و طوقه برایشان یکی است یا خیر.

پسته اثر گذاری قارچ کش از چه زمانی شروع می شود؟

معمولاً از همان سال اول، استفاده از قارچ کش اثر خود را در کنترل بیماری گموز نشان می دهد.

پسته هیچ راهکاری برای از بین بردن قارچ در خاک وجود دارد؟

هیچ امکانی وجود ندارد. خاک محیطی زنده و دارای روابط پیچیده ای است که عملاً نمی توان یک نوع میکروارگانیسم را در خاک از بین برد بدون اینکه به سایر میکروارگانیسم های مفید خاک خسارت نزد.

پسته در مورد بیماری ناشی از قارچ آرمیلاریا چه اطلاعاتی از مناطق پسته خیز گزارش شده است؟

آرمیلاریا یک قارچ جنگلی است که پوساننده چوب است. اگر باغی به این قارچ مبتلا شد هیچ راه کنترل و درمانی ندارد. علائم پوسیدگی طوقه و ریشه آن شبیه گموز است. شیوع بیماری در تعداد معدودی از باغ های

زیست شناسی و مناسب ترین زمان مبارزه با شب پره پوست خوار میوه پسته

نگارش: حمید هاشمی راد

عضو هیئت علمی پژوهشکده پسته ایران

مقدمه:

شب پره پوست خوار میوه پسته *Arimania komaroffi* Rag. (Lepidoptera: Pyralidae) (آریمانییا کوماروفی) که در اصطلاح محلی باغداران پسته استان کرمان «کراش» نامیده می شود، در سال های اخیر در باغ های پسته استان کرمان به صورت طغیانی در آمده و در مناطقی ایجاد خسارت شدید نموده است. این شب پره برای اولین بار در سال ۱۳۵۱ از روی خوشه های پسته در حومه رفسنجان مشاهده شده است. شب پره پوست خوار میوه پسته تا اواخر دهه ۱۳۷۰ آفت قابل ملاحظه ای به حساب نمی آمده و خسارت آن با جمعیت پایین و محدود به مناطق خاصی از باغ های پسته استان کرمان بوده است. پراکنش آفت در استان های کرمان، فارس، خراسان، اصفهان، یزد و سیستان و بلوچستان و میزبان های آن اختصاصاً گونه های متعلق به خانواده پسته سانان می باشد. در چند سال اخیر متأسفانه باغداران در مرحله ای که خسارت شدید لاروهای آفت را بر روی میوه های پسته مشاهده می کرده اند، اقدام به سمپاشی می نمودند، که در موارد بسیاری به دلیل عدم شناخت مراحل حساس و مقاوم آفت و وجود مقدار زیادی تار تنیده شده توسط لاروها، آفت بطور مناسب کنترل نشده و لاروها خسارت شدیدی به باغ های پسته وارد آورده اند. تاکنون گزارشی از وجود این آفت در مناطق پسته کاری سایر کشورهای دارای پسته منتشر نشده است. در مناطق پسته کاری آمریکا از آفتی بنام پروانه نوار مورب پیچاننده برگ *Choristoneura rosaceana* (کورپستونیورا روزاسنا) از خانواده Tortricidae نامبرده شده است که نحوه تغذیه لاروهای این آفت از برگ و میوه پسته تا حد زیادی شبیه نحوه تغذیه لاروهای شب پره پوست خوار میوه پسته می باشد. تعداد نسل این حشره را ۳ تا ۴ نسل در سال و حداکثر تراکم جمعیت آن را در ماه جولای گزارش کرده اند. این حشره تاکنون در مناطق پسته کاری ایران مشاهده نشده است.

شکل ۱ - حشره کامل شب پره پوست خوار

شکل ۲ - تخم با علامت دایره ای قرمز رنگ در وسط

شکل ۳ - لارو سن یک به رنگ سفید شیری

شکل ۴ - لارو سنین آخر به رنگ سبز و نارنجی

زیست شناسی و شکل شناسی:

حشرات کامل نر و ماده خاکستری رنگ و به ترتیب به طول ۸ تا ۱۰ و ۱۰ تا ۱۲ میلی متر می باشند (شکل ۱). تخم ها بیضی شکل، به رنگ سفید شیری است و تخم گذاری بصورت انفرادی و بر روی میوه های پسته انجام می گیرد. در مرحله تشکیل جنین علامت دایره ای شکل قرمز رنگ با خطی در وسط آن در سطح تخم ظاهر می شود (شکل ۲). تعداد تخم هر حشره ماده ۲۰۰ تا ۲۵۰ عدد و طول دوره تخم در نسل های مختلف ۵ تا ۱۰ روز به طول می انجامد. لارو سن یک سفید شیری رنگ (شکل

۳) و لاروهای سنین ۲ تا ۵ به دو رنگ سبز و نارنجی مشاهده می شوند (شکل ۴). حداکثر اندازه لاروهای سن آخر ۲۰ تا ۲۳ میلی متر است. لاروهای سن آخر با استفاده از تارهای ابریشمی خود پيله ای نازک و شیری رنگی دور خود تنیده و در داخل آن تبدیل به شفیره می شوند (شکل ۵). زمستان گذرانی حشره بصورت شفیره در پيله و در داخل حجره های گلی و در عمق ۵ تا ۱۰ سانتیمتری زیر خاک و در ناحیه سایه انداز درخت و بطور عمده در نزدیکی طوقه درختان پسته سپری می گردد. لاروهای سنین یک و دو در کلیه نسل

شکل ۶- تغذیه لارو سن یک از برگ

شکل ۵- پیله شیرری رنگ شفیره و شفیره قهوه ای رنگ در داخل آن

شکل ۸- تغذیه لاروهای نسل دوم از پوست رویی همراه با تنیدن مقدار زیادی تار

شکل ۷- تغذیه لاروهای سنین پایین نسل اول از میوه های نابالغ

(اواسط مرداد) در مرحله ای که لاروها هنوز مقدار زیادی تار ننشیده اند، سموم فسفره نظیر دارتون و یا زولون به نسبت ۲ تا ۲.۵ در هزار و یا دیازینون به نسبت ۱.۵ در هزار توصیه می گردد.

فهرست منابع:

صامت، خ. ۱۳۵۳. سه پروانه زیان آور پسته در استان کرمان. خلاصه مقالات پنجمین کنگره گیاهپزشکی ایران. ۲۰-۱۶ شهریور ۱۳۵۳. دانشگاه تبریز. ۱۲-۱۱.

- Mehrnejad, R. and Wolfgang, S. 2011. The Pistachio Fruit Hull Borer Moth *Arimania komaroffi* RAGONOT, 1888 (Lepidoptera, Pyralidae) (2011): Entomofauna 28 -17 :32.

- Rice, R. E., Bentley, W. J. and Beede, R. H. 2007. Insect and Mite Pests of Pistachios in California. Publication 21452 Cooperative Extension, University of California, Division of Agriculture and Natural Resources.

- Samet, Kh. 1985. The life cycle of *Arimania komaroffi* Rag. a new pest of *pistacia vera* in Iran. Entomologist's Gazette. 115-113 :36.

تار نیز تنیده و با این تارها میوه های پسته را بهم می چسبانند. تارها علاوه بر محافظت لاروها، از رسیدن قطرات سم به لاروها نیز جلوگیری نموده و باعث می شوند تا لاروها در برابر سموم شیمیایی تلفات کمتری داشته باشند. لذا مبارزه شیمیایی با آفت بایستی قبل از تنیده شدن تارها و بطور عمده در مرحله لاروی سنین پایین انجام گیرد. با توجه به طول دوره کوتاه لاروی در این مرحله از زندگی آفت طول دوره سمپاشی نیز کوتاه بوده و حداکثر یک هفته می باشد، که باید در امر مبارزه با این آفت مد نظر قرار گیرد.

سموم مورد استفاده:

الف- مبارزه با نسل اول: در نسل اول آفت با توجه به پیچیدگی برگ ها توسط لاروها سموم فسفره نیمه نفوذی نظیر اکسی دیمتون متیل (متاسیستوکس) به نسبت ۱.۵ در هزار در اوایل اردیبهشت نتیجه بهتری دارد.

ب- مبارزه با نسل دوم: در نسل های دوم (اواخر خرداد و اوایل تیر) و سوم

های آفت، در ابتدا از مقداری پهنک برگ (ناحیه اپیدرم رویی و پارانشیم) تغذیه نموده و برگ ها را به شکل توری مانند در می آورند، این لاروها با چسبانیدن لبه های برگ و یا چسبانیدن چند برگ به یکدیگر و یا به میوه های پسته ضمن تغذیه پناهگاهی نیز برای خود می سازند. (شکل ۶). این نحوه تغذیه بسیار شبیه تغذیه لاروهای پروانه برگخوار سفید پسته (*Ocneria terebintina*) (اوکتریا تربنتینا) می باشد و ممکن است با آن اشتباه گرفته شود.

لاروهای سنین پایین نسل اول با توجه به همزمانی با مراحل نابالغ میوه، ضمن تغذیه و سوراخ نمودن پوست میوه از جنین میوه نیز تغذیه می کنند (شکل ۷). لاروهای سنین ۳ تا ۵ در تمامی نسل ها علاوه بر تغذیه شدید از پوست رویی میوه ها از دم میوه ها و محور خوشه ها نیز بشدت تغذیه کرده و می توانند موجب خشک شدن تمامی خوشه پسته شوند (شکل ۸). رشد مغز در میوه های مورد تغذیه متوقف شده و میوه ها پوک، نیم مغز و دهن بست می گردند. لاروها همچنین برای ایجاد شرایط مناسب برای تغذیه با تنیدن مقدار زیادی تار، میوه ها را بهم می چسبانند. خروج شیریه گیاهی در اثر تغذیه لاروها، بهم چسباندن میوه ها با مقدار زیادی تار و فضولات لاروی باعث بالا رفتن رطوبت در داخل خوشه ها شده و سبب رشد قارچ هایی نظیر مولد سیاهک و غیره می گردد.

بر خلاف گزارشات قبلی که تعداد نسل این حشره را ۲ نسل در سال ذکر نموده اند، این حشره دارای ۳ نسل کاملاً موفق در سال بوده و حتی نسل چهارم را نیز تولید می نماید ولی تعداد زیادی از لاروهای سنین آخر نسل چهارم قادر به تبدیل شدن به شفیره نبوده و در فرآیند برداشت و فرآوری محصول از بین می روند. حشرات کامل دارای رفتار نورگرایی (فتوتروپیسم) مثبت بوده و به سمت تله نوری معمولی جلب می گردند.

مناسب ترین زمان مبارزه شیمیایی و کنترل آفت:

در بحث مبارزه با آفت لاروهای سن یک و دو در کلیه نسل های آفت با توجه به حساسیت بالاتر و به دلیل مقدار کم تار تنیده شده و در معرض سمپاشی بودن لاروها زمان مناسبی برای سمپاشی می باشند. لاروهای سنین بالا (۳ تا ۵) مقدار زیادی

طرح شراکتی خرید پسته

دبیر خانه انجمن پسته ایران

دهن بست روآبی، پسته های ریز بدشکل (نخودو کج و پیچ)، مغز و پسته های خندان تمیز.

۳- بر اساس نتایج ثبت شده از نمونه ها، اطلاعات مربوطه در سه گروه قرار می گیرد. الف- پسته های خندان تمیز، ب- پسته های دهن بسته، زرد و سیاه و گو ته آبی و پ- پسته های خشک بدشکل.

۴- با استفاده از اطلاعات بدست آمده تا این مرحله، محموله پسته خشک قیمت گذاری می شود. در این راستا، قیمت ها در ابتدای شهریور ماه هر سال توسط مسئولین ضبط اعلام می شوند که به آن قیمت پایه می گویند و معمولاً ۲۰ درصد کمتر از قیمت کف بازار است. لازم به ذکر است که مبلغ بدست آمده پس از کسر هزینه های ضبط در هر دو ماه و در ۵ قسط به مشتری پرداخت می گردد.

۵- در پایان مرداد ماه هر سال پس از انجام محاسبات فروش و کسر هزینه ها، قیمت فروش خالص بدست می آید و ۲ درصد به عنوان کارمزد از مشتری دریافت می شود و بقیه پول آن تحت عنوان قسط ششم در شهریور ماه و مهر ماه به کشاورز پرداخت می گردد.

برداشت فروخته بود، ضرر می کرد. مجموع این دو معضل باعث کلید خوردن ایده خرید شراکتی پسته شد. در این طرح، خطرات نوسان نرخ ارز بین صادرکنندگان و کشاورزان تقسیم می شود و به اصطلاح به معامله ای برد-برد مبدل می گردد.

در ادامه روند اجرایی طرح شراکتی به طور خلاصه ارائه شده است.

۱- کشاورز پس از برداشت پسته خود از باغ، آن را به ضبط پسته تحویل می دهد. در ضبط پسته، محموله دریافتی توزین می شود و وزن محموله پسته تر، نام مالک، رقم پسته، تاریخ ورود محموله، نام باغ، شماره کامیون، نام راننده، شماره بارنامه در یک فرم درج می گردد.

۲- نمونه برداری از قسمت های مختلف محموله انجام می گیرد و نمونه های بدست آمده توسط یک دستگاه کوچک، پوست گیری و خشک شده و مورد آنالیز قرار می گیرند و نتایج آن ثبت می گردد. اطلاعات ثبت شده در این مرحله عبارتند از: تعیین وزن و درصد مواردی از قبیل: پسته های پوک و اشیا خارجی، پسته های ته آبی دهن بست، پسته های زرد و سیاه، گو ته آبی خندان،

همزمان با به بار نشستن باغریزی های شدید دهه ۶۰ و ۷۰ شمسی، نیاز به ضبط پسته با حجم زیاد باعث ایجاد موجی در احداث کارگاه های کوچک و بزرگ ضبط پسته شد. برخی در کنار باغداری خودشان و عده ای هم در کنار باغداری و صادرات به تأسیس واحد ضبط پسته شخصی مبادرت کردند.

با جدی تر شدن این فعالیت، عده ای به فکر خرید پسته به صورت تر از باغداران و ضبط کردن و نهایتاً فروش آن افتادند. اما بر سر راه این کار ۲ مشکل عمده وجود داشت. اول اینکه سرعت ضبط خیلی کم بود؛ چون دستگاه ها می بایست خاموش و تمیز شوند و پسته ها برای هر مشتری بصورت جداگانه ضبط شوند. مشکل دوم این بود که با نوسانات نرخ ارز ضرر هنگفتی متوجه باغداران و ضابطانی که پسته تر را خریداری کرده بودند، می شد. به عنوان مثال در سال های اولیه شروع این فعالیت، با افت قیمت ارز از ۶۰۰ تومان به ۳۰۰ تومان، قیمت پسته خریداری شده به نصف تقلیل یافت و ضابطان متضرر شدند. بالعکس با افزایش نرخ ارز و گران شدن پسته در طول سال، باغدار که پسته اش را با نرخ ارز معین و ثابتی پس از

در جلسه کمیسیون بازرگانی انجمن پسته ایران مطرح شد:

کاهش چشمگیر تقاضا و مصرف در بازارهای هدف

کمیسیون بازرگانی انجمن پسته ایران

خریداران چینی از ترس پایین آمدن قیمت پسته آمریکایی اقدام به خرید نمی کنند. خندان در ادامه افزود: افت ارزش نرخ ارز، رقابت ناسالم و مسائل و مشکلات ناشی از تعرفه گمرکی صادرات به چین محدودیت های زیادی برای صادرکنندگان ایجاد کرده است.

در ادامه حسین آقامحمدحسینی یادآور شد: در حال حاضر چین خواستار محصول درجه یک و باکیفیت است. به عقیده او وضعیت تقاضا در این بازار در آینده ای نزدیک بهبود پیدا خواهد کرد. آقامحمدحسینی پیش بینی کرد آغاز سال نو در چین می تواند امکان مرادات تجاری ایران با چین را میسر کند. جمع بندی این جلسه به این شرح بود که با توجه به کاهش قیمت نفت و رکود اقتصادی در همه کشورها بازار پسته به عنوان یک کالای لوکس وضعیت مطلوبی ندارد. به نظر می رسد عمده کاهش نرخ ارز در کشورهای مقصد، کاهش درآمدها، رقابت های ناسالم و قیمت گذاری های نامعقول باعث کاهش چشمگیر تقاضا و مصرف در بازارهای هدف شده است. وضعیت کنونی بازار عرضه-محور است. توصیه صادرکنندگان و تجار تلاش برای بازگرداندن بازار به ساختار سابق تقاضا-محور، کشف بازارهای بکر و تقاضاهای جدید است.

محمد حسین شمس فرد، ریاست محترم اتحادیه صادرکنندگان خشکبار خاطرنشان کرد: تبلیغات موثر، قیمت گذاری توافقی و متعادل (به نفع باغدار و خریدار)، ایجاد رقابت سالم و سازنده و تلاش برای ایجاد کف سازی قیمت پسته در بازار از راه های برطرف نمودن مشکلات محسوب می شوند.

در حاشیه جلسه طرح پیشنهادی سازمان توسعه تجارت با عنوان ایجاد شرکت های بازرگانی تخصصی و یا عمومی صادراتی مورد مخالفت اعضا کمیسیون بازرگانی انجمن پسته ایران قرار گرفت.

در پایان سید محمود ابطحی هدف و اولویت اصلی کمیسیون بازرگانی انجمن را تلاش برای شفاف سازی و جمع آوری اطلاعات جامع مدون در خصوص بازارهای هدف برشمردند. به عقیده او کسب این اطلاعات مستقیماً بر تجزیه و تحلیل و تصمیم گیری تولیدکنندگان و صادرکنندگان در بازار پسته تأثیر دارد.

اقتصادی در هند بالا است، جویای وضعیت فعلی صادرات به این بازار شد.

طبق نظر رضا صداقت دیگر عضو کمیسیون بازرگانی انجمن پسته ایران، علی رغم رشد روزافزون طبقه متوسط و نرخ رشد اقتصادی بالا در هند، بازار هند نسبت به گذشته ضعیف و تقاضا برای مصرف پسته کم شده است.

محمد جواد مهدوی با تفکیک بازار هند به دو بازار بمبئی (مقاصد پسته مرغوب و با کیفیت) و دهلی و متفاوت بودن مکانیسم آن ها، ضعف سیستم بانکی در هند، کاهش نرخ ارز و قیمت گذاری پایین مغز ترکیه و افغانستان در هند را از عوامل آسیب به بازار صادرات مغز ایران ذکر کرد. به گفته او کاهش تقاضا به خصوص در بازار دهلی کاملاً مشهود است.

ادامه جلسه به بررسی وضعیت بازار چین اختصاص پیدا کرد و محسن خندان گزارش کاملی از وضعیت فعلی بازار چین ارائه داد. به گفته او بیش از ۵۰ درصد از حجم پسته صادراتی ایران به کشور چین صادر می شود. خندان با مطرح کردن ۴ سوال مهم از ۲۱ کارخانه در چین اطلاعاتی را به نقل از آن ها در گزارش خود ارائه نمود.

پرسش و پاسخ ها به این شرح هستند:

۱. قیمت فروش پسته ۳۲-۳۰ با ۳۰ درصد آب خندان به عمده فروش ها در چین چقدر است؟ امروز میانگین قیمت فروش پسته در چین ۸۳۰۰ دلار در تن است. به عقیده آقای خندان اگر امسال حجم برداشت آمریکایی ها زیاد باشد حفظ قیمت ذکر شده برای محصول ایران منطقی است.

۲. میزان موجودی محصول در کارخانه ها و نزد عمده فروش ها به چه صورت است؟ میزان موجودی انبارها نزدیک به صفر است.

۳. قیمت پسته ۲۵-۲۱ آمریکایی در بندر هنگ کنگ چقدر است؟ طبق آخرین اطلاعات دریافتی از خریداران عمده در چین قیمت پسته ۲۵-۲۱ خندان آمریکایی در بندر هنگ کنگ از ۳،۹ تا ۴،۲ دلار در پوند (میانگین ۹،۲۵ دلار در کیلوگرم) است.

۴. چرا در شرایط کنونی خریداران چینی علاقه مند به خرید پسته نیستند؟ آیا از قیمت نگرانند؟ یا در بازار تقاضا نیست؟

اولین جلسه کمیسیون بازرگانی انجمن پسته ایران در تاریخ ۱۰ خردادماه سال جاری در محل این انجمن در تهران با حضور جمعی از صادرکنندگان و تجار پسته عضو انجمن برگزار شد. از اهداف و اولویت های اصلی این کمیسیون، کسب و جمع آوری اطلاعات جامع در مورد بازارهای صادراتی هدف است. در ادامه، بررسی وضعیت فعلی مقاصد صادراتی، توصیه ها و پیش بینی های آینده بازار صادرات و تجارت پسته به استحضار اعضای انجمن پسته ایران می رسد.

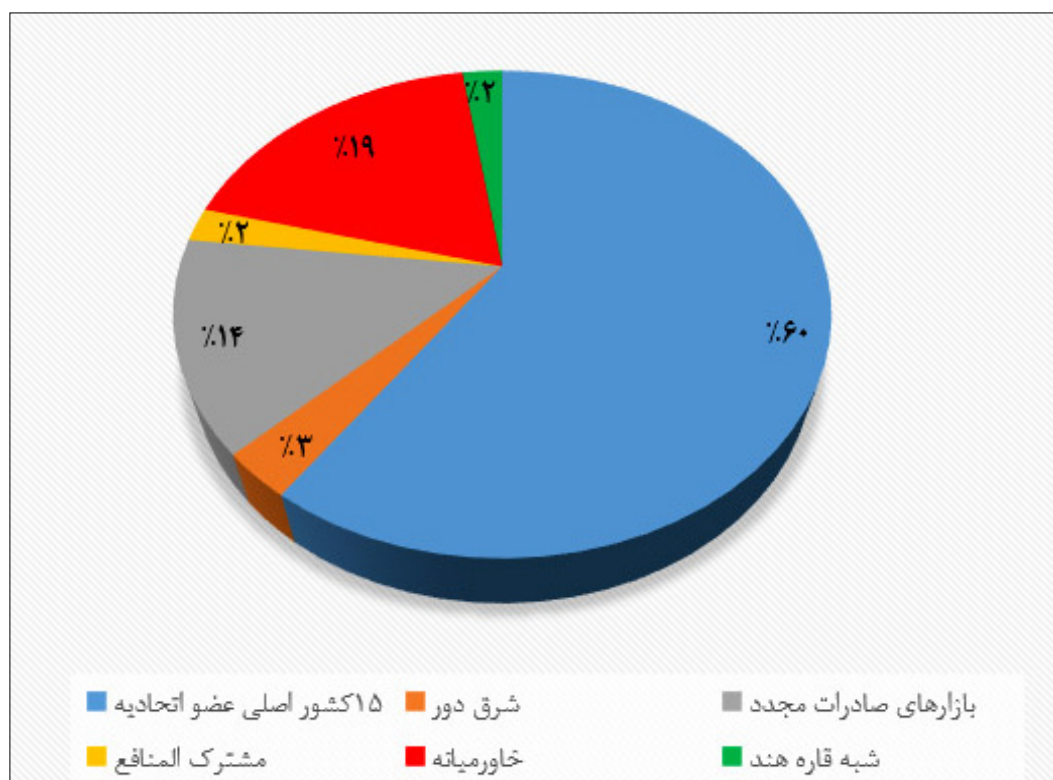
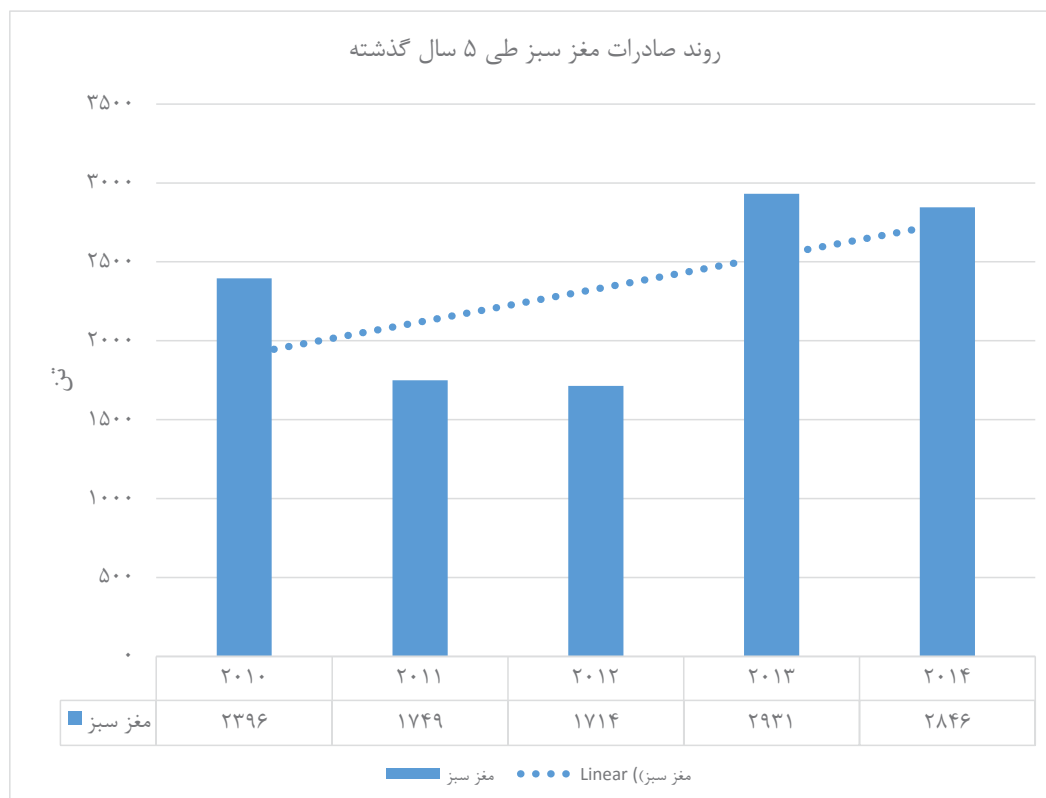
جلسه با نظرات اعضا در خصوص وضعیت صادرات به بازارهای هدف، چالش ها و محدودیت های پیرامون این بازارها آغاز شد. در ابتدای جلسه سید محمود ابطحی عضو هیئت مدیره انجمن پسته ایران نظرات حضار را در خصوص وضعیت صادرات پسته به بازار اروپا جویا شد. در این خصوص علی قاسمعلی زاده رئیس کمیسیون بازرگانی توضیح داد: به دلیل بالا رفتن قیمت پسته کالیفرنیا مصرف پسته در اروپا کاهش یافته است. به طور کلی صادرات پسته کالیفرنیا حدود ۴۰ درصد کاهش و مصرف داخلی آمریکا نسبت به سال گذشته، ۱۰ درصد کاهش را نشان می دهد. قاسمعلی زاده در خصوص صادرات پسته از ایران افزود: در مقایسه با سال ۲۰۱۴ مصرف پسته ایران در اروپا نیز کاهش یافته است. البته کاهش مصرف محدود به اروپا نمی شود و اکثر مقاصد از جمله ژاپن را دربرمی گیرد. در این جلسه مجید بازیان به این نکته اشاره کرد که سال گذشته به دلیل محدودیت ها و عدم تعهد خریداران چینی به اجرای قراردادهای حجم بسیار زیادی از محصول ایران (به خصوص محصول نامرغوب) در عوض به اروپا صادر شد. به عقیده صادرکنندگان وضعیت بازار اروپا امیدوارکننده نیست. رکود جهانی و افت نرخ ارز، افزایش بهره بانکی در اروپا، اختلاف قیمت فروش بین بازار چین و اروپا، عرضه بی رویه محصول ایران به بازار اروپا بدون در نظر گرفتن میزان تقاضا (دلیل اصلی افزایش مرجوعی ها)، افت قیمت بادام آمریکایی و نبود کشش در بازار اروپا از دلایل کاهش شدید تقاضا و مصرف در اروپا شمرده می شوند.

ابطحی با ذکر این مطلب که نرخ رشد

وضعیت صادرات مغز سبز

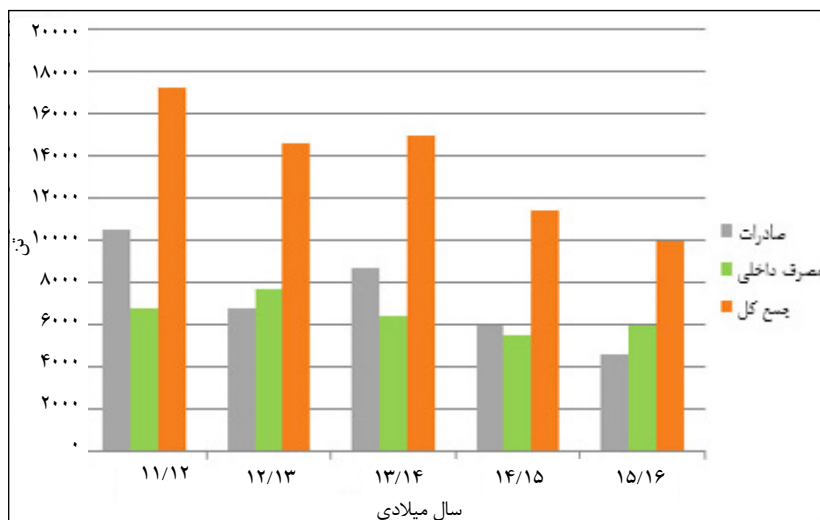
دبیرخانه انجمن پسته ایران

طبق آمار، حجم مغز سبز صادراتی ایران طی ۵ سال گذشته روند صعودی داشته و به ترتیب ۱۵ کشور اصلی عضو اتحادیه اروپا، کشورهای خاورمیانه و بازارهای صادرات مجدد مقام اول تا سوم در واردات این نوع پسته را داشته اند.

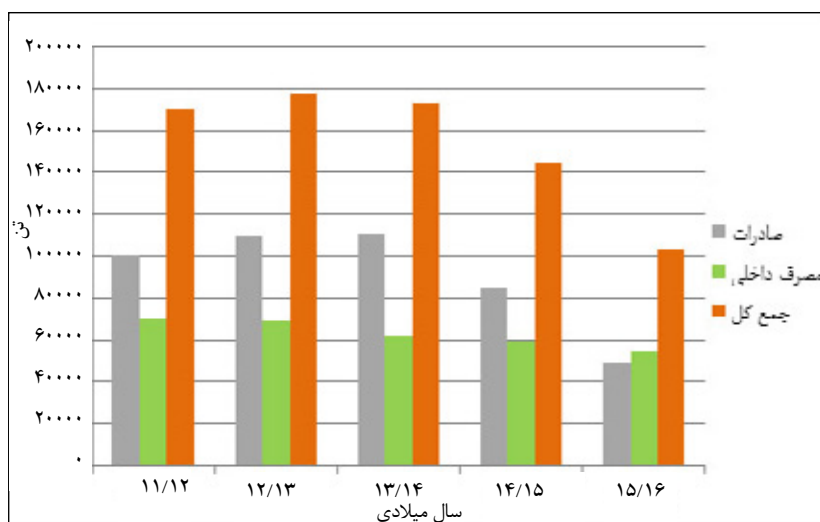

شرکت پرایمکس در ۲۷ خرداد منتشر کرد: نزول ۲۸ درصدی فروش پسته آمریکا

مترجم: الهام نوذری

جدول ۱- فروش ماه می ۲۰۱۶ (تن)

جدول ۲- فروش تجمعی تا پایان ماه می ۲۰۱۶ (تن)

پرایمکس جداول مربوط به قیمت پسته آمریکا را ارائه می دهد:

پسته خام (هر کیلوگرم)	از (دلار)	تا (دلار)
درجه یک انس ۱۸-۲۰	۹,۸	۱۰,۳۵
درجه یک انس ۲۱-۲۵	۹,۴۰	۹,۹۰
ناخندان	۷,۱۶	۷,۷۰

بررسی وضعیت فروش پسته آمریکا در ماه می سال ۲۰۱۶ میلادی (۱۲ اردیبهشت ماه تا ۱۰ خرداد ۱۳۹۵) به نقل از شرکت پرایمکس حاکی از افزایش فروش داخلی و کاهش صادرات پسته آمریکا است. پرایمکس با اشاره به فروش ۲۲ میلیون پوند (۱۰ هزار تن) در این ماه می افزود: مقدار فروش در این ماه در مقایسه با ماه می سال گذشته ۲,۴ میلیون پوند (۱ هزار تن) معادل ۱۰ درصد کاهش داشته است. بطوریکه فروش داخلی ۶۸۰ هزار پوند (۳۰۰ تن) افزایش معادل ۵,۷ درصد و صادرات با ۳۰۰ میلیون پوند (۱۳۰۰ تن) معادل ۲۴,۶ درصد کاهش در مقایسه با سال گذشته داشته است (جدول ۱). پرایمکس در خصوص حجم فروش از ابتدای سال تجاری جاری می افزاید: مجموع فروش ۲۲۹ میلیون پوند (۱۰۴ هزار تن) بوده است و در مجموع کاهشی معادل ۸۹ میلیون پوند (۴۰ هزار تن) معادل ۲۸,۱ درصد در مقایسه با سال گذشته شاهد هستیم. بطوریکه فروش داخلی ۱۰۶ میلیون پوند (۵ هزار تن) کاهش معادل ۸ درصد و صادرات ۷۹ میلیون پوند (۳۶ هزار تن) معادل ۴۲ درصد کاهش، در مقایسه با سال گذشته را تجربه کرده اند (جدول ۲).

فروش در ماه می بهتر از مقدار قابل انتظار بوده است و فقط ۱۰ درصد کاهش نسبت به سال گذشته داشته و با در نظر گرفتن آن، میزان حجم فروش کل ۲۸ درصد کاهش در مقایسه با سال گذشته داشته است.

هم اکنون خرید و فروش کمی انجام می شود. تک و توکی تقاضا در بازار مشاهده می شود. به نظر می رسد تجار داخل بازار چین نهایتاً قراردادهای سال ۲۰۱۴ را با واسطه گران کمتری انجام داده اند. قیمت خرید و فروش آنی محصول در بازار چین در حدود ۹,۱۵ دلار برای هر کیلوگرم است.

محصول سال جدید خوب است. اکثر تولید کنندگان و مدیران باغ ها انتظار دارند که محصول سال جدید بیش از ۷۰۰ میلیون پوند (۳۱۷ هزار تن) باشد و به عقیده آنها امسال پسته پوک زیادی نداریم. این مطلب به طور قطع تا اواسط مرداد ماه مشخص می شود.

در حال حاضر خرید محدودی از چین برای ماه های مهر و آبان با قیمت حدود ۸,۴۰ دلار برای هر کیلوگرم انجام شده است. به نظر می رسد افزایش تقاضا برای فروش زودتر از موعد در اوائل سال نو چینی وجود داشته باشد.

آنچه در گردهمایی سالانه فعالان صنعت پسته کشور در جزیره کیش گذشت...

تدوین و نگارش: ابوالفضل زارع نظری - الهام نوذری

محسن جلال پور در سومین گردهمایی فعالان صنعت پسته کشور مطرح کرد: گردهمایی های سالانه، فرصتی به منظور تعیین خط مشی آینده

گرم شدن کره زمین هم از موضوعاتی هستند که می توان با ریز بینی بیشتر دنبال شوند. رئیس هیئت مدیره انجمن پسته ایران خاطر نشان کرد: گردهمایی فعالان صنعت پسته فرصتی را فراهم آورده که بتوانیم نگاهی به وضعیت فعلی و آینده صنعت داشته باشیم و برگزاری این جلسات بایستی در همه ی بخش های صنایع و تشکل ها در دستور کار قرار گیرد.

جلال پور بررسی آینده صنعت پسته که طی ۱۰ سال گذشته جزو صادرات اصلی کشور محسوب می شود را از اولویت های مورد بحث در این نشست دانست و افزود: نگاهی به موقعیت ژئوپولتیکی ایران، وضعیت کشورهای آشوب زده، تبدیل شدن چین به یک قدرت جهانی، تغییر رویکرد آمریکا به کشورهای خاور دور در این نشست ها قابل بررسی است. البته مهاجرت های گسترده، تقسیم شدن کشورها و وضعیت

در افتتاحیه سومین گردهمایی سالانه فعالان صنعت پسته کشور، محسن جلال پور رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران ضمن خوشامدگویی به حضار، لزوم برگزاری این گردهمایی را اینگونه تشریح کرد: نگاهی گذرا به سال های گذشته نشان می دهد، برخی از مطالب ارائه شده در این گردهمایی ها در دستور کار یکساله اتاق بازرگانی قرار گرفته و پیش بینی ها و آینده نگری ها به تحقق پیوسته اند.

موسی غنی نژاد در اولین روز گردهمایی سالانه کیش انجمن پسته ایران بررسی کرد:

سیر تاریخی به بند کشیده شدن اقتصاد ملی توسط اقتصاد دولتی سایه سنگین نفرین منابع همچنان بر سر اقتصاد ایران

جهش بی سابقه اقتصاد ایران

در دهه ۴۰ شمسی

از بررسی تاریخ اقتصاد کشور می توان درس های زیادی آموخت و چشم انداز آینده را ترسیم کرد. اطلاعات آماری خوبی از اقتصاد ایران در دهه ۴۰ شمسی وجود دارد که نشان می دهد این دهه دوران درخشان اقتصاد ایران بوده است. این داده های آماری با تشکیل بانک مرکزی ایران از سال ۱۳۳۰ به صورت مدون و نظام مند در اختیار است. در حقیقت در اواخر دهه ۳۰، کشور با مشکل تورم و بیکاری مواجه بود. دهه ۴۰، مصادف با برنامه های سوم و چهارم ۵ ساله توسعه یا برنامه های عمرانی بود. این دهه با نخست وزیری آقای دکتر امینی آغاز شد و بازگرداندن انضباط پولی به اقتصاد کشور از ویژگی دوران صدارت ایشان بود. این انضباط مالی و کنترل تورم، ۱۰ سال دوام داشت. در این دوران پایه گذاری دیدگاه مناسب انضباط مالی و بودجه ای باعث کنترل تورم شد. همچنین ثمره ی آزاد سازی نسبی اقتصاد، رشد سریع بخش خصوصی را در پی داشت.

البته سرمایه گذاری های وسیع دولتی هم در این دوره انجام گرفت. اما این سرمایه گذاری ها عمدتاً معطوف به زیر ساخت ها بود و استراتژی در آن سال ها استراتژی جایگزین واردات بود. این استراتژی بسیار محدود و هدفمند بود و کسی که آن را دنبال می کرد تفکرات روشنی نسبت به اقتصاد آزاد داشت. ورود سرمایه گذاری خارجی و تکنولوژی در اواخر دهه ۳۰ مورد تشویق قرار گرفت و همچنین در قوانین مربوط به نحوه سرمایه گذاری خارجی تغییراتی اعمال شد.

چرا نمی توان به دوران طلایی دهه ۴۰، دوربرگردان زد؟

براساس نمودار ۱، دهه ۴۰ تنها دهه ای است که در آن نرخ رشد بالاتر از نرخ تورم است. در این دهه متوسط رشد، بالای ۱۰ درصد و تورم کمتر از ۵ درصد بوده است و این موضوع هیچ وقت تکرار نشد و اقتصاد مملکت به این دوران طلایی برنگشت.

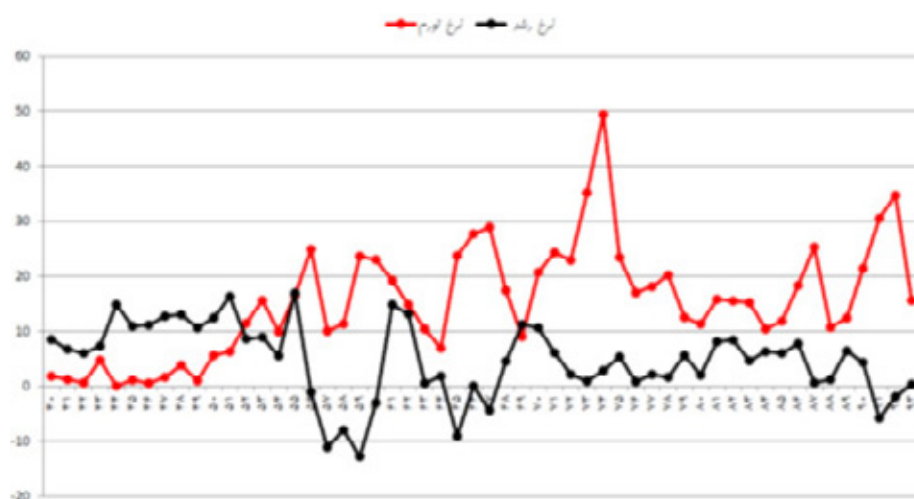
باید دلیل عدم بازگشت به این دوران طلایی را بررسی کرده و برای آن چاره اندیشی کرد. از دهه ۵۰ منحنی تورم در بالای منحنی رشد قرار گرفته و هیچ گاه پایین نیامده است. بدتر از آن نوساناتی است که در این تورم ها و رشدها به چشم می خورد. در واقع این تلاطم ها سم مهلکی برای توسعه پایدار در هر کشوری هستند. اگرچه پس از انقلاب، افت و خیزهای زیادی در میزان تورم و رشد اقتصادی وجود داشته اما بین سال های ۸۰ تا ۸۴ ثبات نسبی به وجود آمد. در سال های ۹۱ و ۹۲ تلاطم ها و تورم شدیدی وجود داشته است و همه فکر می کنند با برداشتن تحریم ها وضعیت اقتصادی بهتر می شود و رشد اتفاق می افتد، اما در واقع اینچنین نیست. برداشتن تحریم ها شرط لازم است ولی کافی نیست. مشکلات بزرگترمان قبل از اعمال تحریم ها هم وجود داشته است. شباهت زیادی بین تلاطم های دهه پنجاه و سال ۸۴-۸۵ وجود دارد و دلیل آن تنها یک مسئله است، بیماری هلندی اقتصاد ایران. یعنی ثابت و پایین نگه داشتن نرخ ارز در یک زمان طولانی به دلیل دسترسی به درآمدهای کلان ناشی از صادرات نفت، واردات گسترده برای کاهش تورم و البته حجم نقدینگی خیلی زیاد.

در حقیقت افول اقتصادی از دهه ۵۰ شروع شد. حتی اگر انقلاب اسلامی هم رخ نمی داد باز هم این مشکل بوجود می آمد. این مشکل از سال ۵۳ اتفاق افتاده بود و دلیل آن افزایش بی سابقه درآمدهای حاصل از صادرات نفت بود. شایان ذکر است کسب درآمدهای نفتی به خودی خود باعث ناکارآمدی نمی شوند، بلکه نحوه مصرف این درآمدها بر اقتصاد کلان تأثیرگذار است. تزریق دلارهای نفتی به اقتصاد ملی باعث بروز این مشکلات شد و اقتصاد ملی کشش جذب این درآمدها را نداشت. ۴ برابر شدن اعتبارات برنامه پنجم توسعه برای کسانی که قدرت اجرایی را در دست دارند یکی دیگر از دلایل افول اقتصادی دهه ۵۰ است. قبل از انقلاب، تصمیم گیری

راجع به چگونگی هزینه کرد درآمدهای نفتی برعهده شاه بود و بعد از انقلاب روسای جمهور بودند. این قدرت های اجرایی کشور با دیدن درآمدهای نفتی دچار توهم می شدند و فکر می کردند که کمبود منابع مالی از بین رفته است. توهمی که در سال ۵۳-۵۴ وجود داشت در سال ۸۴ دوباره اتفاق افتاد. این توهم می گوید کمبود منابع مالی از بین رفته است و هر کاری را می توان با پول نفت انجام داد. این تفکر و این توهم باعث ایجاد بیماری هلندی شده است.

البته کنترل تورم از طریق سرکوب قیمت ها هم اتفاق افتاده است که داستان طولانی دارد. تورم گرانفروشی نیست بلکه یک پدیده پولی و یک پدیده اقتصاد کلان است و با بگیر و ببند کسبه و قیمت گذاری نمی توان با تورم مبارزه کرد. در سال ۱۳۵۴ مرکز بررسی قیمت ها در وزارت بازرگانی ایجاد شد و مشکل سرکوب قیمت ها بوجود آمد. این مرکز با دستور شاه برای مبارزه با تورم ایجاد شده بود. امروزه سازمان حمایت، نتیجه ایجاد مرکز بررسی قیمت ها در سال های پیش از انقلاب است. تنها کسی که فکر اقتصادی ندارد می تواند چنین پیشنهادی بدهد؛ فکر می کردند تورم گرانفروشی است. دو تفکر در این مرکز وجود داشت: اول اینکه، می خواستند با واردات ارزان جلوب تورم را بگیرند که نتیجه آن ضربه شدیدی به تولید داخلی است. دوم اینکه، با سرکوب قیمت ها به دنبال حل این مشکل بوده اند و هنوز در دولت فعلی کسانی هستند که این گونه فکر می کنند. این گروه هنوز نمی دانند که تورم، ناشی از سیاست های غلط اقتصاد کلان است و تورم مربوط به خود دولت است و به کسبه مربوط نیست.

نهایتاً دولتی شدن اقتصاد که بعد از سال ۱۳۵۰ اتفاق افتاد افول اقتصاد کشور را قطعی کرد. البته دولتی شدن اقتصاد دو معنا دارد: اول به مالکیت دولت بر واحد های تولیدی، شرکت ها و بنگاه ها اشاره دارد و دوم کنترل اقتصاد و مداخله دولت در همه بازارها است.

نمودار ۱- تغییرات نرخ رشد و تورم در ایران طی نیم قرن اخیر

افزایش تأمین نقدینگی توسط بانک ها، با کاهش سود تسهیلات همراه بود (جدول ۱). این افزایش از سال ۸۵ شروع شد و فشار بسیار زیادی به بانک ها وارد نمود و بدهی های آن ها را افزایش داد. درآمدهای نفتی از سال ۸۴ تا سال ۹۰ افزایش زیادی داشت و به ۱۲۰ میلیارد دلار رسید. با این درآمدها دولت بیماری هلندی را تسری داد و با واردات گسترده، کمر تولید داخلی را شکست و بیکاری را افزایش داد. تثبیت نرخ ارز بزرگترین ضربه به اقتصاد بود که واردات را رونق داد. در واقع پوشش درآمدهای نفتی تا حدی موجب اندکی رشد در سال های ۸۸ تا ۹۰ شد، اما در سال های ۹۱ و ۹۲ رشد منفی ایجاد کرد.

در سال ۹۳ با عوض شدن دولت تا حدی رشد ایجاد شده است. البته الان نباید خیلی خوشبین بود چون در وضعیت خوبی نیستیم و رشد پایه پولی بالای ۲۰ درصد است و نقدینگی به ۲۷ درصد رسیده است. با رشد اقتصادی ۳ درصد و نقدینگی ۲۷ درصد، ایجاد تورم در آینده بسیار محتمل است. البته دولت با گسترش بازار بدهی می تواند این خطر را رفع کند، ولی اگر همان روش قدیمی را در پیش بگیرد و متکی به نظام بانکی باشد، تورم در سال آینده بالا خواهد رفت.

ابلاغ سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی که در سال های ۸۴-۸۵ انجام شد باعث خوشبینی شد و بخش عمومی غیر دولتی شکل گرفت. ارزیابی های صورت گرفته حاکی از این است که تنها ۱۳ درصد کل خصوصی سازی ها به بخش

توسعه از دست رفتند. این دولت دچار توهم شد. البته برای ایجاد این توهم به افزایش درآمدهای نفتی هم نیازی نداشت؛ ولی افزایش درآمدهای نفتی این توهم را دوچندان کرد. نکته شگفت انگیز این است که آمار رشد اقتصادی از سال ۸۷ تا ۹۰ اعلام نشدند! چون یک شکست محسوب می شد و کاندیدای ریاست جمهوری که رئیس جمهور وقت بود اعلام کرد که رشد اقتصادی بیشتر از ۵ درصد بوده است؛ ولی همه می دانستند که این طور نیست. علامت مهم معضل رکود اقتصادی، وضعیت اشتغال بود که کاملاً مشهود بود. چگونه می توان با نبود اشتغال، رشد بیش از ۵ درصد را شاهد بود؟! این مسئله تنها از طریق درآمدهای نفتی بی سابقه می تواند اتفاق بیافتد.

مشکل ساختاری اقتصاد ما این است که پایه پولی از سال ۵۷ بالا رفته و در دوره ۱۰ ساله اول حدود ۷ برابر شده است. سال ۷۵-۷۶ پایه پولی نزدیک به ۴ برابر افزایش را تجربه کرده است. البته در دوره اصلاحات این رشد کمتر بوده و در دوره آقای احمدی نژاد ۵٫۵ برابر شد. به تبع آن نقدینگی هم افزایش یافته است. افزایش ضریب نقدینگی یعنی قدرت خلق پول توسط بانک های دیگر به جز بانک مرکزی. باید توجه داشت اگر افزایش این ضریب، با رشد اقتصادی همراه باشد، نشان دهنده رشد مناسب اقتصاد است. در دوران اصلاحات این اتفاق افتاد و تأمین مالی بنگاه ها صورت گرفت. اما در دوران آقای احمدی نژاد، بالا رفتن ضریب نقدینگی به دلیل

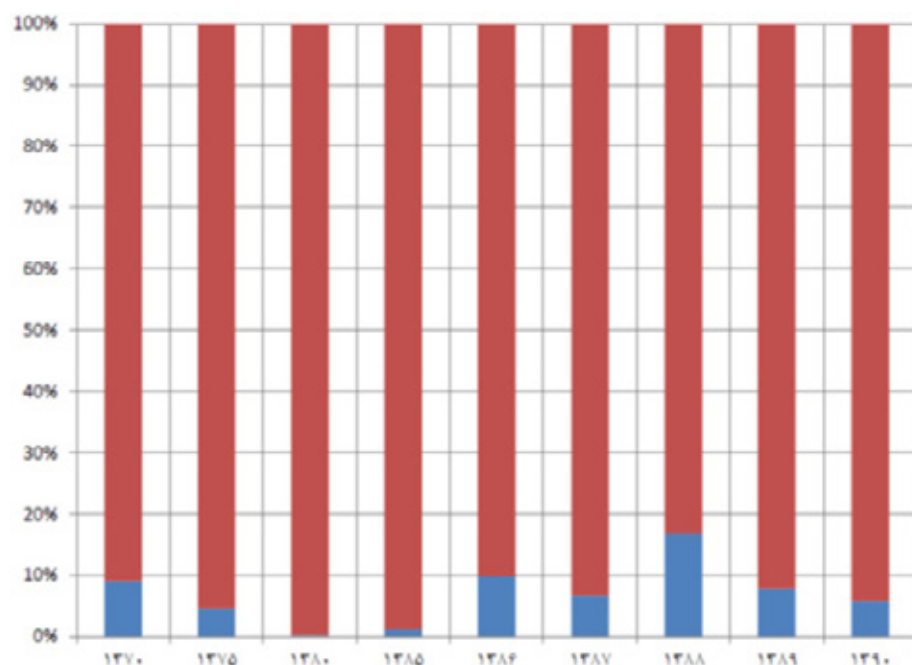
باید توجه داشت که بیرون آمدن از زیر سیطره و یوغ اقتصاد دولتی فقط با غیر دولتی کردن و خصوصی سازی اتفاق نمی افتد. برای خصوصی سازی موفق، لازم است که آزاد سازی صورت بگیرد و گر نه موفقیتی ایجاد نخواهد شد. همه جای دنیا معلوم شده است که اقتصاد دولتی ناکارآمد است. از دهه ۷۰ شمسی، سیاستمداران ایران هم به این نتیجه رسیده اند که اقتصاد باید خصوصی و آزاد شود. اما این گرفتاری همچنان وجود دارد.

مشکلات اقتصادی در سال ۶۸ به دلیل بی توجهی به سیاست های کلان اقتصادی، پولی و ارزی باعث تورم خیلی شدید شد. در حقیقت شتاب در بازسازی و عدم توجه به محدودیت های مالی در سال های ۷۱-۷۲ این مشکل را ایجاد نمود. البته در آن سال ها تنش های زیادی در سیاست های خارجی وجود داشت. در آن زمان سفرای کشورهای اروپایی از ایران رفتند و این تنش مانع می شد که بتوانیم از سرمایه گذاری ها و تکنولوژی های خارجی استفاده کنیم. در دوران ریاست جمهوری آقای هاشمی رفسنجانی فشارهای زیاد سیاسی از چپ و راست وجود داشت و تصمیمات غلط پولی و ارزی گرفته شد. در این دوره، از تصمیمات درست دولت آقای هاشمی انتقاد شد و تصمیمات نادرست نادیده گرفته شدند و عملاً آزاد سازی اقتصاد به دست فراموشی سپرده شد.

دولت اصلاحات، حرکت به سمت اقتصاد آزاد را بهتر انجام داد. برنامه سوم توسعه از نظر بهبود بخشی به اقتصاد کلان، برنامه خیلی خوبی است اما ساختار نظام مالی و پولی کشور اجازه کسب موفقیت را نداد. الان متوجه شده ایم که مشکل از کجا نشأت می گیرد. تأمین مالی بنگاه ها از طریق سیستم بانکی اشتباه بزرگی است؛ بلکه در این راه باید بیشتر متکی به بازار بدهی ها بود. یعنی بدهی ها باید قابل خرید و فروش باشند. سیستمی که از اول انقلاب تاکنون ایجاد شده است به این شکل بوده که بدهی ها قابل خرید و فروش نبوده اند و تمام نقدینگی مورد نیاز تولید از طریق منابع بانک مرکزی تأمین می شده است. این مسئله تورم را است. با روی کار آمدن دولت نهم یک دور برگردان کامل برای اصلاحات اقتصادی انجام گرفت و همه دستاوردهای برنامه سوم

۱۳۹۱	۱۳۸۳	۱۳۷۵	۱۳۶۷	۱۳۵۷	
۹۷۵۷۹۵	۱۵۱۲۰۰	۲۷۲۴۳	۹۵۱۹	۱۲۰۹	پایه پولی (میلیارد ریال)
۵۲۵	۲۱۹	۳۹۷	۶۷۸	-	درصد تغییر
۲۶۰۶۹۳۶	۶۸۵۸۶۷	۱۱۶۵۵۳	۱۵۶۸۸	۲۵۷۹	نقدینگی (میلیارد ریال)
۵۷۱	۲۸۸	۶۲۲	۵۰۸	-	درصد تغییر

جدول ۱- روند متغیرهای پولی

نمودار ۲- مقایسه هزینه های سرمایه ای و ارزش سهام واگذار شده شرکت های دولتی (برحسب درصد). ستون های قرمز معرف هزینه های سرمایه ای و ستون های آبی بیانگر ارزش سهام واگذار شده است.

راهکار خروج از بن بست

- ۱- آزادسازی اقتصاد ملی از قید و بندهای اقتصاد دولتی با باز تعریف بخش های اقتصاد ملی بر مبنای منطق اقتصادی. لغو همه مقررات و مجوزهای مخل کسب و کار و انحلال سازمان های متولی قیمت گذاری.
- ۲- برقراری حاکمیت منطق اقتصادی در بخش دولتی
- ۳- رقابت پذیری در همه بخش ها اعم از دولتی و خصوصی
- ۴- سیاستگذاری مالی و پولی با هدف ایجاد ثبات در سطح اقتصاد کلان

مقررات زدایی داده است، می گوید: حدود ۱۵ درصد از مجوز ها بدون پشتوانه قانونی هستند. مشکل اقتصاد مملکت، دولتی شدن، بیماری هلندی و سرکوب قیمت ها است و راهکار برون رفت از آن، آزاد سازی اقتصاد از قید و بندهای دولتی است. قانون ها باید دوباره باز تعریف شوند و بخش های اقتصاد ملی بر مبنای منطق اقتصادی تعریف شوند و نهادهای مدنی و اتاق می توانند در پیشبرد این مهم پیشگام باشند.

خصوصی واگذار شده است. آقای دکتر آخوندی در اتاق بازرگانی ایران ارزیابی دقیق تری انجام داده که نشان می دهد کمتر از ۵ درصد خصوصی سازی ها به بخش خصوصی واگذار شده است. علیرغم اینکه این خصوصی سازی ها درست هم اجرا نشده اند.

نمودار هزینه های سرمایه ای و ارزش سهام واگذار شده نشان دهنده فاصله ی بسیار زیاد بین این دو است. ستون های قرمز، افزایش هزینه های سرمایه ای بنگاه های دولتی و ستون های آبی، ارزش سهام واگذار شده را نشان می دهد که فقط ۵ درصد آن متعلق به بخش خصوصی است و بقیه از آن دولت است (نمودار ۲).

باید توجه داشت که آزادسازی، پیش شرط خصوصی سازی است. اگر اقتصاد آزاد را مخالف دولتی کردن بدانیم دو مفهوم دارد: یکی مالکیت و دیگری مداخله در سازمان ها. مالکیت دولت در بنگاه ها بسیار گسترده است و با اینکه بخشی از آن را واگذار کرده باز هم مدیریت آن در دست خودش است. در دولت نهم و دهم به شدت مداخله در سازمان ها وجود داشت که در دولت یازدهم همچنان وجود دارد. خصوصی سازی عمدتاً باید بخشی از برنامه رقابتی کردن اقتصاد باشد تا کیفیت بهبود یابد و قیمت ها پایین آید.

تا کنون اقداماتی جهت آزاد سازی صورت گرفته که یکی از آن ها قانون اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی است که من با این قانون موافق نیستم. فصل نهم این قانون ایراداتی دارد و عمدتاً به سمت انحصار و تأسیس شورای رقابت رفته است. بند انحصار های دولتی در قانون سیاست های کلی اصل ۴۴ به عدم دخالت شورای رقابت در انحصار قانونی اشاره دارد. این قانون برای چیزی که وجود ندارد نوشته شده است و در آن هیچ تأکیدی برای رقابتی شدن نشده است. اقدام بعدی، قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار است که هیچ وقت اعمال نشد؛ حتی رئیس دولت وقت، این قانون را ابلاغ نکرد و ابلاغیه از طرف رئیس مجلس بود.

قانون دیگر قانون اصلاح مواد ۱، ۶ و ۷ اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ است که تشکیل هیئت مقررات زدایی و تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار در متن آن آمده است. گزارش هایی که هیئت

در میزگرد نرخ مطلوب ارز عنوان شد: ارز چند نرخی، عامل فساد و رانت حفظ ارزش پول ملی با کنترل تورم امکان پذیر است

مورد نرخ ارز وجود دارد. یکی اینکه دولت نرخ ارز را به بازار واگذار کرده و دیگر این که در بعضی مقاطع در تعیین این نرخ دخالت می کند و این ناهماهنگی باعث روشن نشدن آینده نرخ ارز است.

دارد، کلیه گفت و شنودها به تفصیل آورده شده است.

سید محمود ابطحی - مسئله نرخ ارز برای صادر کنندگان پسته بسیار اهمیت دارد. در دولت جدید دو علامت متفاوت در

برگزاری میزگردهای تخصصی در گردهمایی سالانه انجمن پسته ایران یکی از بخش های مهم است که سعی در پاسخگویی به سوالات مخاطبین دارد. از آنجا که مسئله نرخ ارز با اقتصاد پسته رابطه مستقیمی

نمودار ۱- نوسانات نرخ دلار آمریکا

نمودار ۲- نوسانات نرخ یورو

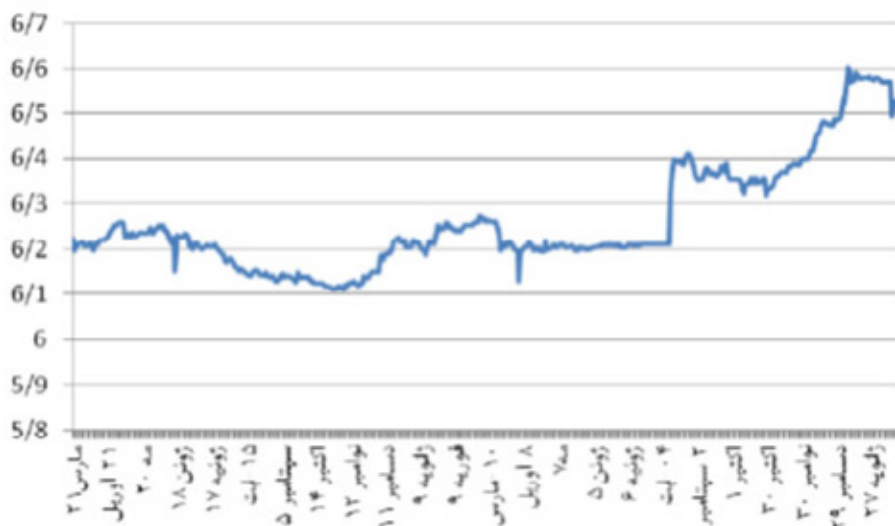

نمودار ۳- نرخ ین ژاپن

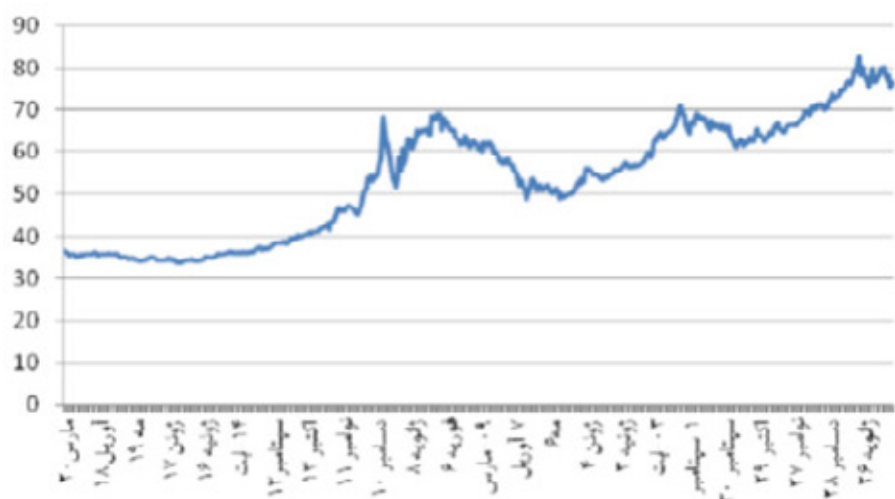
آیا قرار است ارز تک نرخی شود و آیا به سمت آزاد سازی نرخ ارز می رویم یا کنترل آن؟

دکتر رضا بوستانی - در دو سال گذشته تغییراتی از سمت عرضه و تقاضا داشتیم که باعث تغییر نرخ ارز شده است. افزایش نرخ بهره و رکود باعث کاهش تقاضا شده است. از سمت عرضه دو تغییر بسیار بزرگ وجود داشته، یکی مربوط به تغییرات ناشی از رفع تحریم ها و دیگری کاهش نرخ نفت که دسترسی به منابع ارزی را کم کرده است. این عوامل باعث شده اند که شاهد نوسانات چشمگیری در نرخ ارز در دو سال گذشته باشیم. نمودار ۱ نشان می دهد که در سال ۹۳ و ۹۴ نوسانات نرخ دلار بالا رفته است. در ۴ ماه اول سال ۹۴، ۵ درصد نرخ ارز پایین آمده و در طول مدت ۶ ماهه بعد، ۱۵ درصد بالا رفته و طول مدت یک ماه و نیم مجدداً ۵ درصد کاهش داشته است. یقیناً این نوسانات مشوق صادرات خواهند بود.

هم اکنون اقتصاد آمریکا نسبت به ۱۰ سال گذشته در بهترین حالت است. رشد ۲٫۵ درصدی برای یک اقتصاد پیشرو و تورم ۱ درصدی و نرخ بیکاری ۵ درصدی باعث تقویت دلار شده است. دلار در برابر یورو ۱۰ درصد در سال ۲۰۱۵، تقویت شده است. اما در حال حاضر شریک تجاری ما نه اروپاست و نه آمریکا و تمرکز روی یورو و دلار شاید ما را به اهدافمان نرساند. بنابراین باید به نرخ های دیگر هم توجه کرد. در نمودار دوم اگر به نرخ یورو نگاه کنیم، پول ما به شدت نسبت به سال گذشته قوی شده است. اگر به نرخ ین ژاپن نگاه کنیم تا اواسط سال ۹۴، پول ایران به شدت تقویت شده است (نمودار ۳). درست است که پول ما نسبت به دلار تغییرات کمی داشته ولی نسبت به ارزهای عمده دیگر پول ایران تقویت شده است. عملاً ارزش درآمد حاصل از صادرات کاهش یافته است. در سال ۹۳، ارزش دلار ۱۲ درصد کاهش یافته و در سال ۹۴، فقط ۳ درصد کاهش داشته است. اگر با تورم داخلی ارزش ریال را خالص کنیم، از سال ۹۴ تا الان، بطور واقعی ۵ درصد ارزش پول ایران بالا رفته است. در بقیه نرخ ها وضع بدتر است. مثلاً در سال ۹۳ نسبت به یورو ۲۶ درصد ارزش پول ما کم شده است.

نمودار ۴- نوسانات نرخ یوان چین

نمودار ۵- نوسانات نرخ روبل روسیه

تورم بدنبال خواهد داشت. چون کشور بر مبنایی پایه ریزی شده است که عمدتاً در سال های گذشته وابسته به واردات بوده و مسلماً دلار در قیمت واردات نقش اساسی داشته است. این موضوع باعث تأثیر قیمت ارز در کالاها شده است اما باید این باور در اذهان شکل بگیرد که افزایش قیمت ارز به معنای تورم نیست و دخالت دستوری در اقتصاد کاهش یابد.

علی نظری - آیا نرخ مبادله ای ارز در آینده به نرخ بازار نزدیک می شود؟
محسن جلال پور - تک نرخی کردن ارز به این معنا نیست که نرخ مبادله افزایش پیدا می کند و به نرخ آزاد نزدیک می شود، بلکه به این معناست که سیستم مبادله برچیده می شود.

پول ملی با کنترل تورم میسر است؛ وقتی تورم زیر ۲ تا ۳ درصد باشد آن موقع است که ارزش پول ملی حفظ می شود. اگر نرخ ارز چند نرخ باشد باعث رانت و فساد می شود. چون انحصار عرضه ارز بدلیل صادرات نفت بدست دولت است؛ بنابراین احاد جامعه کاری در این خصوص نمی توانند انجام دهند؛ مگر دولت منطق اقتصادی را در تصمیم گیری هایش حاکم کند. خوشبختانه در شورای گفتگو در بخش خصوصی می توان به دولت پیشنهاد داد تا در چارچوب منطق اقتصادی حرکت کند. اگر صادرات افزایش یابد به همان نسبت نرخ ارز هم تقویت می شود.

محسن جلال پور - امروز دیدگاهی در کشور وجود دارد که افزایش نرخ دلار،

چین در اواخر سال ۲۰۱۵، بدلیل کاهش نرخ بهره در اروپا، تصمیم گرفت ۲ درصد نرخ ارزش را تضعیف کند و این روند تا آخر سال ادامه داشت (نمودار ۴).

در نمودار ۵، روسیه با وجود تحریم ها مجبور شده نرخ ارز را بالا ببرد. این واکنش اقتصاد است، وقتی چیزی کم باشد ارزشش بالا می رود.

برای درک بازار ارز در سال آینده باید خاطرنشان کرد که دو عامل مهم وجود دارد: یکی عوامل داخلی و دیگری بین المللی. از عوامل داخلی می توان به رشد محدود، کاهش نرخ تورم و سود اشاره کرد. در این بین کاهش نرخ تورم و سود باعث بالا رفتن نرخ ارز می شوند. البته باید توجه داشت که با رفع تحریم ها، به منابع ارزی دسترسی بیشتری خواهیم داشت. تداوم کاهش قیمت نفت، افت رشد اقتصادی در اقتصادهای نوظهور و کاهش ارزش پول شرکای تجاری از عوامل بین المللی موثر بر نرخ ارز هستند. اثرات کاهش قیمت نفت تا سال آینده وجود خواهد داشت. عقیده شخصی من این است که در سال آینده حتماً نرخ دلار افزایش خواهد یافت؛ اما این افزایش بصورت یک شوک به بازار و با نوسان زیادی همراه نخواهد بود. بدین معنا که نرخ دلار با شیب ملایمی افزایش می یابد.

دکتر محمد مهدی بهکیش - به نظر بنده متغیرهای متعددی در تعیین نرخ ارز دخالت دارند. به دلیل اینکه مقدار زیادی پول نفت در دست دولت است، نرخ ارز کم می شود. هم اکنون واقعیت این است که درآمد دولت کم شده و میزان دخالتش در بازار ارز کاهش یافته است. تک نرخی کردن قطعاً رسمی کردن نرخ ارز و به طرف نرخ بازار رفتن است. تک نرخی کردن به تورم داخلی و بازاری که با آن سر و کار داریم بستگی دارد. عقیده ای که در بخش دولتی و خصوصی وجود دارد این است که بهتر است نرخ ارز ثابت بماند ولی این موضوع به صادر کننده ضرر می رساند.

دکتر موسی غنی نژاد - عده ای می گویند وظیفه بانک مرکزی این است که ارزش پول را حفظ کند اما اینجا یک مغایرت وجود دارد. تصور اشتباه این است که فکر می کنند ارزش پول ملی برابر با نرخ ارز است. در واقع حفظ ارزش

در سالن مرکز همایش های کیش مطرح شد:

جایگاه ویژه صادرات در پیشبرد اهداف اقتصاد مقاومتی

صادرات پسته را جزو اولویت ها برشمرد و گفت: هم اکنون صادرات پسته فقط به بعضی از کشورها صورت می گیرد. این در حالی است که صادرات به بسیاری از کشورهای اروپایی صورت نمی گیرد. چین کشور خوبی برای تجارت خارجی است و ما باید به عنوان پایگاه اساسی آن را بشناسیم و کاهش تعرفه ها به این مقصد مهم صادراتی در دستور کار سازمان توسعه و تجارت قرار دارد. وی در خصوص گمرک الکترونیک توضیح داد: سازمان گمرکات کشور در حال تبدیل شدن به یک سازمان مدرن است و هم اکنون به راحتی از طریق اینترنت می توان فعالیت های گمرکی را انجام داد. در این راستا تجار می توانند براحتی از طریق پنجره واحد تجارت به آمار صادرات و واردات روزانه دسترسی داشته باشند.

سپس رئیس اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی کرمان بیان کرد: هم اکنون در تلاش هستیم تعرفه صادرات پسته به آمریکا حذف شود و رقابت واقعی در داخل کشور آمریکا اتفاق افتد. خریداران پسته ایران خصوصاً چینی ها وضعیت تولید پسته و قیمت ها را در ایران و آمریکا رصد می کنند و سالانه حجم زیادی از پسته ایران و آمریکا به چین صادر می شود.

وی با اشاره به نقش آمریکا و ایران در بازار پسته اظهار داشت: طی سال های گذشته، به دلیل کمبود محصول پسته در دنیا هر چه قیمت ها بالا می رفتند خریدار برای پسته وجود داشت. اما شاید در سال های آینده با افزایش تولید پسته در آمریکا دیگر این اتفاق رخ ندهد. پسته با پوست از گران ترین آجیل هاست و در این شرایط افزایش قیمت و امکان حضور در بازار به صورت محدود وجود خواهد داشت. با افزایش بیش از حد قیمت، تنقلات دیگر جایگزین پسته می شوند. در پایان جلال پور گفت: همانگونه که انجمن تا به امروز بحث تولید و فرآوری بازار پسته را رصد کرده است از امروز به بعد بایستی بحث صادرات پسته را بررسی کند.

رئیس کل گمرکات کشور گفت: روسیه کشوری است که صادرات پسته به آن صورت می گیرد و بخاطر مشکلاتش با ترکیه، به محصولات صادراتی از ایران نگاه جدی دارد.

در ادامه رئیس سازمان توسعه تجارت ایران با اظهار امیدواری از افزایش صادرات غیرنفتی کشور، تصریح کرد: ترکیب کالاهای صادراتی تفاوتی آشکار داشته اند. میعانات گازی از نظر ارزشی کاهشی ۵۵ درصدی تجربه کرده اند، اما در کالاهای صنعتی شاهد رشد بوده ایم.

وی استمرار تحریم ها را از دلایل کاهش صادرات برشمرد و افزود: هم اکنون تراز تجاری کشور در بخش صادرات کالا مثبت است که ناشی از کاهش واردات بوده است. ولی الله افخمی راد در خصوص جوایز صادراتی بیان کرد: از امسال جوایز صادراتی به صورت پرداخت های نقدی نخواهند بود و تنها برای ساخت تجهیزات زیر بنایی اعطا خواهند شد.

او در پایان از کمک های سازمان توسعه تجارت شامل پرداخت کمک سود به صادر کنندگان، صدور ضمانت نامه های بانکی و همچنین تسهیل نقل و انتقالات خبر داد.

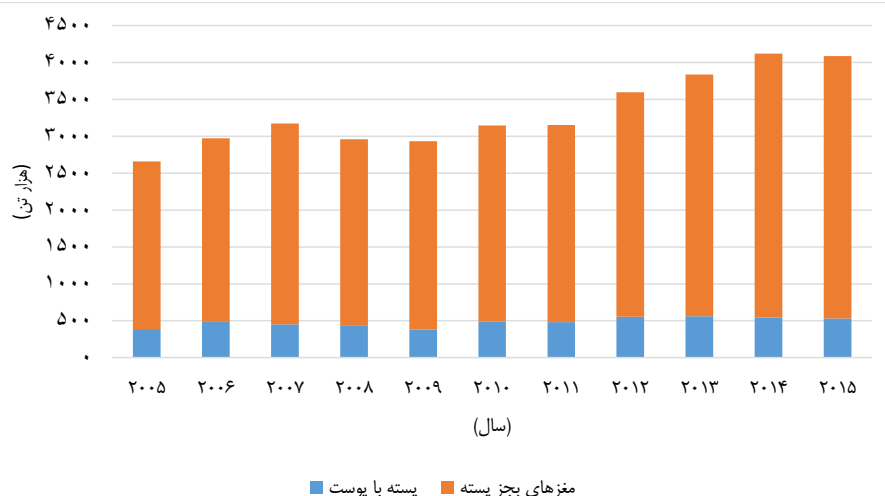
دکتر کرباسیان معاون وزیر اقتصاد و دارایی و رئیس کل گمرکات ایران با اشاره به تحول جدید اقتصادی در کشور بیان کرد: رویکرد جدید ایجاد می کند به محصولاتی که ظرفیت های بالقوه در اقتصاد کشور دارند، توجه ویژه ای داشته باشیم.

او افزود: در دهه ۶۰ تأمین قطعات خودروسازی ها وابسته به ارز پسته بود. خوشبختانه در مصرف پسته این تنوع وجود دارد که مانند فندق ترکیه در انواع خوراکی ها مورد استفاده قرار گیرد و پسته هم اکنون در اشتغال زایی، تولید و ارزآوری نقش بسیار مهمی دارد.

کرباسیان جایگاه صادرات در بحث اقتصاد مقاومتی را ویژه دانست و تأکید کرد: ما باید عرضه را مدیریت و اقتصاد را غیر نفتی کنیم و گزارش یازده ماهه گذشته نشان می دهد، صادرات غیر نفتی به صادرات نفتی ارجحیت داشته است. البته اقتصاد غیر نفتی شعار زیاد درستی نیست و بایستی برای توسعه پایدار از درآمدهای حاصل از فروش نفت استفاده کرد و این درآمدها نباید صرف ورود کالاها شوند.

معاون وزیر اقتصاد و دارایی پیگیری تعرفه ترجیحی و ایجاد بازارهای جدید

بررسی عوامل موثر بر تجارت جهانی آجیل ها

نمودار ۱- میزان مصرف آجیل های درختی در دنیا

خشکبار بیان کرد: باغداران ایرانی باید به افزایش بهره وری باغات توجه کنند. مقدار صادرات پسته از ایران نوسانات زیادی دارد و بخاطر وضعیت اقتصادی جهان و روابط ایران با سایر کشورها این افت و خیزها به وجود آمده اند. کالگانی اذعان کرد: با وجود بحران اقتصادی در جهان در سال ۲۰۰۸ مصرف همه مغزیات کاهش داشت. اما پسته یکی از مغزهای معدودی است

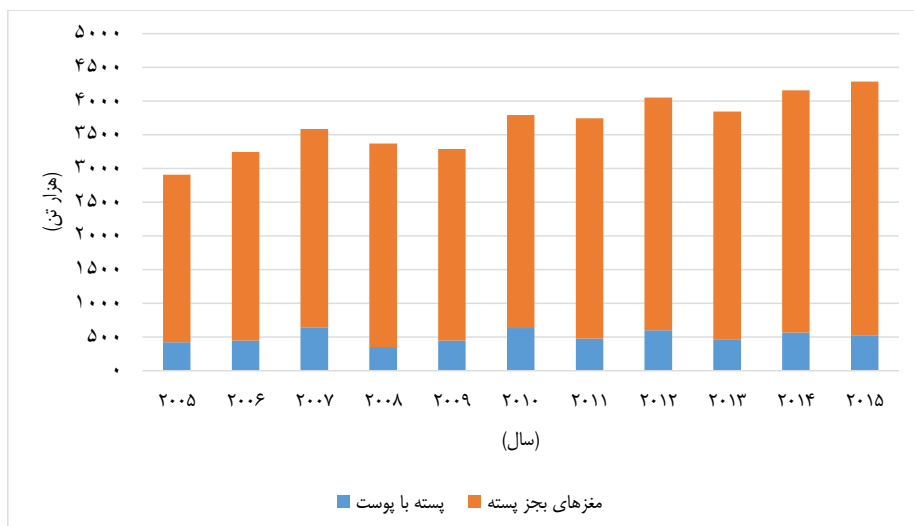
تن پسته وارد بازار شده است و چین تولید کننده مهم گردو است که تولید پسته نیز دارد. در ایتالیا و اسپانیا انواع مختلفی از پسته تولید می شود و میزان محصول استرالیا به زودی به ۱۰ هزار تن خواهید رسید. باید توجه داشت که آفریقا و آمریکای جنوبی هم در آینده ای نزدیک به جمع تولیدکنندگان پسته می پیوندند. عضو هیئت رئیسه شورای جهانی

جوزیه کالگانی عضو هیئت رئیسه شورای جهانی خشکبار در خصوص تعداد مصرف کنندگان آجیل ها و میزان تولید این محصولات در سراسر دنیا گفت: از ۷ میلیارد جمعیت جهان ۳ میلیارد نفر مصرف کننده این محصولات هستند. میزان تولید مغزهای درختی در جهان حدود ۳ میلیون و ۷۰۰ هزار تن و میزان مصرف ۳ میلیون و ۵۰۰ هزار تن است (نمودارهای ۱ و ۲). مصرف سرانه پسته در دنیا ۱۶۴ گرم و بادام حدود ۷۰۰ گرم در سال است.

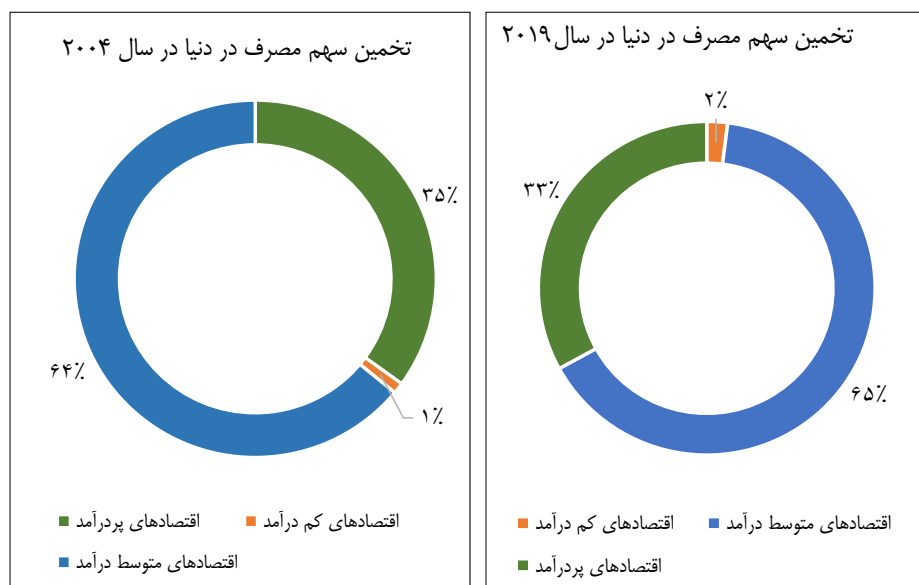
وی گفت: بادام، پسته، بادام هندی، گردو و فندق به ترتیب مقام های اول تا پنجم را از نظر ارزشی به خود اختصاص داده اند و ارزش کل مغزهای درختی در بازار حدود ۳۰ میلیارد دلار است.

کالگانی از کشور ترکیه به عنوان یکی از تولیدکنندگان مهم پسته در آینده یاد کرد و افزود: پس از احداث سد ترک دم حدود ۲۵ هزار هکتار به سطح زیر کشت پسته در ترکیه اضافه شده است.

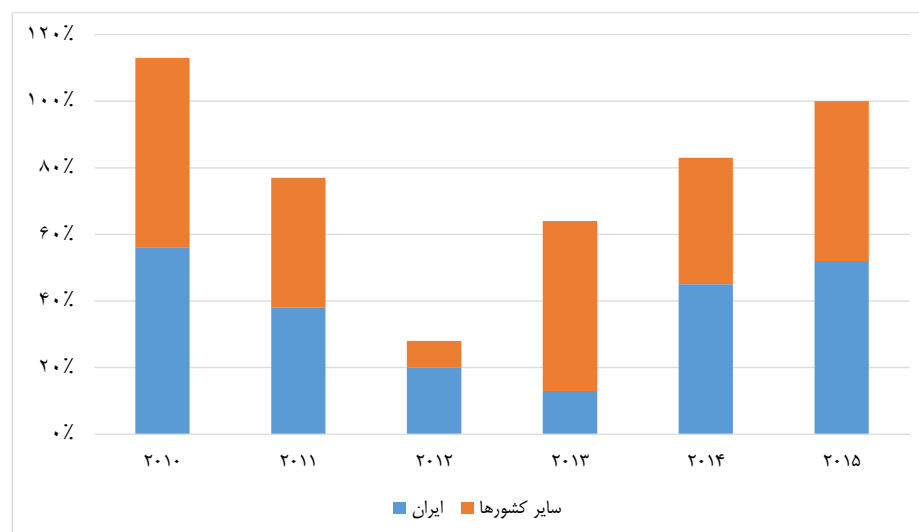
وی در ادامه چین، ایتالیا، اسپانیا، استرالیا، آفریقا و آمریکای جنوبی را از تولیدکنندگان پسته معرفی کرد و اظهار داشت: امسال حدود ۶۰۰ هزار

نمودار ۲- میزان تولید آجیل های درختی در دنیا

(نمودار ۳)

نمودار ۴- اختلالات ثبت شده محموله های آلوده به افلاتوکسین

که مقدار مصرف آن کاهش یافته و پیش بینی ها نشان می دهد که مصرف آن رو به افزایش خواهد بود. تخمین مقدار مصرف پسته در اتحادیه اروپا حدود ۷۰ هزار تن است.

کالگانی پیش بینی کرد: طی ۳ سال آینده پسته کافی وجود نخواهد داشت در حالیکه مصرف به شدت در حال افزایش است. بعضی از اقتصادهای کم درآمد در حال پیوستن به اقتصادهای متوسط درآمد از قبیل کشورهای چین و هند هستند و در آینده جزو مصرف کنندگان اصلی مغزهای درختی خواهند بود. مصرف مغزهای درختی در آمریکای شمالی و اروپا، کاهش و در آسیا افزایش خواهد یافت (نمودار ۳).

او در خصوص مقررات بهداشتی اتحادیه اروپا اظهار داشت: سیستم اعلام هشدار سریع برای غذا و خوراک دام در کشورهای اتحادیه اروپا وضع شده است و این سیستم می تواند میزان خطر آلودگی مواد غذایی را اندازه گیری کند. هم اکنون بیشترین آمار اختلالات مربوط به بادام زمینی چین است. این سیستم اعلام هشدار سریع نشان می دهد که پسته ایران در سال ۲۰۱۵ حدود ۵۰ درصد اختلال دریافت کرده و سوال این است که آیا می توان این مقدار را کاهش داد؟ (نمودار ۴).

جوزیه کالگانی یکی از چالش های پیش روی تولید مغزهای درختی را کمبود منابع آبی دانست و گفت: در این شرایط تولید محصولات با کیفیت و با حجم بالا امکان پذیر نخواهد بود. اصلاح سیستم های آبیاری و تأمین آب به اندازه مورد نیاز گیاه می تواند راه حل خوبی باشد.

کالگانی یادآور شد: روسیه پتانسیل ورود ۴۰ هزار تن پسته را دارد ولی تحریم های وضع شده توسط آمریکا مشکلاتی را ایجاد کرده است و پسته زیادی وارد روسیه نمی شود.

او در خصوص قیمت کنونی پسته بیان کرد: در طول سال های ۲۰۱۳ و ۲۰۱۴ تجارت آمریکایی قیمت ها را به حدی رسانده اند که مصرف کاهش یافته است. حتی بعد از ۲ سال مصرف کنندگان آمریکای شمالی مصرف خود را کاهش داده اند. باید توجه داشت که پسته در این قیمت ها قابلیت رقابت با سایر مغزیات را ندارد.

بررسی گذشته، حال و آینده پسته در چین

چینی نیازمند بهبود روش های فرآوری هستند و بهتر است مهارت های استفاده از مواد افزودنی را بالا ببرند. بینگ مشکلات اصلی واردات پسته از ایران را کیفیت، اعتبار و عدم توجه به جزئیات ذکر کرد و افزود: به عنوان صادر کننده، ممکن است فکر کنید که واردات کار ساده ای است. اما در واقع واردکنندگان از لحاظ قیمت، کیفیت و یافتن مشتریان معتبر همواره در حال رقابت بوده اند.

او روند مصرف پسته در چین را رو به افزایش دانست و عنوان کرد: در سال ۲۰۱۵، متوسط درآمد سالانه چین در مناطق شهری ۵ هزار دلار آمریکا بود. در کلان شهرهایی مانند پکن، شانگهای و گوانجو این رقم ۱۲ هزار دلار آمریکا بود. مصرف آجیل چین بطور مستقیم متناسب با درآمد افراد است. مطمئناً طی سال های اخیر تقاضای چینی ها برای پسته و دیگر آجیل ها بالا رفته است.

در پایان چن بینگ گفت: امکان همکاری برای احداث باغ در چین وجود دارد. در حال حاضر، در ابتدای این صنعت هستیم و مناطق پسته کاری پراکنده هستند. شرکت های ایرانی می توانند با همکاری شرکت های چینی به احداث باغ پسته مبادرت کنند.

در جشن های سال نو چینی است. بینگ در خصوص سیاست های چین در تجارت پسته اذعان کرد: پسته یک میان وعده قابل توجه و مهم در چین است و به دلیل حجم زیاد مصرف توجه به امنیت غذایی آن حائز اهمیت نیست. از طرف دیگر، مناطق پسته خیز چین بسیار محدود هستند و واردات پسته اثری بر تولید داخلی نمی گذارد. بنابراین از سمت دولت هیچ مانعی برای واردات پسته وضع نشده است.

او خاطرنشان کرد: تعرفه واردات پسته به چین ۵ درصد است که از همه انواع دانه های آجیلی در چین پایین تر است و درصد این تعرفه در طی ۳ تا ۵ سال آینده باقی خواهد ماند.

مدیر دپارتمان مواد غذایی و مغزیات اتاق بازرگانی چین موقعیت و مسئولیت های صنعت پسته چین را اینگونه تشریح کرد: واردکنندگان قانونی خیلی کمی در تجارت پسته چین وجود دارد و اکثر آنها راه های دیگری برای واردات پسته انتخاب می کنند. واردکنندگان پسته به چین غالباً تغییر می کنند. در سال های اخیر به دلیل بازرسی های مکرر و مصادره گمرک، تعداد زیادی از محموله ها بدون ترخیص شدن در گمرک باقی مانده اند. فرآوری کنندگان

چن بینگ مدیر دپارتمان مواد غذایی و مغزیات اتاق بازرگانی چین در تحلیل بازار آجیل ها در چین طی دو دهه گذشته گفت: از دیرباز فقط دانه کاج و مغز گردو در چین مصرف می شده است. از ۲۰ سال پیش چینی ها به خرید پسته، بادام، بادام زمینی، پکان و آجیل های برزیلی روی آورده اند. او افزود: در حال حاضر، صنعت آجیل چین توسعه یافته و بخش هایی از قبیل کاشت و فرآوری، فروش و صادرات در زنجیره ی تأمین آن وجود دارد. گردش مالی سالانه ی این صنعت نزدیک به ۱۰ میلیارد دلار است که میلیون ها شغل ایجاد کرده است.

همچنین چن بینگ گفت: چینی ها از اواسط دهه ۷۰ میلادی، ارائه خدمات فرآوری بنا به خواست مشتری را در استان گوانجو آغاز کرده اند. در آن زمان، تنها شرکت های تجاری دولتی درگیر این مسئله بودند و آجیل های فرآوری شده از خارج از چین وارد نمی شدند. او افزود: بعد از ورود چین به سازمان توسعه تجارت جهانی (WTO)، اقتصاد چین رشد کرد و سطح رفاه عمومی افزایش یافت. پسته در بین مصرف کنندگان چینی خیلی خوب پذیرفته شده است و یکی از محصولات محبوب

چینی ها خواهان افزایش کیفیت پسته صادراتی ایران هستند!

۵۰ تا ۶۰ درصد) در این محموله ها بوده است.

بنا به اظهارات پرسینا پون تضمین کیفیت، اولین و مهمترین اولویت در انواع پسته ی ایرانی است و توصیه می کند که به لحاظ کیفیت از پسته آمریکایی تقلید شود.

او نوسان بیش از حد قیمت در پسته های ایرانی را یکی از دلایل کم شدن اعتماد جامعه خریداران در بازار چین دانست و افزود: مشتریان چینی بیشتر قصد خرید پسته آمریکا را دارند، زیرا قیمت ها با ثبات تر است.

ارزیابی کرد و گفت: تقریباً ۹۰ درصد از پسته با انس ۳۰-۳۲ در محموله های امسال کیفیت خوبی داشتند. اما در محموله های پسته با انس ۲۲-۲۴ مقادیر زیادی پسته مکانیک خندان، دهن بست و کم دهن وجود داشت که باعث کاهش تقاضا برای این نوع پسته شد.

پون در خصوص بازار پسته هایی از قبیل اکبری و احمدآقایی گفت: این نوع پسته پتانسیل خوبی در آینده بازار چین دارد. اصلی ترین نگرانی خریداران چینی در خصوص این نوع پسته وجود درصد بالایی از پسته های آب خندان (حداقل

پرسینا پون مدیر شرکت تجاری واردات آجیل ها به چین در خصوص سهم انواع پسته وارد شده به چین از ایران گفت: بیشتر مصرف کنندگان چینی علاقمند به مصرف پسته خندان با انس ۳۰-۳۲ هستند و البته این پسته از نوع درجه یک است که سال های گذشته در حجم بالایی در کشور هنگ کنگ به فروش می رفته است. پسته دهن بست و خندان با انس ۲۲-۲۴ از انواع پسته مصرفی درجه ۲ و ۳ هستند و انتظار می رود این روند همچنان ادامه داشته باشد (نمودار ۱).

او با اشاره به این که حجم محصول وابسته به وضعیت آب و هوایی است، گفت: بطور کلی، در سال های کم محصول کیفیت بهتر است اما در سال های پر محصول کیفیت پسته صادراتی به شدت پایین می آید.

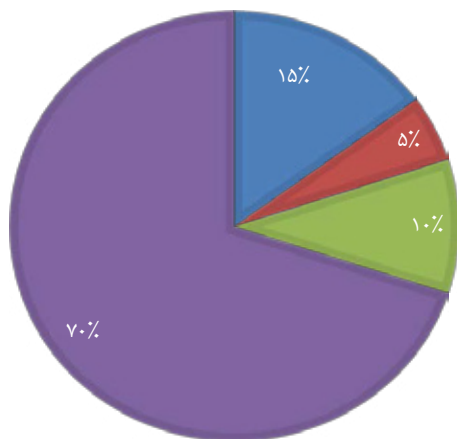
پون از کیفیت پسته صادراتی از ایران ابراز نارضایتی کرد و تصریح کرد: از بزرگترین نگرانی ها و مشکلات رایج مصرف کنندگان، کیفیت پایین محصول است و رسیدن به یک توافق و استاندارد برای تضمین کیفیت ضروری است.

او جزئیات مربوط به کیفیت پسته های وارداتی به چین از ایران را اینگونه تشریح کرد: طی ۱۰ سال گذشته درصد بالایی از محموله های ارسال شده پسته خندان حاوی پسته دهن بست بوده است؛ به طوری که حداقل بیش از ۵ درصد پسته دهن بست با پسته خندان در محموله ها مخلوط بوده است. در بدترین کیفیت بالای ۱۵ درصد پسته دهن بست مشاهده کردیم. حتی در محموله های پسته ی خندان درصدی از پسته های مکانیک خندان مشاهده می شود که به کاهش کیفیت پسته خام می انجامد.

البته وجود پسته های کم دهن که از لحاظ ظاهری تقریباً شبیه مکانیک خندان هستند و پسته های شکسته شده، آب خندان، پوک و کوچکتر از سایز اصلی نیز در بعضی از محموله ها وجود دارد که مشکلاتی از نظر بازارپسندی و کیفیت بوجود آورده است.

پرسینا پون کیفیت محصول سال ۹۴ ایران را نسبت به سال گذشته خوب

■ دهن بست ■ اکبری یا احمدآقایی خندان ■ کله قوچی خندان ■ فندقی خندان

نمودار ۱- سهم انواع پسته وارد شده به چین از ایران

حرکت لاک پشتی مسئولان در اجرای بازار آب

ریل های راه آهن، سیستم حمل و نقل مختل می شود و دیگر قابل استفاده نخواهد بود.

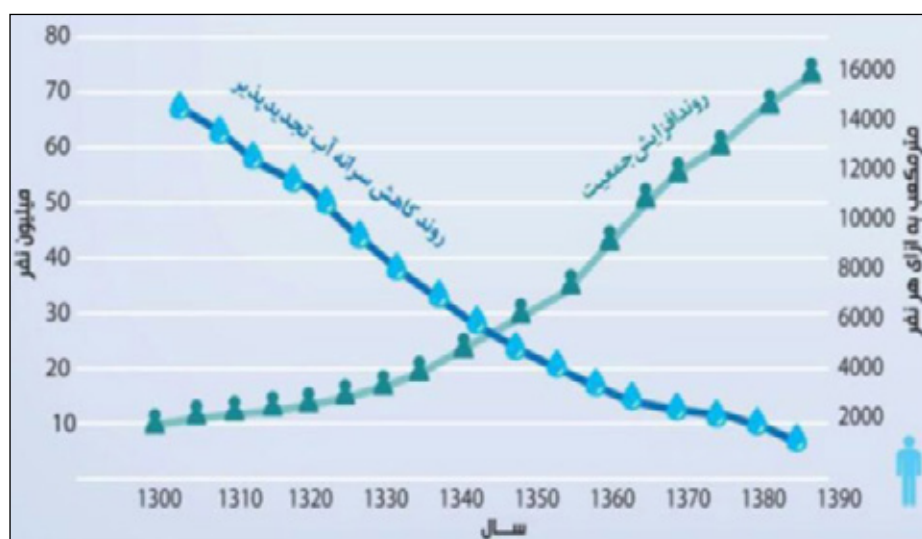
وی در خصوص تصمیمات اتخاذ شده از سوی دولت جهت کاهش عواقب بحران اظهار داشت: دولت تدبیر و امید از یک سال پیش طرح تعادل بخشی آب های زیرزمینی را در دستور کار خود قرار داده است. در این رابطه ساخت برخی از پروژه های احداث سدها متوقف شده است و ارزیابی زیست محیطی و تأثیرات اجتماعی پروژه های آبی کشور نسبت به گذشته با جدیت بیشتری دنبال می شوند.

دکتر آشنا تصریح کرد: طی هشتاد سال اخیر با افزایش جمعیت، سرانه آب تجدید پذیر در کشور به همان نسبت کاهش داشته است (نمودار ۱).

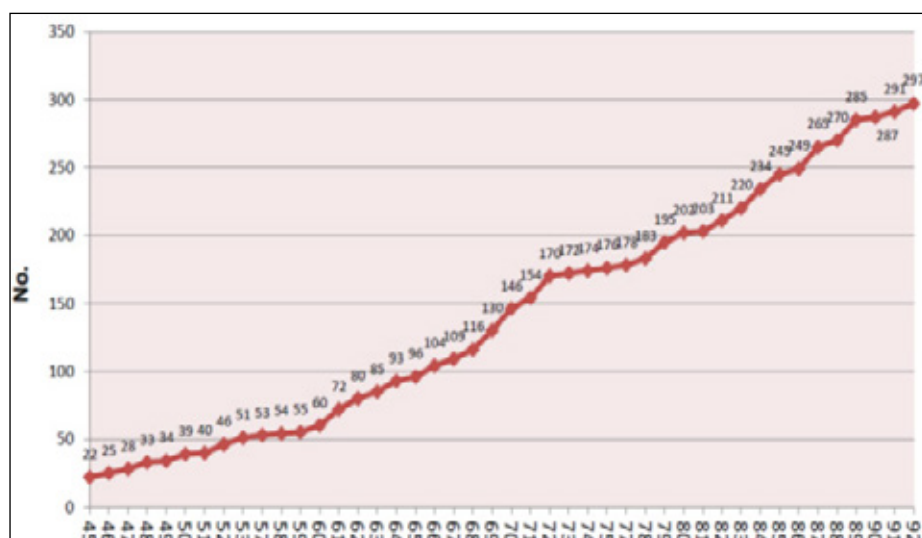
وی اذعان کرد: تعداد دشت های ممنوعه کشور از سال ۴۵ تا ۹۲ با شیب بسیار تندی افزایش داشته است و در نتیجه با تخلیه بیش از حد آب های زیر زمینی در دشت های متعدد با پدیده نشست زمین در کشور روبرو هستیم (نمودار ۲). دکتر حسام الدین آشنا با غیرقابل جبران بودن بعضی از خسارات ناشی از برداشت بی رویه از منابع آبی مطرح کرد: به عنوان مثال با تغییر شکل زمین و متعاقباً

دکتر آشنا رئیس مرکز بررسی های استراتژیک نهاد ریاست جمهوری با اشاره به وضعیت بحران منابع آب در ایران گفت: وضع آب کشور به دلیل تغییرات در کمیت، کیفیت و توزیع نامناسب آن، بحرانی است.

وی پیامدهای این بحران در کوتاه مدت و بلند مدت را اینگونه تشریح کرد: بحران کنونی منابع آبی عامل بی ثباتی در اجتماعات محلی و استان ها و جنگ داخلی آب خواهد شد و سپس در بلند مدت اختلافات بین کشور ها، مختل شدن روند توسعه و نابودی تمدن چند هزار ساله ایران را رقم خواهد زد.

نمودار ۱- روند افزایش جمعیت و کاهش سرانه آب تجدیدپذیر طی ۸۰ سال گذشته

نمودار ۲- روند افزایشی تعداد دشت های ممنوعه از سال ۴۵ تا ۹۲

استراتژیک نهاد ریاست جمهوری یکی از مشکلات اصلی آب را بحث فقهی قیمت گذاری آب ذکر کرد. به این معنا که آیا مجازیم آب را که بعنوان انفال در فقه اسلام تلقی می شود قیمت گذاری کنیم یا خیر؟ در پاسخ به این سوال باید بگویم که در اداره بانک های کشور می شود ملاحظات خیلی جدی را در نظر گرفت؛ اما در بحران های خیلی عظیم کشور که یکی از آن ها فاجعه بی آبی است، این کار تا کنون صورت نگرفته است. آیا احکام ثانویه برای موضوعات اینچنینی در فقه شیعه پیش بینی نشده است؟! قطعاً با وضع احکام می توان ملاحظات برای قیمت گذاری آب در نظر گرفت.

افزایش بهره وری و ارتقاء ارزش اقتصادی آن، کنترل و پیشگیری مصرف بی رویه بویژه در بخش کشاورزی، برقراری تعادل در قیمت و عرضه، جلب مشارکت دولتی برای سرمایه گذاری در بخش آب، مدیریت و بهره برداری از تأسیسات آبی و در نهایت واگذاری تصدی گری دولت در زمینه تأمین، انتقال و توزیع آب به بهره برداران است. اما نکته جالب توجه این است که به این منظور در سایت وزارت نیرو یک صفحه ای برای بازار آب درست شده است. منتها وقتی به این آدرس مراجعه می شود متأسفانه این صفحه خالی است و قرار است انشاءالله بتدریج پر شود!! در پایان رئیس مرکز بررسی های

رئیس مرکز بررسی های استراتژیک نهاد ریاست جمهوری در ادامه تلنگری به رفتارهای غیرمسئولانه در بعضی از نهادهای اجرایی کشور زد و افزود: نمی دانم چطور می شود که آدم وقتی از آنور میز می آید اینور، تصور می کند آگاهی، دانش و توانایی هایش از دیروز تا به امروز جهش یافته است؟! نمی دانم چه سرتی در حکمی که توسط یک مقام بالاتر امضاء می شود نهفته است که ناگهان انسان یک شبه راه صد ساله را در اعتماد به نفس می رود؟! وی مدعی شد: دانشگاهیان خیلی زودتر از دولت بحران آب را هشدار دادند و در سال ۸۳ مقالات متعددی در خصوص ارزش گذاری آب و ایجاد بازار آب در کشور ارائه شد. طبق تحقیق انجام شده ایجاد بازار آب می تواند یک راه حل برای پایداری منابع آب باشد و رفاه مردم را در پی خواهد داشت. وی در خصوص بازار آب توضیح داد: در این بازار قیمت از طریق عرضه و تقاضا و با سازوکار آزاد تعیین می شود و بصورت دستوری و تکلیفی از سوی دولت نخواهد بود. همچنین وی قیمت آب را شامل هزینه های حفاظت و بازیافت در محدوده خاص و هزینه های جبران ناشی از خسارات وارد شده به محیط زیست ذکر کرد.

دکتر آشنا با ابراز نارضایتی از عملکرد بخش اجرایی کشور بیان کرد: اجرای ایده بازار آب با اینکه در برنامه سوم و برنامه چهارم وجود داشته اما بصورت محدود اجرا شده است. حتی در برنامه پنجم تقویت بازارهای محلی و منطقه ای و توجه به ارزش آب گنجانده شده است. این در شرایطی است که به وزارت نیرو نیز اجازه خرید آب استحصالی و پساب داده شده است؛ بنابراین یک الزام قانونی هم برای این موضوع داریم. اما مشکل اجرا این است که دولت اعلام کرد که بازار آب را در یک سال آینده راه اندازی خواهد کرد، این موضوع را سال ۹۳ اعلام کردند. چنانچه این بخشنامه را در سال ۹۴ بخوانیم می شود یک سال آینده و اگر در سال ۹۵ بخوانیم باز هم می شود یک سال آینده!!

وی همچنین افزود: کمیته راهبردی در شرکت مدیریت راهبردی منابع آب ایران با مسئولیت شخص وزیر نیرو و مشاوران طرح تشکیل شده است و اعلام کرده اند که هدف از تشکیل بازار آب

وظیفه دولت تأمین آب به شکل امروزی نیست

اجرای بازار آب در گرو خصوصی سازی و کاهش دخالت دولت

مهندس علیرضا دائمی معاون ریزی و امور اقتصادی وزارت نیرو به اسناد بالادستی موجود در وزارت نیرو و ابلاغیه مقام معظم رهبری در سال ۷۹ مبنی به استفاده از عقلانیت در بحث حکمرانی آب، اذعان کرد: این عقلانیت در حکمرانی آب وجود داشته ولی در اجرا موفق نبوده ایم. به عنوان مثال در خصوص چاره اندیشی برای وضعیت آبی دریاچه ارومیه یا فلات مرکزی ایران، دو تیم خارجی از دلف هلند و مجموعه آب انگلستان دعوت شدند و مدت ها در ایران بودند و مطالعات دقیقی انجام شد که گزارش آن در چهار جلد به زبان انگلیسی منتشر شده اما هیچ کدام به سر منزل مقصود نرسید.

این فارغ التحصیل رشته هیدرولیک و منابع آب از دانشگاه هلند در تشریح وضعیت اقلیمی کشور بیان کرد: کشور در هر صورت رو به خشکسالی است و میانگین بارش های کشور تغییر کرده است. در واقع متوسط بارندگی سالانه ۲۵۵ میلیمتر بوده که در ۸ سال اخیر به ۲۰۴ میلیمتر رسیده است. یعنی میزان آب های تجدید شونده از ۱۳۰ میلیارد متر مکعب به ۸۸ میلیارد متر مکعب کاهش یافته است (نمودار ۱).

معاون اسبق آب و آبفا ضرورت تشکیل بازار آب را بی ارزش بودن کنونی آب، عدم تناسب آب بها با قیمت تمام شده، پایین بودن راندمان آبیاری و همچنین عدم اندازه گیری و مقیاس گذاری در آب و برداشت بی رویه از منابع آبی ذکر کرد. وی با اشاره به ارزش اقتصادی آب و نیاز به مشارکت همه اقشار جامعه در حفظ منابع آبی، هدف از بازار آب را مصرف صحیح آب، مدیریت تقاضا و تخصیص بهینه بین حوزه های مختلف آب عنوان کرد. البته رسیدن به این منظور را در گرو خصوصی سازی و کاهش دخالت دولت دانست.

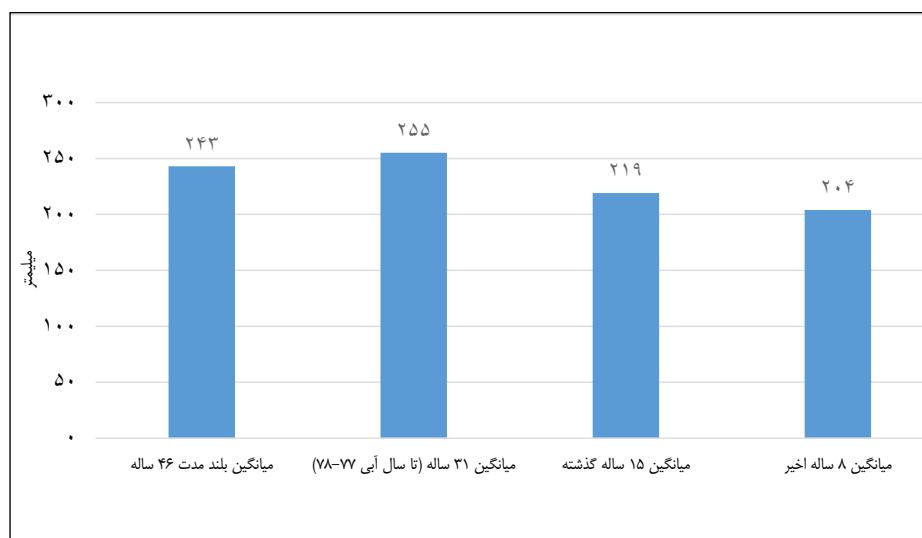
علیرضا دائمی منافع ایجاد بازار آب را تخصیص بهینه آب، لحاظ شدن هزینه ها و منافع اجتماعی، پایداری حوزه های آب ریز در بلند مدت، حداکثر شدن ارزش

عمدتاً وظیفه اش تنظیم مقررات، تبیین آئین نامه ها و روانسازی یا تسهیل گری امور است. وی خاطرنشان کرد: باید به زیربناها اهمیت داده شود و بدون قید و شرط بازار آب در اختیار فروشندگان و خریداران قرار گیرد. همچنین حوزه های آب ریز شناسایی شوند و تعادل و نظام سیستم های تخصیص شکل بگیرند. البته باید مکانیزم قانونی برای جلوگیری از پدیده انحصار تعریف شود که در این راستا مهم ترین وظیفه دولت حفاظت از حقوق مالکین است.

اقتصادی بهای آب، جبران خدمات عرضه کنندگان عنوان کرد.

وی یکی از ارکان ایجاد بازار آب را حفظ مالکیت آب ذکر کرد و افزود: تفکیک آب از زمین لازم است و هم اکنون در کشور ما آب مالکیت ندارد در حالی که زمین مالکیت دارد و آب وابسته به زمین است، حتی اگر زمین هیچ بهره دهی هم نداشته باشد.

اما در ادامه دائمی معتقد است که وظیفه دولت تأمین آب به شکلی که امروز انجام می دهد، نیست. بلکه دولت

نمودار ۱- تغییرات میانگین بارش در کشور

در میزگرد آب در روز سوم گردهمایی کیش چه گذشت؟

سیلی کم آبی و کاهش درآمدهای نفتی دولت را بیدار خواهد کرد؟ خود آگاهی دولت می تواند بسیاری از امور را در جهت مثبت تغییر دهد

و در این خصوص هیچ مشکلی نداریم. مشکلی که وجود دارد عناصر وزارت نیرو هستند. یعنی گروه هایی در وزارت نیرو وجود دارند که به ایجاد بازار آب اعتقاد ندارند. برای اینکه آب قیمت پیدا کند، اولین شرط این است که قابل معامله باشد. در صحبت ها مطرح شد که برای آب سند نداریم، باید بگویم اتفاقاً پروانه چاه سند محکم و معتبری است؛ در واقع امروز پروانه چاه معامله می شود. ما در بخش خصوصی می توانیم این تعهد را بپذیریم و طی یک قرارداد با وزارت نیرو امکان جابجایی آب را فراهم کنیم تا افرادی که می توانند درآمد بیشتری از آب کسب کنند، سهم آب مورد نیازشان را خریداری کنند.

مهندس اسدی رئیس آب منطقه ای سیرجان - عدم امکان انتقال آب به مواد ۲۷ و ۲۸ قانون توزیع عادلانه آب برمی گردد. در این مواد آمده است که پروانه مصرف آب مختص به زمینی است که برای آن صادر شده است، مگر اینکه تصمیمی از طرف دولت در منطقه اتخاذ شود.

به خشکسالی می دانستند. اما امروزه با تلاش هایی که انجام شده دیدگاه جدیدی بر دولت حاکم است و هم اکنون باید فکر چاره باشیم.

دکتر مهربانی - ما در کشوری زندگی می کنیم که اصولاً اعتقادی به بحث بازار آزاد نداریم. هنوز بحث های زیادی درباره بازار آب وجود دارد. خیلی از قوانین در بازار آب در تناقض با یکدیگر هستند. مثلاً قانون توزیع عادلانه آب، قانون جامع آب و بحث های دیگری که در حوزه آب وجود دارد. دولت اگر بخواهد تصدی گری اش را کم کند و فعالیت اجرایی انجام دهد مشکل آب بسیار بیشتر از این خواهد شد. ما مدام بحث می کنیم که دولت چکار کند که بازار آب تشکیل شود؟ به عقیده من بهترین کار دولت این است که کاری نکند. سپردن همه امور آب به بازار امکان پذیر نیست، چون بحث هایی از قبیل کالای عمومی، انحصار، مسائل فقهی، اخلاقی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی بوجود می آید.

علی نظری - به عقیده من قانون های زیادی برای راه اندازی بازار آب وجود دارد

مهدی آگاه - در خوش بینانه ترین حالت احتمال رسیدن به نقطه سر به سری در سرمایه گذاری در پسته حدود ۱۰ سال طول می کشد و بازگشت سرمایه در این صنعت در خوش بینانه ترین حالت حدود ۱۵ تا ۲۰ سال ممکن است. از این رو صنعت پسته همواره نگاه عمیق و طولانی به اقتصاد و مسئله آب داشته و طی سالیان طولانی، بر سر احکام مربوط به قنوت و مالکیت زمین و آب درگیری هایی بوده است. باید توجه داشت که مسئله آب نه کشوری است و نه جهانی. مسئله آب در هر حوضه ای برای خودش مطرح است. مثلاً در تهران آب بیشتر مصرف شهری دارد ولی در حوضه آبی کویر درانجیر ممکن است که کشاورزی مهم تر باشد.

فرهاد آگاه - تا دو سال پیش تمام تلاش انجمن پسته ایران این بود که به مدد اساتیدی مانند آقای کشاورز و آقای شریعتمدار، مسئولان را متقاعد کند که بحران آب وجود دارد و این بحران ساخته دست بشر است! در آن مقطع زمانی دولتمردان بحران آب را مربوط

همچنین اگر بپذیریم دولت از سوی همه مردم وکالت داشته که آب را مدیریت کند، آیا هم اکنون دولت حق دارد وکالت و مدیریتی که انجام داده است را دوباره به ملت واگذار کند یا خیر؟ در جواب باید بگوییم که دولت می تواند این وکالت را دوباره واگذار کند، اما آنگاه باید پذیرفت که کشاورزی در بسیاری از مناطق مقرون به صرفه نیست. یعنی قیمت آب از قیمت خروجی محصول بیشتر می شود. در این حالت متوجه می شویم برخی از کارهایی که در طول سال های گذشته انجام شده است و خدمت تلقی می شده، آنقدر هم خدمت نبوده است!

سوال دیگر این است، آیا دولت به ملت اعتماد دارد که بخواهد حکمرانی آب را به آن ها بسپارد یا خیر؟! در طول سال های ۱۳۰۴ تا ۱۳۹۴ ملت به دولت اعتماد کرده است و طی این ۹۰ سال دولت متمرکز را تجربه کردیم. حاصل این اعتماد این بوده است که دولت در بخش هایی موفق بوده و در بسیاری از بخش ها نتوانسته پاسخ مناسبی به اعتماد ملت بدهد. عملاً سیاستگذاری ها و مداخله های دولت بصورت قدرت قاهر و با پول نفت نتیجه اش کمبود آب و اتفاقاتی است که امروز می بینیم.

در دولت گذشته دیدگاه حاکم بر دولت این بود که گویا دولت عقل کل و ملت یتیمی است که باید تحت سرپرستی دولت باشد! در این شرایط تصمیم خلی بزرگی راجع به تمام احاد ملت گرفته می شد. تصمیم می گرفت پول نفت را جابجا و به هر کدام از احاد ملت ۴۵ هزار تومان پرداخت کند. چرا این تصمیم را می گرفت؟ چون دولت بود. چرا این مبلغ را می داد؟ چون دولت بود. چرا به همه پرداخت می کرد؟ چون دولت بود. شاید کم آبی و کاهش درآمد نفت سیلی هایی باشند که بتوانند دولت را بیدار کنند. به عقیده من بیداری دولت به مثابه عوض شدن دین، تغییر ملت، تغییر آب و هوا و اقلیم و تغییر حال و هوای منطقه ای است که ما در آن زندگی می کنیم. اگر خودآگاهی در درون دولت شکل گرفته باشد بسیاری از امور تغییر می کند؛ یکی از این مسائل مدیریت منابع آب است. در این راستا مدیریت منابع ارزی و منابع قدرت هم تغییر می کند.

مفهوم بازار بتواند در آن اجراء شود. یعنی محصولات نباید به صورت دستوری قیمت گذاری شوند، یارانه هم نباید وجود داشته باشد. در این حالت نه تنها کشاورزی بلکه صنعت هم به شدت متأثر خواهد شد، در چنین شرایطی مزیت ها رشد می کنند و بهره وری می تواند خودش را نشان دهد. این گام بسیار مهمی است و به اعتقاد من، تعلل وزارت نیرو و دولت در این مورد خیانت بزرگی به مملکت است.

مهندس علیرضا دائمی - از یک کارشناس ژاپنی سوال پرسیدم چگونه آب های زیر زمینی کشورتان را برداشت می کنید؟ پاسخ او این بود که با افزایش عمق بیش از ۲۰ متر، استحصال آب در ژاپن مقرون به صرفه نیست. به این دلیل سفره های آب زیرزمینی همیشه در رقم ۲۰ متر باقی می ماند و حفظ پایداری آب های زیرزمینی تنها با قیمت حامل های انرژی قابل کنترل است.

این که بگوییم یارانه انرژی قواعد بازار را برهم می زند کاملاً درست است. این روزها بحث های اساسی دولت، شورای اقتصاد و مجلس بر سر همین مسائل است. در ایران واقعاً خشکسالی است و شاخص های آن معین است ولی در گزارشات و تفکرات حاکم بر وزارت نیرو، خشکسالی به عنوان تنها عامل ایجاد وضع کنونی نیست. یعنی حتی اگر پدیده خشکسالی شدید هم اتفاق افتد، باید به گونه ای مدیریت شود تا مشکلی پیش نیاید. همه این بحث ها ناشی از شرایط محیطی و ناشی از شرایط فعلی ما است. جمعیت ما قبل از انقلاب ۳۰ میلیون نفر بوده و میزان مصرف آب در کشور ۴۵ میلیارد مترمکعب بوده است، اما امروز نزدیک به ۹۰ میلیارد مترمکعب آب مصرف می کنیم.

مهندس کشاورز - اگر واقع بینانه تر به موضوع بازار آب نگاه کنیم متوجه می شویم که آب در ادبیات جهانی فقط یک عنصر اقتصادی نیست، بلکه عناصر سیاسی و اجتماعی را هم شامل می شود. توصیه من این است که قبل از ورود به این مسئله، گروهی این سه عامل را بررسی کنند تا ساختار مناسبی تهیه شود.

دکتر آشنا - اگر آب را جزء انفال حساب کنیم، که به عقیده من جز انفال است.

طبق این قانون هیچ کس حق ندارد آبی که اجازه مصرف آن داده شده بجز آنچه قید شده مصرف کند. همچنین حق انتقال پروانه آب بدون اجازه وزارت نیرو میسر نخواهد بود، مگر آنکه برای همان کار با اطلاع وزارت نیرو صرف شود. بر اساس این مواد قانونی هیچ مشکلی در این رابطه وجود ندارد و وزارت نیرو آماده همکاری با تمام هموطنان در این قضیه است.

مهندس سید احمد علوی - باید توجه داشت که در بحث بازار آب، خارج از فرآیند آب تعیین قیمتی انجام نمی گیرد؛ یعنی در یک مارا تن رقابتی، قیمت آب تعیین می شود. مشکل عمده این است که در اسناد بالادستی همواره به بازار توجه شده، ولی منظور از آن در این اسناد، بازار بین بهره برداران و دولت است. به اعتقاد من تا وقتی که مبادله آب بین بهره برداران اتفاق نیافتد آب ارزشی پیدا نمی کند. لازمه ایجاد بازار آب، امکان مبادله آب بین ذینفعان و بهره برداران است. ما هیچ گونه مشکل فقهی در مورد بازار آب نداریم چون در واقع حق بهره برداری خرید و فروش می شود. باید با نهادسازی، مشکلات اخلاقی و اجتماعی را حل کرد و با برنامه ریزی منطقی، می توان بر پیچیدگی های فنی، حقوقی و اجتماعی فائق آمد.

دکتر غنی نژاد - به اعتقاد من مشکل اصلی به رسمیت نشناختن مالکیت در کشور است. تعریف و حفاظت از حقوق مالکیت وظیفه دولت ها است. یکی از حقوق ها حق معامله است. شما وقتی مالک چیزی هستید که بتوانید آن را معامله کنید. اگر دولت مانع معامله شما می شود یعنی اینکه دولت مالکیت شما را به رسمیت نمی شناسد یا تعریف درستی از آن وجود ندارد. در اسناد قبل از انقلاب آمده که دولت طاغوت برای استخراج آب از چاه ها همیشه یارانه انرژی می داد. گرفتاری بزرگ بعد از انقلاب این بود که یارانه بیشتری دادند و اینکه هر کسی بخواهد چاه بزند مجاز است. مشکلی که سیاستمداران دارند این است که منطق اقتصاد را قبول ندارند. در واقع قبول ندارند که یارانه دادن عامل اصلی اتلاف منابع است.

دکتر محمد مهدی بهکیش - وقتی درباره بازار آب صحبت می کنیم باید

کارگاه ضبط پسته شهریاری

با ظرفیت فرآوری ۱۷ تن پسته تر در ساعت
فرآوری روزانه حداقل ۲۰۰ تن پسته تر
۱۰ خط فرآوری پسته خشک
۱۴ خشک کن زمینی مجزا

پسته‌های رو آبی و ته آبی
جداگانه فرآوری می شود

نشانی: کرمان، کیلومتر ۲۵ جاده کرمان - رفسنجان، روستای سعدی

صندوق پستی: ۵۷۹-۷۶۱۳۵

نمابر: ۰۳۴-۳۳۳۷۰۳۶۳

تلفن: ۰۳۴-۳۳۳۷۰۰۴۵

همراه: ۰۹۱۳۱۴۱۰۵۷۶ Email: F.SHAHRIARI.1365@GMAIL.COM

SESODA東碱股份有限公司
SESODA CORPORATIONسولوپتاس سسودا (سولفات پتاسیم) محصول
شرکت سسودا تایوان

سولوپتاس سسودا

(سولفات پتاسیم)

کود پودر حاوی ۵۱.۸٪ پتاسیم (K_2O) و ۱۸.۸٪ گوگرد (SO_3)

خصوصیات ویژه

- (K_2O) بالای ۵۰ درصد
- ۱۰۰٪ محلول در آب
- خاصیت اسیدی بالا
- امکان جذب از طریق ریشه و برگ (محلول پاشی)
- کلر در حد صفر

شرکت کرمان زراعت

نماینده انحصاری در استان کرمان

کرمان، انتهای بلوار جهاد، نبش کوچه ۷۱

تلفن: ۰۳۴-۳۲۷۳۵۶۵۰-۲ دورنگار: ۰۳۴-۳۲۷۳۵۶۵۳

email: kerman.zeraat@yahoo.com

شرکت شیمی یزد

نماینده انحصاری شرکت سسودا تایوان در ایران

Almas kavir Jonoub

manager: jamshid noormandipoor

address: 2kilometers of Tehran Bulvar, after technical and professional Org.

  mob: 09131451044 - 09131451045 - 09131452648
web: www.almaspistachio.com email: info@almaspistachio.com

خراوری و صادرات پسته جلال آباد

JALALABAD
PISTACHIO

Processing
Packing
Export

Tel : +98 21 88570042

WWW.JALALABADCO.COM

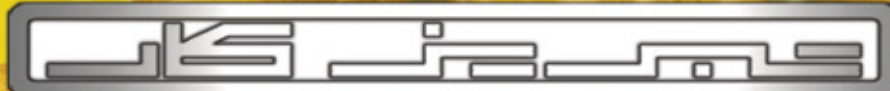
Email : TRADE@jalalabadco.com

Unit 2, No. 18, Sepehr Street, Farahzadi Blvd, Shahrak-e Gharb, Tehran, Iran

Factory: MalekAbad Road, One Kilometer after Najafshahr, Sirjan, Kerman, Iran

شرکت دانش بنیان ماشین سازی خشکبار صنعت

TabrizKar

Machinery and Engineering for Processing Nuts and Seeds

Shelling, Roasting, Winnowing, Cracking, Grinding, Washing, Drying, Slicing &..

Manufacturer of Machinery:

- Shelling line machinery for PISTACHIO, Almond, Hazelnut, Walnut, Apricot kernel
- Roaster line machinery for all Nuts
- Fruit, Dates, Vegetable, Herb washer&Dryer
- Full Automate Kernel peeling line
- Cereal/Grain winnowing line machinery
- Raisin processing line machinery
- Slicer machinery

And small machinery like Slicer, Seive, Lifter Control Belt, shell Separator, Cleaner, Dryer, Grinder, Dicer, Powder maker, Sorting &..

برخی از تولیدات:

- خط عمل آوری مغز (مغز کن) پسته، بادام، فندق گردو، الوک، بنه، هسته زرد آلو، هسته آلبالو..
- خط برشته کنی (تفت دهی یا روستینگ) آجیل
- خط شستشو و خشک کن میوه، خرما و سبزیجات
- خط کامل پوست گیر مغز (پسته سبز، بادام سفید)
- خط بوجاری حبوبات و آماده سازی برای بسته بندی
- خط فرآوری کشمش
- ماشین آلات خلال کنی
- ماشین آلات قنادی و کارگاهی برای صنایع غذایی
- خرد کن، پودر کن، گرانول، سورت، اسلایسر، والس
- آسیاب، خشک کن، پوچ گیر، سرند، بالابر، نوار کنترل

صادرات کننده به
Exporter to
26
Country

خط عمل آوری مغز / مغز کن

بالاترین راندمان در خروجی دستگاه
تفمین ماست

خط تمام اتومات برشته کن (روستینگ / تفت دهی)

خشک کن
میوه جات

CE
2138

آدرس کارخانه: تبریز - نرسیده به پمپ بنزین پالایشگاه - خیابان بوتان گاز - پلاک ۵ کد پستی: ۵۱۹۷۸-۱۳۱۷۱

تلفن: ۰۴۱-۳۴۲۴۴۸۴۷-۹

فکس: ۰۴۱-۳۴۲۴۹۲۳۱

Add: No.5 ButanGas Ave. Azarshahr Road - Tabriz / IRAN

P.Code: 51978-13171

Tel: +98 41 3424 4847-9

Fax: +98 41 34249231

Web site: TabrizKar.com

Email: info@tabrizkar.com

طرح شراکتی امین پدیدار

با بیش از ۱۰ سال سابقه اجرا

راه حل مدیریت نوسانات قیمت پسته

باهداف

بالا بردن سرعت فرآوری
جلوگیری از ضرر و زیان اقتصادی باغداران و صادر کنندگان
اطمینان از فروش پسته و دریافت وجه آن
کاهش اضطراب ناشی از نوسانات بازار
افزایش امنیت نگهداری محصول

از شما دعوت می شود به ۲۵۰ باغداری پیوندید که هم اکنون در این طرح مشارکت دارند

رفسنجان، خیابان مطهری، نبش مطهری ۵۲

همراه: ۰۹۱۳ ۱۹۱۲۱۲۱

فکس: ۰۳۴ ۳۴۳۲۲۲۸۶

تلفن: ۰۳۴ ۳۴۳۲۰۵۶۰

website: www.aminpadidar.com

email: a.alizadeh@aplpg.com

بازرگانه ابطحی و همکاران

۰۹۱۳۳۹۱۳۱۴۵
۰۹۱۳۳۹۲۳۱۲۵
۰۹۱۳۳۹۱۲۵۹۸

سید محمود ابطحی
محمد رضا رنجبر
محمد رضا رجبی

خرید پسته

اصول کار ما :

دقت در قیمت گذاری

خرید به قیمت روز بازار

پرداخت در راس وعده

جلسه بررسی راه های افزایش تولید پسته (بهره وری)

عصر های سه شنبه در دفتر ما برگزار می شود

رفسنجان : اول جاده داوران (بلوار زائر) - نرسیده به میدان امام رضا

تلفن : ۰۳۴-۳۴۲۵۳۱۴۵ فکس : ۰۳۴-۳۴۲۶۳۱۴۵

www.abtahipistachio abtahipistachio@yahoo.com